

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (1317) 1975 GEGUŽE-MAY 1

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Tegyvvuoja savikova!

Mūsų išeivijos gyvenime vyksta kažkokios konvulsijos, tarytum patologiniai trūkčiojimai, jaučiami visame tautiniame organizme. Praėjus krizei, jie vėl aptyla, bet po kiek laiko ir vėl pasikartoja. Savo laiku buvo susidariusi grupė asmenų, kurie ilgą laiką bombardavo visokiais priekaištais Vasario 16 gimnaziją, lyg kokią nusikaltėlę. Sukeltoji krizė gimnazijai daugiau pakenkė nei padėjo. Brazilijoje buvo susidariusi kita kovos grupė, kuri ilgą laiką grūmėsi su jėzuitais, pakviestais kitos grupės žmonių. Jų kova, pasiekusi net vietinius teismus, išgarsėjo visoje išeivijoje. Jėzuitai pagaliau pasitraukė iš nenaudingos mokyklos patalpų, įsigijo savo kampa ir tęsia lietuviškai krikščionišką veiklą. Vėliau Brazilijoje iškilo nauja kova su saleziečiais, kurioje irgi daug nervų sugadinta. Visos tos kovos nuaidėjo per visą lietuvių išeiviją — iki Australijos, kur taip pat buvo kilusi tarpusavio kova lietuvių bendruomenėje dėl kolaborantų. Bet didžiausios kovos vyko ir tebevyksta lietuvių išeivijos sostinėje Čikagoje. Ten grumiasi žmonės dėl Čiurlionio galerijos, dėl kolaborantų, dėl ALTos, dėl Bendruomenės... Prie to reikėtų pridėti BALFo kovą, prasi-dėjusią Niujorke ir nusitęsusią iki Čikagos. Visų tų kovų viršūnę pasiekė veiksmų konferencija Čikagoje balandžio 12-13 d.d., kur pasirodė labai apgailėtini reiškiniai.

Kaip iš Eltos aprašymo matyti ir toje konferencijoje dalyvavusių girdėti, ten vyravo destruktinė nuotaika, gerokai pakenkusi bendriesiems konferencijos uždaviniams. Ir tai ne dėlto, kad būtų įvykęs nuomonių susikryžiuojimas dėl principinių dalykų. Bendruomenėje atsiradusi opozicijos grupė ir pasivadinus "reorganizacionine bendruomene" tą konferenciją pasirinko grumtynių arena su savo "priešais", ten pat dalyvaujantais. Tai labai apgailėtinas dalykas. Į konferenciją suvažiavo mūsų veikėjai aptarti dabarties lietuvių uždavinių ryšium su artėjančia Europos saugumo konferencija, kur sovietai siekia galutinio savo karo grobio įteisinimo, įskaitant ir Baltijos valstybes. Tokios rimties momentu išeiti arenon su savitarpio ginčais ir vietoje kovos su tikruoju priešu pastatyti savikovą reiškia sąmoningai kenkti Lietuvos laisvės reikalui. Kiekvienoje visuomenėje yra problemų, yra ginčų, bet jiems randami ir atitinkami sprendimai. Jei Bendruomenėje atsirado ginčų, juos reikia spręsti gera valia, racionaliai, o ne kerštaujančių pykčiu. Kadangi Bendruomenė tvarkosi demokratiniais pagrindais, tai lemiantį sprendimą ypač krizių atvejais turi padaryti demokratiniai rinkimai ir per juos išręskęsi daugumos valia. Jeigu abejonių kelia senieji rinkimai, jas gali išsklaidyti nauji. Tai garbingas kelias ginčiam spręsti.

Kad Lietuvių Bendruomenėje atsiranda problemų ir ginčų, nėra ko stebėtis, nes joje veikia įvairios srovės srovelės — ideologinės, politinės, socialinės, kultūrinės, meninės, asmeninės ir kitokios. Stebėtis reikia nesugebėjimu kultūringai spręsti ginčus. Rodos, žmonės su išsilavinimu, pilni patriotizmo dvasios, norį gero Lietuvai ir jos išeivijai, tačiau neranda bendros kalbos. Vietoj jos kyla bendros peštynės, kuriose paprastai laimi ne didžiausi veikėjai, o didžiausi peštukai. Tokie laimėtojai bendrajai lietuvių reikalui nepasitarnauja. Jų laimėjimai yra visuomenės pralaimėjimai, nes veda į vis didesnę mūsų išeivijos skaldymą. O skaldymas yra išeivijos pajėgumo menkinimas, labai naudingas dabartiniam Lietuvos valdovams. Dėlto ir čikagiškos "reorganizacioninės bendruomenės" pasirinktas kelias yra apgailėtinas, sudaręs pavojingą precedentą ir kitų kraštų bendruomenėm. Galimas dalykas, kad ir reorganizatoriai turi tam tikro pagrindo, bet ginčui spręsti, yra atitinkama vidaus tvarka. Jei šiandieną bandoma steigti dvi Bendruomenes, tai rytoj gali būti bandoma sudaryti dvi ALTas, du VLIKu ir t.t. Kur šis kelias veda, aišku kiekvienam. Tragiška yra tai, kad skaldymą bandoma grįsti kilniomis idėjomis, patriotizmu ir Avinjono laikais atsirado trys popiežiai tos pačios krikščionybės vardan. Argi mūsų veikėjai yra pasinėšę eiti Avinjono keliais? Nejaugi jų atsakomybė yra taip sudilusi? Mūsų išeivijos viršūnėse tokių neturėtų būti.

KANADOS ĮVYKIAI

Alkoholiniai gėrimai

Naują alkoholinių gėrimų įstatymą provinciniam parlamentui pateikė Ontario ministras tarybos narys S. Handelman. Pakeitimai daugiausia liečia nuolatinį leidimų išdavimą. Lig šiol prašymus patenkino arba atmesdavo Ontario alkoholinių gėrimų taryba, vadovaujama J. Mackey, kuris kadavie yra buvęs Toronto policijos viršininku. Dabar bus sudarytas specialus apeliacinis tribunolas, į kurį bus leidžiama kreiptis alinių, smuklių bei restoranų savininkams, negavusiems tarybos leidimo pardavinėti alkoholinius gėrimus. Jie taipgi galės kreiptis net ir į aukščiausią Ontario teismą. Šiuo pakeitimu norima sustabdyti skundus, kad kaikurie verslininkai leidimus gaudavo labai lengvai, o kitiems jie likdavo neprieinami. Visos viešojo gėrimo institucijos, šalia alkoholio, turės pardavinėti pieną, kavą ir vaisvandenis. Dėl šio potvarkio didžiausią triukšmą kelia alinių savininkai ir padavėjai. Pirmieji nuogastauja, kad atsirastų tokių klientų, kurie su stiklu pieno prasėdės visą vakarą, neprisidėdami prie brangios programos išlaidų padengimo. Antrieiems atrodo nelogiška nešioti kartu ir alų, ir pieną

stikluose. Eiliniams alkoholio vartotojams bus leidžiama važti automobiliu į parduotuvę, kur alkoholio, jeigu ji įdėta į lagaminą ir neprieinama važiuoju metu. Savo namuose tėvai turės teisę duoti alkoholinių gėrimų 18 metų amžiaus nesulaukusiam vaikams. Restoranai su alkoholinių gėrimų leidimu seniau privaldėdavo 50% visų pajamų turėti už maisto patiekalus. Dabar jie galės gauti kabaretų leidimą, maisto pardavimą sumažinti iki 30% bendrų pajamų, jeigu jie turi nuolatines programas.

Kanada uždarė savo ambasada Saigone ir karišku transporto lėktuvu 21 Kanados pilietį nuskraidino į Hong Kongą. P. Vietnamo sostinėje buvo paliktas 41 kanadietis. Nenorėjusių išvykti gretose yra 17 kunigų ir 11 žurnalistų. Kunigai yra pasiryžę tęsti savo darbą net ir tada, kai Saigoną užims komunistai. Įsakymas uždaryti Kanados ambasada buvo gautas iš užsienio reikalų ministerijos Otavoje.

Laiškanešių unija priėmė tautinių komisijų pasiūlytą sutartį, kuri sekančių 30 mėnesių laikotarpyje savaitinį atlyginimą padidins \$68 ir nuo sekančios priims galutinį doku-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Miami, Floridoje, burmistras Maurice Ferré įteikia Simui Kudirkai simbolinį miesto raktą. Šioje sutikimo iškilnėje, kurį įvyko John F. Kennedy Torch of Friendship rūmuose Bayfront parke, dalyvavo vietinės spaudos ir televizijos atstovai

Grėsmė laisvei iš Vakarų

Naujas JAV Valstybės Departamento pareiškimas • Lietuvių veiksmų konferencija

Iki šiol Baltijos valstybių grėsmė tebuvo rusiškasis bei sovietinis imperializmas. Pastaruoju metu toji grėsmė pradėjo kilti iš laisvųjų Vakarų ta prasme, kad kaikuriuos valstybės, siekdamos glaudesnių santykių su Sov. Sąjunga, pradėjo pripažinti Baltijos valstybių aneksiją. Ypač visus baltiečius sujau-dindami žinia, kad JAV-bės taip pat rengiasi padaryti panašų žygį, vadovaujant Valstybės Departamento sekretoriui dr. H. Kissingeriui. Laisvinimo veiksmiai emėsi atitinkamų žygių ir su kongreso atstovu E. J. Derwinskio pagalba, remiama tūkstančių telegramų kongreso nariams bei prezidentui Fordui, išgavo Valstybės Departamento pareiškimą. Pastarasis tik iš dalies nuramina baltiečius:

Dienraščio informacija

"The New York Times" balandžio 20 d. išspausdino savo bendradarbio David Binder straipsnį "Balts in U.S. Fear American Policy Shift on Soviet Incorporation of Nations". Jame autorius atpasakoja ligšiolines baltiečių pastangas, atstovų Derwinskio kongresui pateiktą 68 atstovų pasirašytą rezoliuciją, reikalaujančią aiškaus pareiškimo iš Valstybės Departamento. Pagaliau lauktąjį pareiškimą Derwinskis gavo ir pareiškė, kad jis išsklaido visas abejones. Pareiškimą pasirašė Valstybės Departamento sekretoriaus pavaduotojas (Deputy Assistant Secretary) Kempton B. Jenkins. Jame sakoma:

"Valstybės Departamentas dar kartą pareiškia, kad Jungtinių Valstybių politika nepripažinti prievartinio Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą nėra keičiama". Taip pat jame pabrėžiama, kad JAV delegacija Europos saugumo konferencijoje nesutiks su jokia formule, pripažįstančia Baltijos valstybių inkorporavimą Sov. Sąjungon. Saugumo konferencija esą greičiausiai priims galutinį doku-

mentą, kuriame bus sutarti bendro pobūdžio principai, būtent, "taikaus sienų keitimo", "laisvo tautų apsisprendimo", "žmogaus teisių".

Pasak minėto Valstybės Departamento pareiškimo, vis dėlto galutiniam dokumente, bus frazė, kalbanti apie "sienų nepažeidžiamumą", frazė, kuri labiausiai ir jaudina baltiečius. Tuo reikalu Valstybės Departamento pareiškimas pareiškė: "Aš kartojau baltiečiams, kad tie principai, kaip taikaus sienų keitimo ir laisvo apsisprendimo, atsveria visus priekaištus sienų nepažeidžiamumui".

Tokie bendro pobūdžio terminai kaip tik ir sudaro pavojų baltiečiams, nes sovietai moka lengvai pralsti pro miglotus principus bei juos savo naudai išsiaiškinti. JAV-bių baltiečiai ir toliau turėtų spausiti tiek kongresą, tiek vyriausybę nepalikti spragų tarptautiniame dokumente ir nepalaidoti pavergtų tautų laisvės vilčių.

Veiksmų konferencija

Lietuvos laisvinimo darbuose dalyvaujantys veiksniai, matydami grėsmę iš Vakarų, sukvietė bendrą konferenciją Čikagoje balandžio 12-13 d.d. Inicijatyvos emėsi VLIKas ir jon atsiuntė 3 asmenis: pirm. dr. K. J. Valiūną, vicepirm. J. Valaitį ir A. Vakselį. Diplomatinei tarnybai atstovavo dr. St. Bačkis, Lietuvos pasiuntinybės patarėjas Vašingtone, ir gen. konsulė J. Daužvardienė. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba delegavo J. Kavaliūną, D. Satą ir A. Zaparacką (pirm. B. Nainys buvo susirgęs). Iš ALTos dalyvavo pirm. dr. K. Bobelis, T. Blinstrubas, J. Skorubskas. JAV Liet. Bendruomenės valdyba atsiuntė A. Gečį, Aušrą Zerr, A. Kuprį. Lietuvos Laisvės Komitetui atstovavo jo pirm. V. Vaitiekūnas. Kanados LB atstovavo pirm. J. R. Simanavičius.

Apie konferencijos eigą jos dalyvis J. Valaitis ELToje 1975. IV. 15 taip rašo:

Pagrindinį VLIKo pranešimą padarė pirm. dr. Valiūnas. J. Kavaliūnas PLB valdybos vadovu perdavė konferencijai centro valdybos susirūpinimą suderinti skelbiamą ypatingojo fondo laisvinimo reikalams klausimą su pasaulio lietuvių jaunimo kongreso finansiniais poreikiais. Konferencijos buvo sutarta tai priimti dėmesin, nepamirštant mūsų jaunimo einamųjų svarbių reikalų.

JAV LB delegacijos pirm. A. Gečys padarė pranešimą, liečiantį lietuvių ryšių ir žinių centrą. Pirmiausia buvo pastebėtas tokio centro reikalingumas, o iš kitos pusės aplinkybė, kad jis planuojamas ribotam kelių mėnesių laikotarpiui. Informacijos darbas, nukreiptas į lietuvių ir svetimaucius bei įvairias įstaigas, būtų vykdomas atskirose vietose. Į šią darbą būtų įtraukti specialistai — žurnalistas ir kt., kurie savo tarpe palaikytų ryšį telefonu ir periodiniais pasimatymais, pasikeistų mintimis ir informacine medžiaga. Ši darba organizuotų ir — svarbiausia — derintų komisija, į kurią pagrindinės laisvinimo organizacijos numato po vieną atstovą.

Apie darbų finansavimą kalbėjo VLIKo vicepirm. Vakselis, pateikdamas svarstymui ypatingo jungtinio fondo projektą. Buvo siūloma fondo pagrindą sudaryti pagrindinių organizacijų finansiniais įnašais, o jo didžiąją dalį surinkti iš mūsų visuomenės bendromis šių organizacijų ir jų padalinių pastangomis.

Diskusijoje dėl pranešimo buvo atsisakyta pirmosios fondo sudarymo dalies. Kalbėta apie konkrečius uždavinius, sąmatos sudarymą ir finansinės veiklos vykdymą. Siūlyta, kad finansų paskirstymą tvarkytų jungtinė organizacijų komisija, o kad techniškas fondo administravimas būtų vykdomas Tautos Fondo įstaigos. Lietuvių (Nukelta į 3-čią psl.)

Pasaulio įvykiai

KARĄ P. VIETNAME TIKIMASI UŽBAIGTI DERYBOMIS IR KOALICINIS VYRIAUSYBES SUDARYMU. Prez. N. V. Thieu, beveik dešimtį metų valdęs P. Vietnamą, atsistatydino ir su šeima bei savo artimaisiais išskrido į Taiwaną. Televizijos transliuotame atsisveikinimo žodyje N. V. Thieu pažėrė priekaištų amerikiečiams, ypač valstybės sekr. H. Kissingeriui, kurio dėka P. Vietnamas buvo atiduotas skaudžiam likimui. Jis priminė, kad S. Vietnamo 300.000 karių P. Vietname iki paskutinės minutės gavo tankus bei artilerijos pabūklus iš Sovietų Sąjungos ir komunistinės Kinijos. P. Vietnamo gynybą paralyžavo stoka karinės pagalbos iš JAV, neturėjimas priemonių bombarduoti S. Vietnamą. Kariuomenės atitraukimą padiktavo malūnsparnių, ginklų ir net municijos trūkumas. N. V. Thieu buvo paprašęs prez. G. Fordą \$300 milijonų vertės karinės paramos, kurios nesutiko patvirtinti JAV kongresas, nors ji nebuvo didelė. Tokią dolerių sumą amerikiečių karinės pajėgos P. Vietname išleisdavo per 10 dienų. Prezidento pareigas N. V. Thieu perdavė 72 metų amžiaus ligitam viceprez. T. V. Huongui, kuris naująjį ministerių kabinetą norėjo patikėti iš karinės tarnybos pasitraukusiam gen. D. V. Minhui, 1963 m. sukilimo prieš prez. N. D. Diemą vadui. Pastarasis betgi pareikalaavo prezidento pareigų ir jas gavo specialiu P. Vietnamo parlamento sutikimu. Naujasis prez. gen. D. V. Minh po 1963 m. sukilimo greit buvo pašalintas iš valdžios kitų sukilimo dalyvių, beveik ketverius metus praleido Tailandijoje, kol pagaliau prez. N. V. Thieu jam leido grįžti į Saigoną. Čia jis tapo neoficialiu neutralių ir kaikiurių antikomunistinių grupių vadu. Atrodė, jis yra priimtinas komunistams — jie su juo pradės karo paliaubų derybas, pasitarimus koalicinei vyriausybei sudaryti. Saigonas jau yra atkirstas nuo jūros.

ti jie bandė, susprogdindami viršutinį ambasados pastato augštą, bet buvo suimti. Vienas jų, nenorėjęs pasiduoti, nusišovė. Sprogimo sukeltame gaisre sužeidimų susilaukė keli įkaitai. Svedijos vyriausybė keturis teroristus jau išsiuntė lėktuvu į V. Vokietiją, o vieną, apdegusį gaisre, pasiliko ligoninėje. Abu anarchistų vadai — Ulrikė Meinhoff ir Andreas Baader laukia netrukus Stuttgarte prasidėsiančio teismo.

RINKIMAI PORTUGALIJOJE

Karinių Pajėgų Sąjūdžio bei jo Augščiausios Revoliucinės Tarybos valdomoje Portugalijoje įvyko pirmieji parlamento rinkimai beveik po 50 metų diktatūrinės santvarkos. Išrinktieji parlamento nariai turės paruošti konstituciją, tačiau tokią, kad ji būtų priimtina Karinių Pajėgų Sąjūdžiui ir jo prez. F. da Costa Gomesui. Rinkimuose nebuvo leista dalyvauti krikščionims demokratams, maolistams, antikomunistinei darbininkų ir ūkininkų grupei. Šiuo žingsniu Karinių Pajėgų Sąjūdis bandė sustiprinti komunistų partijos poziciją. Rinkimuose dalyvavo 12 įvairių politinių grupių. Stipriausi buvo socialistai, vadovaujami M. Soareso, gavę daugiausia balsų, ir populiarieji demokratai. Blankiau pasirodė A. Cunhalo vadovaujama komunistų partija, visiškai blankiai — kitos komunistinės grupės. Rinkimai išryškino balsuotojų posūkį į socializmą, bet jie neturės didesnės reikšmės, nes kraštas ir toliau liks Karinių Pajėgų Sąjūdžio diktatūrinėje priežiūroje, o jo vadovybė yra prokomunistinė.

GARANTUJA IZRAELIUI

JAV valstybės sekr. H. Kissingerio pralaimėjimų atnešta sustungus Artimuosiuose Rytuose bando užpildyti Sovietų Sąjungą, vesdama pokalbius su arabų kraštų atstovais Maskvoje. Užsienio reikalų ministras A. Gromyka, kalbėdamas Sirijos užsienio reikalų ministeriui A. Chadamui skirtame priėmime, pasiūlė tvirtą Izraelio nepriklausomybės garantiją. Už ją jis reikalauja Izraelio pasitraukimo iš visų okupuotų sričių, palestiniečių teisių pripažinimą, įskaitant ir jų valstybės įsteigimą, taikos su visais arabų kraštais. Galbūt dėl šių A. Gromyko pažadų sovietų spauda gerokai sumažino prieš Izraelį nukreiptą propagandą.

SUĖMĖ TEISIŲ GYNEJĄ

Moskvoje buvo suimtas Londone veikiančios organizacijos "Amnesty International" sovietinio skyriaus sekr. A. Tverdohlebovas. KGB agentai taipgi padarė kratas skyriaus pirm. V. Turčino ir nario V. Albrechto butuose, konfiskavo "Amnesty International" dokumentus, asmeninius raštus, rašomasias mašinėles. Augščiausias teismas atmetė mirti nuteisto žydo M. Levievo malonės prašymą. Mirties baismė jam paskirta už kyšius, spekuliaciją valiuta. Žmona Sofija sutinka, kad jos vyras yra kaltas, bet baismė laiko pergriežta greičiausiai dėl to, kad jiedu norėjo išvykti Izraelin. Vyrai gelbėti jai beliko tik malonės prašymas pas augščiausiojo sovieto prezidiumo pirm. N. Podgorną.

TERORISTŲ VEIKLA

V. Vokietijos ambasada Stockholme buvo užėmė šeši vokiečių teroristai, norėję išlaisvinti Baader-Meinhoff anarchistus gaujos 26 narius. Jie taipgi reikalavo, kad V. Vokietijos vyriausybė kiekvienam dar pridėtų ir po \$20.000. Teroristų reikalavimas buvo atmetas. Apsupti švedų policijos, jie nušovė du ambasados pareigūnus — karinių reikalų patarėją plk. lt. A. von Mirbachą ir komercinių reikalų patarėją H. Hillegaartą. Pabėg-

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland – Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

* KARDINOLAS PAUL PETER MEUCHI, maronitų apeigų katalikų patriarchas, mirė Bkerke bažnytinėje Libane, sulaukęs 80 m. amžiaus. Pijus XII 1955 m. jį paskyrė Antiochijos patriarchu. Visą laiką jis vadovavo maronitų apeigų katalikams, kurių Libane yra 1,188,000. Visą gyvenimą jis buvo labai įtakingas valstybiniame Libano gyvenime.

* TIKSLŲ IR VERTYBIŲ SKALĖ turi būti sudaryta tokia, į kurią kiekvienas žmogus galėtų ir turėtų kreipti dėmesį — pareiškė Paulius VI bendrojoje audienceje. Ta skalė turėtų apimti naujas ekonomines bei socialines programas, keliančias bendruomenių gerovę, bet visų tu tikslų bei vertybių viršūnėje turėtų stovėti Dievo karalystės ir jos teisingumo įgyvendinimas žemėje. Jei šis tikslas bus apėitas ar paneigtas, visos vertybių skalės nepasiekis savo tikslo, nes žmogus nebežinos, nei kam, nei kodėl jis gyvena. Kartais kiti tikslai bei vertybės pastatomi šios skalės viršūnėje. Jie uždegia žmones veiklai, teikia jėgą, tačiau rezultatas visada būna su trūkumais: trūksta tikros tvarkos, išminties, laimės, taikos ir neišmatuojamos dangiškos dovanos, kompensuojančios už visus patiriamus trūkumus. Popiežius pabrėžė, kad žmogus, kuris pasistato dieviškąją karalystę pagrindiniu savo gyvenimo tikslu, tampa nepirsisiręs prie laikinių gėrybių, kurių per dėtas vertinimas daro žmones egoistais, gėbais ir žiauriais, vieni kitų priešaiais, išnaudotojais ir antisocialiais padarais.

* SPECIALUS VATIKANO PASIUNTINYS LENKIJAI arkiv. Lulgi Poggi praleido mėnesį laiko Lenkijoje, ruošdamas dirvą Vatikano ryšiams su komunistine Lenkijos valdžia palaikyti. Jis lankėsi ir pas kardinolą Stefan Wyszyński. Kardinolas, pasak Vatikano radijo, pareiškė, jog yra optimistiškai nusiteikęs šiuo atžvilgiu, tačiau nurodė ir kliūčių, kurios turėtų būti pašalintos prieš suformalinimą Vatikano santykių su komunistine Lenkijos valdžia. Tos kliūtys yra: skirtingos pasaulėžiūros bei gyvenimo vertinimas ir visiška skirtingos pažiūros švietimo bei jaunimo auklėjimo srityse. Vatikano radijas paašikino, kad K. Bendrija Lenkijoje norinti gauti laisvę mokyti ir auklėti jaunimą krikščioniškai, laikytis krikščioniškų papročių, gauti teisę statyti šventoves pagal krikščionišką bendruomenių poreikius ir turėti valdžios garantiją, kad tikintieji nebus diskriminuojami socialiniu, profesiniu bei politiniu atžvilgiu.

* LISABONOS PATRIARCHAS KARD. ANTONIO RIBEIRO pareiškė viešą protestą dabartinei Portugalijos kairiųjų valdžiai, kuri užėmė katalikų radijo stotį. Jis taip pat pasmerkė dabar vykdomą Kat. Bendrijos ir jos kunigų niekinimą krašte. Vatikano radijas irgi pasisakė prieš dabartinio Portugalijos režimo elgseną. Esą negali būti demokratizacija, jeigu pagrindinėms partijoms, kaip krikščionims demokratams, neleidžiama juose dalyvauti.

* TREČIASIS EUROPOS VYSKUPŲ SIMPOZIUMAS įvyks šiais metais Romoje spalio 14-18 dienomis. Vatikano radijas pabrėžė, jog tai nebūsiąs nei Europos vyskupų sinodas, nei oficiali Europos vyskupų konferencija, o tik savanoriškas suvažiavimas, kuriame pasikeičia mintimis bei patirtimis. Panašūs du suvažiavimai jau yra buvę: vienas — 1967 m. Nordwijrekont mieste, Olandijoje, antras — 1968 m. Chur mieste, Šveicarijoje. Dabartinio simpoziumo tema: "Vyskupo paskirtis tikėjimo tarnyboje".

* P. VIETNAMO komunistų užimamose teritorijose vykstančiais katalikų judėjimais susirūpinimą išskėlė Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano". Ban Me Thout vyskupijos generalvikaras mons. Joseph Trinh Chinh Truec jau yra nužudytas, o tos vyskupijos vyskupas Pierre Nguyen Huy Mai kartu su keliais kunigais kažkur išgabenti. Jų tarpe dingęs ir vyskupu naujai paskirtas, bet dar nekonsekrutuotas kun. Nguyen Van Hoa. Jis būtų turėjęs vadovauti naujai įsteigtai Phan Thiet vyskupijai. Dabar popiežius lakinuojų tos vyskupijos apaštališkuoju administratoriumi paskyrė Saigono vyskupijos pagalbininką vysk. Nicolas Huyn van Nghi. Prieš komunistų užėjimą, pramatydamas žiaurų tikinčiųjų likimą, Paulius VI pasiuntė telegramas Ban Me Thout ir Phnom Penh vyskupams, kuriuose jis pareiškė, kad nuolat meldžiasi už tuos vyskopus, jų kunigus, sesėles ir tikinčiuosius bei siūnia visiems apaštališkąjį palaiminimą.

* ANGLIKONŲ BENDRIJA oficialiai pasisakė prieš Anglijoje siūlomą įvesti įstatymą, legalizuojantį savanorišką eutanaziją — palieglųjų žudymą su jų pačių sutikimu.

* KARINĖ ČILĖS JUNTA nėra tokia žiauri, kaip ją vaizduoja tam tikra amerikietiškoji spauda, pareiškė iš Čilės atvykęs vicentietis misijonierius kun. Gerald J. Brown. Jis tvirtina, kad tik apie 600 asmenų yra kalėjimuose dėl politinių priežasčių ir tie patys yra labai aršūs bei pavojingi. Karinis perversmas, nuvertęs Allende valdžią, buvęs užbėgimas už akių Salvador Allende planui "Z", pagal kurį būtų buvę išžudyti visi kariuomenės vadai ir svarbesnieji opozicijos veikėjai. Dauguma čiliiečių esą pritarė kariniam perversmui, o taipgi ir dauguma vyskupų šiltai sutiko kariškių ryžtą sugrąžinti krašte tvarką. Kun. Brown pabrėžė, kad karinė valdžia kunigui bei vienuoliui niekada nežudžiusi, kaip skelbia kairiuri amerikietiškoji spauda, nors buvo visa eilė kunigų bei seselių, aiškių Allende šalininkų. Vienintelis, kuris žuvo, buvo ispanas kun. Juan Alsina. Jis tarnavo kaip civilis Allende valdžioje ir administravo valstybinę San Juan de Dios ligoninę. Kai kariai perversmo metu užėmė ligoninę, jis prieš juos išėjo su automatinio ginklu. Kariai, pastebėję priešininką, nušovė.

* SVEDIJOS VALDŽIA davė \$300,000 paramą Kat. Bendrijai Švedijoje. Tai pirmas toks atvejis. Ankstčiau Švedijos imigracijos skyrius yra davęs mažesnių sumų katalikišioms organizacijoms, besidabuojančioms tarp imigrantų, tačiau tie pinigai turėdavo būti sunaudojami imigrantams, o ne tiesioginiam katalikų sielovados darbu.

* KARDINOLŲ MINDSŽENTY SĄJŪDIS, veikiantis Š. Amerikoje, apkaltingai JAV Katalikų Konferenciją tarnavimu komunistinei politikai. Esą, jei Leninas būtų gyvas, tai ir jis pritarytų dokumentams bei direktivoms, plaukiančioms iš Vašingtono esančios centrinės. JAV Katalikų Konferencijos padalinys P. Amerikai savo raštais tiesiog skatina P. Amerikoje dirbančius misijonierius jungtis į revoliucinius marksistinius sąjūdžius. JAV Katalikų Konferencijos leidiniai esą pilni tokios marksistinės retorikos, kaip "Jis sekė Kristų, palmdamas šautuvą į rankas".

* PRANCŪZIJOJE KANDIDATŲ į kunigus skaičius pakilo 1974 m. 1973 m. į seminarijas įstojo 151 kandidatas, o 1974 m. — 194. Taipgi ir iš seminarijų prieš šventimus išstojančių klierikų skaičius sumažėjo: 1973 m. išstojo 422 klierikai, o 1974 m. — 205. KUN. J. STS.

Beviltiška vergija, o ne laisvės kova*Padėk ir kelios pastabos apie Brazilinskų bylos pabaigą*

Siandien, balandžio 17 d., mus pasiekė Tautos Fondo Toronto Apylinkės Atstovybės pirmininko A. Firavičiaus laiškas, iš kurio sužinojome, kad š.m. kovo 23 d. Toronte mums buvo praverstos rinkliavos: prie Prisiėlimo parapijos bažnyčios surinkta 190 dol. 50 ct. ir prie lietuvių evangelikų liuteronų liganytojo parapijos — 60 dol.; balandžio 6 d. prie Lietuvos Kankinių šventovės Anapilyje — 130 dol. Be to, J. J. Dilyš iš St. Catharines, Ont., atsiuntė 50 dol. Visas šias aukas A. Firavičius mums atsiuntė čekių tame pačiame laiške, rašytame balandžio 7 d.

Sunku surasti žodžių tiems dėkingumo jausmams, kurie kilo mūsų širdyse, sužinojus apie tą Kanados lietuvių kilnų, brolišką poelgį. Tai mums nepaprastai didelė ir reikšminga dvasinė bei medžiaginė parama, kurios taip reikalingas kiekvienas vargė, rūpestyje, nežinojime ir nelaisvėje trankomys lietuvis. Tas laisvųjų tautiečių mums parodytas dėmesys tapo mums brangiausia šv. Velykų dovana. Kartu tatau yra ir ryškus lietuvių tautinio solidarumo pavyzdys. Kai vieno lietuvių rūpestis ir kančia taps kiekvieno lietuvių rūpesčiu ir kančia, tik tada lietuvių tautai nebus pražūtingi jokie sunkumai, pavojai, išbandymai. Visiems mums skirtų rinkliavų organizatoriams bei aukotojams tariame nuoširdų lietuvišką acū.

Pastarosiomis savaitėmis laisvojo pasaulio lietuvių spaudoje pasklido žinia su antraštėmis "Brazilinskai laisvi" ir pan. Tai nevisai tikslus mūsų dabartinės būklės apibūdinimas. Yra faktas, kad mūsų byla Turkijos teismuose yra išsiaiškinta, galutinai ir sėkmingai baigta, tačiau kol randamės pabėgėlių stovykloje, tol negalime būti ir nesame laisvi. Centriniai lietuvių veiksniai, nors ir turėdami nuodugnias žinias apie mūsų bylos raidą, kažkodėl, ypač paskutiniame jos tarpsnyje, mažai informavo lietuvių spaudą, tad mes norėtume tas spragas bent šiek tiek užkišti.

1970 m. spalio 15 d. mes, norėdami pareikšti efektingą protestą prieš Lietuvos okupaciją ir rusų okupantų genocidinę politiką užgrobtuose kraštuose, pasauliniu mastu iškelti už laisvę ir nepriklausomybę kovojančios

lietuvių tautos vardą ir pasiekti laisvę, sovietų lėktuvu prasiiveržė pro geležinę uždangą iš sovietų imperijos į Turkiją. Turakai patriotai iš karto suprato mūsų žygio politinius motyvus, ir pirmieji Trabzono teismų bei Ankaros apygėdos teismo sprendimai buvo greitai ir teisingai: mus pripažino politiniais pabėgėliais, turinčiais teisę į politinę globą, neišduotinais Rusijai ir nebaustinais už žygio metu įvykčius sužeidimus, kuriuos iš tikrųjų padarė rusų saugumiečiai. Žinoma, tomis pirmomis mūsų buvimo Turkijoje savaitėmis daug mum padėjo ir gausiai organizuota viso laisvojo pasaulio lietuvių laiškų ir telegramų Turkijos vyriausybei siuntimo kampanija, prašant neišduoti mus Rusijai. Sovietų Sąjunga, išsigandusi pirmo pasisekusio jos lėktuvu nukreipimo, nuo pat pirmos dienos visapusiškai spaudė Turkiją mus išduoti, kad mūsų nukryžiaivimu dar kartą pademonstruotų savo galybę bei "toli siekiančias" rankas ir įgąsdintų pavergtuosius. Įvairiais suktais būdais laimėję 1971 m. kovo 8 d. teisminės komisijos nutarimą panaikinti visus ankstesnių teismų mums palankius sprendimus, sovietai jau buvo visai arti to kėso lo įgyvendinimo. Laimingo sutapimo dėka 1971 m. kovo 12 d. rusų užmačios buvo iš esmės sužlugdytos staigiu šalies vyriausybės pasikeitimu.

Po to sekė ilga virtinė teismų, tačiau rusams ir jų pasamdytiems advokatams niekur nepavyko lemiamai laimėti. Numaitydami mums palankų teismo sprendimą, rusų advokatai stengėsi visai sabotuoti, trukdyti bylos eigą. Bet ir tai jiems neišėjo į gera. Ryšium su maršalo M. K. Ataturko 1923 m. spalio 29 d. įkurtos Turkijos respublikos 50-mečiu Turkijos parlamentas ir vyriausybė priėmė amnestijos įstatymą, kuri teismas pritaikė ir mums. 1974 m. gegužės 21 d. mes buvome paleisti iš kalėjimo.

Tai reikė faktišką mūsų bylos pabaigą. Tačiau rusams nuolat protestuojant ir spaudžiant, o mums neišvyskstant iš šalies, byla buvo formaliai tęsiama, ir 1974 m. rugsėjo 27 d. Ankaros antrasis apygėdos teismas padarė sprendimą, iš tikrųjų laiduojantį mums laisvę. Rusų advo-

katai tuoju pat apeliavo, reikalaujanti panaikinti minėtą Ankaros teismo sprendimą ir išduoti Brazilinskus Rusijai. Po to sekė ilgoka pertrauka, kurią rusų diplomatai ir teisininkai visai stengėsi išnaudoti savo tikslams. Pagaliau 1975 m. sausio 17 d. įvyko apygėdos apeliacinio teismo pirmojo skyriaus posėdis, kuriame teismas uždareme posėdyje nutarė atimesti rusų advokatų apeliaciją ir patvirtinti Ankaros teismo 1974 m. rugsėjo 27 d. sprendimą. Tas apeliacinio teismo nutarimas buvo viešai paskelbtas 1975 m. sausio 31 d. posėdyje.

Advokatai įvairiai interpretavo galimas to nutarimo pasekmes, bet 1975 m. vasario 20 d. nutarimu Ankaros antrasis apygėdos teismas dar kartą patvirtino mums teisę į laisvę ir tuo būdu išsklaidė visas abejones. Rusai tučiuojau pateikė protestą apeliacinio teismo prokuratūrai, reikalaujanti išduoti mus Rusijai arba bent vėl įkalinti. 1975 metų vasario 25 dienos nutarimu apeliacinio teismo prokuratūra atmetė rusų advokatų protesto pareiškimą. Tai ir buvo galutinis mūsų ilgai trukusios bylos taškas ir paskutinė vinis į rusų kruopščiai puoselėtų ir brangiai apmokėtų užmačių karstą.

Patyrę triuškinantį pralaimėjimą teismuose, rusai visu nuožmumu ėmė ruošti planus mas smurtu sunaikinti. Neseniai turkų saugumo organai susekė rusų agentų šamokslą mus pagrobti arba nužudyti vietoje. Pabėgėlių stovykloje imtasi griežtų saugumo priemonių.

Žodžiu, teisminė mūsų reikalo pusė yra užbaigta, ir tai yra didžiulė laisvės jėgų pergalė, pasiekta bendromis lietuvių ir turkų patriotų pastangomis. Bet kova su mirtinu priešu — rusišką imperializmu — dar toli gražu nebaigta. Ir jina niekad nesiliaus tol, kol rusiškasis imperializmas nebus nugalėtas ir išlaisvintos visos jo aukos. Galbūt ta laiminga diena dar toli, bet daugelio tautų istorija primygtinai rodo, kad beviltiška yra vergija, o ne laisvės kova.

Lietuvos laisvės kovotojai —
Pranas Braziliskas
Algirdas Braziliskas

Yozgat, Turkija
1975 m. balandžio 17 d.

Baltiečių tautos grandinėse

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Už gerą elgesį

"Inturisto" vadovė vežiojo mane po miškus apie Taliną ir po tuos rajonus, kuriuose gyvena 100.000 rusų. Senieji miesto centro namai, susmukę laužynai ir tamsiosios gatvės yra palikta estams.

Pakraščiuose, toliau miškuose, kažkur penkiolikos šimtų Estijos ramių ežerų pakrantėse (taip pat Latvijos, Lietuvos ir didžiosios Rusijos miškuose), kaip ji man aiškino, antruosius namus, vasarnamius turi smarčiai dirbanti gyventojų dalis, vis su pirtimis, valtimis ir sodais.

"Valstybė yra gera kiekvienam, kuris atiduoda kas geriausia doram sovietiniam piliečiui", pareiškia ji Brežnevo vardu. "Partijos nariai, mūsų visuomenės šulai, sunkiai dirbantieji didžiąjai atečiai visuomenės, kuri yra neklasinė, be skurtumų, teikianti visiems vienodas galimybes, — turi teisę į antruosius namus sveikame atvirame ore, į valtis ir į sodą. Per kelečią metų parodė savo gerą elgesį, jie iš savo darbdavio gali pasiskolinti pinigų, už kuriuos valstybiniuose miškuose gali pasistatyti sau privačią karalystę. Atmokėjimas tų paskolų taip pat priklauso nuo daugelio veiksnių, kaip ir už jas imamieji nuomosmokesčiai".

Ta vadovė irgi turi tokius namus. Ji pralinksėja: "Kai aš savaitgalį būnu ten, tai jaučiuosi be galo turtinga". Palaikydama tą turtingumo jausmą, ji kiekvienam turistui sakys visa tai, ką tik Maskva nori.

Klausiu "Inturisto" vadovę, kiek mokesčių reikia mokėti už antruosius namus ar už valti. Atsakydama ji rūpestingai pasitikirina knygoje ir pasikalbėdama telefonu. Pagaliau štai tas atsakymas: jokie mokesčiai nemokami už valti; už vasarnamį kartais mokama, bet ne daugiau kaip 10-15 rb. mėnesiui.

"Ji tuos antruosius namus ir į valti bei sodą reikia žiūrėti kaip

į valstybės atpildą už darbštumą, pastovų gyvenimą. Būtų nepateisinama, jei valstybė apmokestų šį atpildą, ypač gautąjį už parodytą ištikimybę. Turite suprasti tokį požiūrį".

Stalino laikais buvo toks pasirinkimas: arba antrieji namai, arba staigi ar lėta mirtis Sibire bei KGB, slaptosios policijos, rūsiuose. Dabar pasirinkimas toks: turėsi antrus namus arba visą likusį gyvenimą šiuos gatves bei stovėsi dirbtuvėje prie judančio diržo, niekada nesulaukdamas, kad būtų pakeltas atlyginimas.

Nervingumas
Telefonu užmezgčiau ryšį su žydais, kurių adresus gavau Anglijoje: tai Valery Kaminsky ir Zan Roizman. Apie pusę vienuoliktos pasibeldžia viešbutyje į mano duris.

Barzdotas žydas, kuris kalba angliškai, prašo mane eiti su juo. Jam atrodo, kad keltuvais yra perdaug pavojinga vieta, ir vedasi mane žemyn tarnybiniiais laiptais. Ištempia mane į gatvę. Nori kalbėtis parke. Barzdotasis prisistato: Izrael Akranovs, technologinių darbų vertėjas iš anglų į latvių kalbą.

Nervingai ir skubėdami į jiedu žingsniuoją į vieną ir į kitą galą. Nedrįsta sustabdyti takso: šoferis dažnai būna KGB agentas. Pagaliau draugas suranda privatų asmenį, kuris ryžtasi savo automobiliu nugabinti mus į priemiestį. Pakeliui man buvo neleista nė žodžio pratariti.

Nėra leidimo
Pagaliau tuščiame Kaminsko šeimos kambaryje valandą klausiausi vis tų pačių liūdnu istorijų: prašomoji vėla išvažiuoti į Izraelį atsakyta dėl "slapto darbo", "karinės tarnybos" ir t.t. Jau 11.000 išvažiuo iš Latvijos po to, kai 50.000 buvo išnuodytas dujomis karo metu nacių ir latvių, nes, kaip žinoma, Latvijoje būta apskiai antisemitizmo. Latvijoje dar tebėra 7.000 žy-

A+A
Jono Sventicko
mirties dvejų skausmingų metų sukaktis (1973. IV. 28 — 1975. IV. 28)

Liūdnas ir sunkus gyvenimas be T a v e s, brangusis. Visada prisimenu kartu išgyventus metus.
London, Ontario **Elzbieta Sventickienė**

Dvejų metų mirties sukaktis

A+A
ADOMAS URNAVIČIUS
mirė 1973 m. balandžio 29 dieną.

Praėjus dvejiem metams po brangaus Vyro ir mylimo Tėvelio mirties, nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus bei pažįstamus prisiminti jį savo maldose šv. Mišių aukoje gegužės 4 d., 11 val. ryto, Lietuvių Kankinių šventovėje.

Nuliūdus žmona ir duklė Aldona Ramoškienė su šeima

A+A
PETRUI TUTLIUI

mirus, žmoną ALFĄ, sūnų PETRIUKĄ ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

Janina ir Kazys Kaknevičiai

Mylimam vyrui

A+A
PETRUI TUTLIUI

mirus, žmonai ALFAI ir sūnui PETRUI nuoširdžią užuojautą reiškia —

V. J. Jasinevičiai

A. E. Abromaičiai

A+A
PETRUI TUTLIUI

staigiai mirus, žmoną, sūnų gintarietį PETRĄ ir gimines skausmo valandose nuoširdžiai užjaučia —

Ansamblių "Gintaras" Toronte

Mūsų klubo valdybos nariui

PETRUI TUTLIUI

netikėtai palikus šį pasaulį, reiškiamė gilią užuojautą žmonai ALFAI, sūnui PETRUI ir kartu liūdimė —

LSK Vytis

A+A
PETRUI TUTLIUI

mirus, jo žmoną ALFĄ, sūnų PETRIUKĄ ir kitus artimuosius skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

Danutė ir Juozas Petroniai
Elzė ir Zigmas Kazlauskai

Nelauktai ir dar labai jaunai

buvusiai Vyčio krepšininkei

Editai Kromaitei - Stanaitienei

išsiskyrus iš mūsų tarpe, jos vyrui, dukrelėms ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą —

LSK Vytis

Mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus,

mielam sūnui KAZIUI GONĖTAI, jo žmonai ir jų sūnui reiškiamė nuoširdžią užuojautą jų liūdesio valandoje —

Augustinas ir Irena Navickai

A+A

VLADUI JACKEVIČIUI

Lietuvoje mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą broliams — STASIUI, ZIGMUI, BENIUI bei kitiems šeimos nariams —

J. ir D. Žiogai

MOHAWK
FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Toronto Humberside Collegiate gimnazijoje buvo surengtas tautybų festivalis — kanadiška mozaika. Nuotraukoje — lietuvių skyrius. Iš kairės: Angelė Sokolovienė, Ontario kultūros ministerio parlamentinis sekretorius N. Leluk, Loreta Ropytė, Irena Vibrienė, Sabina Gotceitienė. Skyrius buvo suruoštas Irenos Mackevičienės pastangomis. Nuotr. B. Tarvydo

Brazilijos lietuviai I / RIMAS AMALVISKIS

Spauda ir plunksnos darbuotojai

Jau beveik keturi dešimtmečiai stebiu šitą gausią skaičių ir silpną kultūros darbais Pietų Amerikos lietuvių koloniją, kuriai jau prieš keliolika metų galėjom ruošti lietuviybės sunykimo nekrologą. Ir jeigu čia šiandien lietuviybė dar nėra mirusi, net rodo aiškia tendenciją ne tik prisikelti iš dvasinio susnūdimo, tautinio letargo, tai neginčytinas nuopelnas lietuvių Tėvų jėgų. Jų misijos įsikūrimas Sao Paulo lietuvių tarpe buvo ir tebėra ta gaivinanti dangiška rasa, neleidusi lietuviškumui galutinai sunykti, neleidusi mums pasilikti be jokio lietuviško spausdinto žodžio, atgaivinus lietuvių kalbos mokymą ir daugelio nutaustancio lietuviškos kilmės jaunimo tautinę samonę.

Daug kibirų nešvaraus vandens buvo supilta ant mūsų tautos priešų malūno, daug piktžodžiauta tam tikroje užsienio lietuvių spaudoje, mėginant paveikti Tėvus jėgų išvykti iš Brazilijos. Nevienas iš tų prasimanymų ir piktos demagogijos autorių vėliau patys to gėdinosi, bet Tėvai jėgų su nuostabia kantrybe visa tai pakėlė ir nesišalino nuo krikščioniškai lietuviško darbo. Jų pastangų, jų kilnaus darbo rezultatai šiandien stebina net ir mane — nepagydoma pesimistą dėl lietuviybės išlikimo šioje pasaulio lietuvių užmirštoje kolonijoje.

Kai kitų kraštų lietuviai kiekvieną savaitę gauna sava kalba gausius ir didelius periodinius leidinius, turi savo kultūros žurnalus, nuolat išleidžiamas lietuviškas knygas, — mes Brazilijoje teturime vieną per pusvalandį perskaitomą savaitraštuką. Tai ir viskas. „Tėviškės Žiburiai“ š.m. vasario 6 d. numerį paselbė vedamąjį „Nusikraustieji“, kuriame siūlo prisiminti lietuvių Pietų Amerikoje ir jiems padėti bent spauda, užprenumeruojant (ar papiginant) amerikinius bei kanadinius lietuvių leidinius. Jeigu tas ir duotų teigiamą atgarsį, rezultatai vistiek būtų nedideli.

Kodėl? — Brazilija yra gero, kai toli nuo S. Amerikos. Spaudiniai eina paprastu paštu nuo dviejų iki trijų mėnesių, jeigu nepasimeta pakelyje. Tai jau labai dažnas reiškinys. Taigi, skaitytį laikraštįje naujienas daugiau kaip trijų mėnesių senumo, atrodo, kartais net labai neskaniu, o „nepasenstančių“ rašinių mūsų spaudoje nėra labai gausi ir nevisi juos moka atrinkti. Gerokai nemalonūs dažnas spaudinių „paklydimas“. Pavyzdžiui, mano namus lankantis Amerikos lietuvių žurnalai balandžio pirmojoje pusėje pasiekė tik iš praėjusių metų lapkričio mėnesio.

Lietuviška spauda Brazilijoje yra paskutinio sunykimo stadijoje, o pasilikus be lietuviško spausdinto žodžio ir pačios lietuviybės išnykimas jau ne už tolimų kalnų. Veltui bus pasišventėlių pastangos: nuolatinis misijonieriųėjimas iš namo į namą, žadinimas ir skatinimas išsilaikyti lietuviams... Ir gražiausi asmeniniai pasikalbėjimai neišlieka ilgam, jeigu neskelbiame to visko spausdintu žodžiu, kuris nuolat paskaitomas.

Kadaise lietuviška spauda Brazilijoje buvo Lietuvos vals-

tybės remiama. O ir dabar pagaiduojantis gauna nemokamą iš Lietuvos spaudinių, kurių būty geriau negauti. Geriau jokios, negu bloga spauda. Suklaidintų tautiečių ir be to čia niekad nestokojom.

Pirmieji lietuviški spaudiniai čia pasirodė prieš penkiasdešimt metų. Pirmasis portugalų kalbos vadovėlis buvo išleistas S. Paulo mieste 1927 m. — J. Stankaičio „Lituanos do Brasil“. Gi pirmasis Brazilijos lietuvių kapelionas kun. Jeronimas Valaitis 1928 m. parašė ir išleido tikiybės vadovėlį bei giesmyną. Buvo išleista pora kalendorių, V. Kropo „Raudonkrūtis“ bei keletas kitų smulkių leidinių.

1928 m. buvo pradėtas leisti „Lietuvis Brazilijoje“, kuris po kelių metų sutrumpino pavadinimą į „Lietuvis“. Išsilaikė iki II-o pasaulinio karo pradžios. Jis buvo Draugijos Užsienio Lietuviams Remti finansškai remiamas. Kiti vos pasirodė ir greit pranykė. Be ne ilgiausiai išsilaikė Antano Dutkaus redaguotas „Brazilijos Lietuvių Aidas“, gerokai kairių pažiūrų, ir „Sviesa“, leista Lietuvių Katalikų Bendruomenės, kurią ilgiausiai redagavo poetas prel. Aleksandras Arminas.

„Lietuvi“ redagavo ir jį daugiausia prirašydavo poetas Vincas Atkočaitis-Gytis. Jam tragiškai mirus, iki pat galo redagavo žurn. Stasys Vancevičius, gausiai talkinamas mokytojo Simo Bakšio, kuris dar kaip „Lietuvio“ priedą leido mėnesinį žurnaliuką vaikams „Mažųjų Pasaulis“, turėjusį didelį pasisekimą.

Didesnių leidinių vėliau net nebuvo mėginta išleisti, nes Brazilijos lietuvius per visą laiką slėgė materialiniai sunkumai, o 1930-1932 m. ekonominei krašto krizei ilgam laikui sunkiai prislėgė jauną ir silpną, be to, neįsivaizduojamai susiskaldžiusią lietuvių koloniją. Trys savaitraštukai dar kurstė nesutarimų ugnį ir nepagalėdavimo karčių žodžių „ne savo“ šalininkams...

1938 m. į Sao Paulo atvyko Klemensas Jūra, kuris nesėkmingai ėmėsi taikintojo rolės, mėginamas visus tris savaitraščius sujungti į vieną didelį ir rimtą dienraštį. Tam reikalui iš Lietuvos buvo pažadėta finansinė parama, bet... praręto antrojo pasaulinio karo kosmaras, visa užsieniečių spauda Brazilijoje buvo uždaryta, lietuviškos mokyklos likviduotos, visas kultūrinis gyvenimas apmirė.

Pasibaigus karui, 1948 m. būrelis lietuvių patriotų buvo įsteigtas dvisavaitraštis „Mūsų Lietuva“, kuris vėliau persiformavo į savaitraštį, einantį ir šiandien, Tėvų jėgų leidžiamas.

Tais pačiais metais kairieji lietuviai išleido savaitraštį „Žinios“, Simo Bakšio redaguojamą, kuris išsilaikė keletą metų. 1950 m. Klemensas Jūra iš-

leido mėnesinį satyros ir informacijos žurnalą „Garnį“, išsilaikiusį vos porą metų. „Garnio“ leidykla dar pajėgė išleisti keletą knygų, o per pastaruosius 20 metų neperiodinių leidinių čia jau beveik visai nepasirodė.

Ne žurnalistinių pagėjų trūkumas čia neleidžia suklestėti lietuvių spaudai, bet visada aštri prasimaitinimo problema ir vis didėjantis tautiečių abejingumas lietuviškam spausdintam žodžiui. Pirmosios ir antrosios kartos ateiviai gausiai iškeliauja amžinybės (amžiaus vidurkis čia žymiai trumpesnis, negu šalies klimato kraštuose), o trečiosios ateivių kartos jaunimas sunkiai paskaito lietuviškai. Naujųjų ateivių čia tik saujelė, bet su jais daug blogiau: jų prieauglio būrelis būtų jau ne labai mažas, bet... dauguma griežtai šalinasi nuo lietuviškos veiklos. Ir tai ne eilinių inteligentų vaikai. Jie sukuria ne lietuviškas šeimas ir sutirpsta svetimųjų knibždėlyne! Jų namuose lietuviškas žodis, net ir kaip svečias, nebesilanko. Skaudė ironija, kad tėvų, save laikanti šio laikais ar tokiais lietuvių veikėjais, jaunoji karta griežtai atsisirboja nuo lietuvių. Juos, su menkutėmis išimtimis, tenka galutinai nurašyti į tautinius nuostolius.

Naujųjų ateivių vaikų (šiandien jau suaugusių) vos vieną nuošimtį tegalima priskirti prie rimtai besisielojančių tautiniais reikalais. Didžiausia nelaimė — nelietuviškų šeimų kūrimas. Tėvai ramiausiai, atrodo, su tuo sutinka kaip su neišvengiamu įprastu reiškiniumi. Tai skaudė tautinė drama, tai vėžys, kuris pagrauzia ir kitų kraštų lietuvišką jaunimą. Gausenės skaičiumi lietuvių bendruomenės mažiau tai pastebima, bet pas mus kiekvieno lietuviuko ar lietuviškos šeimos, nebyrėjimas... itin skaudus. Nevisada dėl to galime pakaltinti tėvus. Dažniausiai jie kalti, kad nuo mažų dienų nepratino savo jaunimo prie rimto bendravimo tik su savo kilmės vaikais.

Gausi ir gera spauda, lietuviškos mokyklės, jaunimo organizacijos, dažni jaunimo kongresai — tai faktoriai, kurie galėtų žymiai sušvelninti šitą skaudžią tautinę lietuvių nelaimę. Dauguma į viską žiūri skeptiškai, gyvena dienos rūpestiais ir... tebūnie, kaip Dievas duos — juk ir kitataučiai geri žmonės...

Daugelis dedame gal ir perdidėles viltis į būsimąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą. Nors laukiamas kongresas ir labai sėkmingai pavyktų, bet kas po jo? Vėl pasiliksime užmiršti, apeisti ir kas dieną nykstantys (seniesiems išeinant, jauniems nustaustant), be stipraus lietuviškumo pulso — spaudos, mokyklų, lituanistikos institucijų, jaunimo organizacijų ir... be tėvu bei senelių talkos lietuviško darbo baruose.

Barra Funda, 1975. IV. 11

Mylimai MAMYTEI
Lietuvoje mirus,
sūnų dr. BRONIŲ POVILAITĮ ir žmoną
nuoširdžiausiai užjaučiame —

Z. P. Augaičiai **E. A. Augustinavičiai**
B. B. Dirsės **E. M. Grincevičiai**
H. Kairienė **M. V. Miceikos**
A. K. Ratavičiai **A. B. Stonkai**
O. J. Strodonskiai

Dr. B. POVILAITĮ ir žmoną jo Motinai
TEODORAI POVILAITIENEI
Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame —

D. M. Norkai **V. V. Treigiai**
P. J. Laureckai **K. Šimutienė**
O. D. Šiurnos **E. P. Vindašiai**

Grėsmė laisvei...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Bendruomenės atstovai pritarė fondo reikalui ir kitiems su tuo susijusiems pasiūlymams. ALTA nematė reikalo steigti jungtinį fondą.

Visi konferencijos dalyviai sutarė, kad iki šiol atskirose vietose vykdyta ir vykdoma veikla yra gera, davusi konkrečių ir teigiamų rezultatų. Ši nepaprastoji konferencija buvo laikyta uždara. Jai pasibaigus, buvo sukviešti spaudos atstovai ir jie apie konferenciją išsamiai painformuoti.

Sešėliai konferencijoje
Pasak „Naujienų“ 1975. IV. 18, į minėtą konferenciją atvyko ir „Reorganizacinės L. Bendruomenės atstovai, pirmą dieną jų buvo net keturi: Dr. Z. Danilevičius, A. Juškevičius, dr. V. Dargis ir kan. Vac. Zakarauskas“. ELTos biuletenyje 1975. IV. 15 rašoma:

Negalima, deja, nepaminėti ir kaikiurių faktų bei įvykių, kurie lemtinai palietė rūpestingai paruoštą konferencijos darbą.

Pasiskelbusios reorganizacinės Lietuvių Bendruomenės vadovaujantieji asmenys pasišovė kalbamą nepaprastą Lietuvos laisvinimo darbo konferenciją panaudoti savo organizaciniais tikslams propaguoti. Atvykę be konferencijos rengėjų žinios, remiami ALTos pirmininko ir kelių kitų šios valdybos narių, jie nelaukiant sudarė padėtį, kuri grėsė konferencijos pairimui. Kol padėtis buvo išlyginta, sugaišta daug brangaus laiko ir konferencijos išvados dėlto labai nukentėjo.

JAV Lietuvių Bendruomenėje įvykusio skilimo problemos toks jų žygis neišsprendė. Priešingai — šį sprendimą žymiai apsunkino. Mums atrodo, kad sprendimas yra galimas visiems priimtiniu būdu, bet prie to mes grįšime kita proga.

Konferencijos atidarymo proga buvo pareiškta viltingas įsitikinimas, kad suvažiuom ir sukskridom šaukiami bendro reikalo, pareigos ir atsakomybės jausmo, kartu prisimenant 1917 metų Lietuvos valstybės kūrimo veteranus. Su dideliu apgailestavimu reikia pastebėti, kad kai kurie konferencijos dalyviai tokiu sugretinimo nėra užsitarę. Galima užtikrinti, kad VLI Kas ir toliau dės visas pastangas derinti lietuvių ir Lietuvos laisvinimo organizacijų darbą ir bendradarbiaus visu nuoširdumu su visais, kurie tokio bendradarbiavimo nori bei siekia ne vien žodžiais, bet taip pat savo laikysena ir žygiais.

Dar peranksti šią konferenciją vertinti, tačiau linkėtina, kad, iš laiko perspektyvos žiūrint, savo išvadoje ji būtų teigiama lietuvių bendro darbo ir vieningumo išraiška.

Tuo tarpu visi tęskime ir plėskime užsimotuosius darbus šiuo Lietuvai grėsmingu metu.

Informacinis pranešimas
Užbaigus dviejų dienų posėdžius, veiksmų konferencija paskelbė šį bendrą pranešimą:

Kaip paskelbta š.m. kovo 21 d. VLIKo atšaukime, Čikagoje balandžio 12-13 dienomis buvo susirinkusi pagrindinių Lietuvos laisvinimo darbo institucijų ir organizacijų konferencija. Šios konferencijos tikslai, trumpai suglaudus, buvo aptarti susidariusią padėtį, sutarti ypatinguosius uždavinius, priemonės ir organizacija šiems uždaviniams vykdyti per ateinančius kelis mėnesius. Konferencija

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:		
637. LKV S-gos Ramovė, Hamiltono skyrius	\$100	
638. Strodonskytės, Vandos atm.	100	
639. Gudinskas, Bronius, Simcoe	400	
640. Steiblys, Jonas, Hamilton	100	
Įnašus papildė:		
430. Jokubilius, Silvestras iki	550	
431. Jokubilienė, Elenutė iki	550	
87. Kredito koop. „Litas“ iki	1000	
Ši kartą esame susilaukę įnašų iš Hamiltono, Montrelio ir Delhi. V. Strodonskytės atminimui ir jam žinimui įnaša, jai mirus š.m. balandžio 2 d., davė stambus L. Fondo rėmėjas Julius Strodonskis. — Gražiu žodžiu minėtinas tabako augintojas Br. Gudinskas, įsijungęs į L. Fondo narių šeimą su stambesne suma. — E. ir S. Jokubiliai, nors didelių išteklių ir neturi, tačiau lietuviškiems reikalams visuomet suranda lėšų. — Taipgi sveikintinas Kr. Koop. „Litas“, kuris savo reguliariu įnašu kėlimu yra tapęs pirmuoju L. Fondo tūkstantininku Montrealyje. Ačiū!		
KLF tarybos posėdyje š.m. balandžio 15 d. pagal paduotus prašymus buvo priimtas toks pelno paskirstymas:		
1. Švietimo komisijai ir lituanistinėms mokykloms Kanadoje	\$4100	
2. Jaunimo kongresui	1000	
3. Kultūros komisijai	250	
4. Skaidrių, kaip mokslo priemonių, įsigijimui	250	
5. Toronto „Gintarui“	200	
6. Toronto „Atžalynui“	200	
7. Hamiltono „Aukurai“	200	
8. „Satrijos“ ir „Rambyno“ tuntams	200	
9. Romuvos stovyklavietei	200	
10. Toronto „Aitvarui“	100	
11. Londono „Baltijai“	100	
12. Londono studentų klubui	100	
13. „Nepriklausomai Lietuvai“	100	
14. Sporto klubui „Vytlis“	100	
15. Stp. Kairio muz. vienetui	100	
16. University of Alberta Press	600	
17. Skaidrių sąsk. apmokėjimui	110	

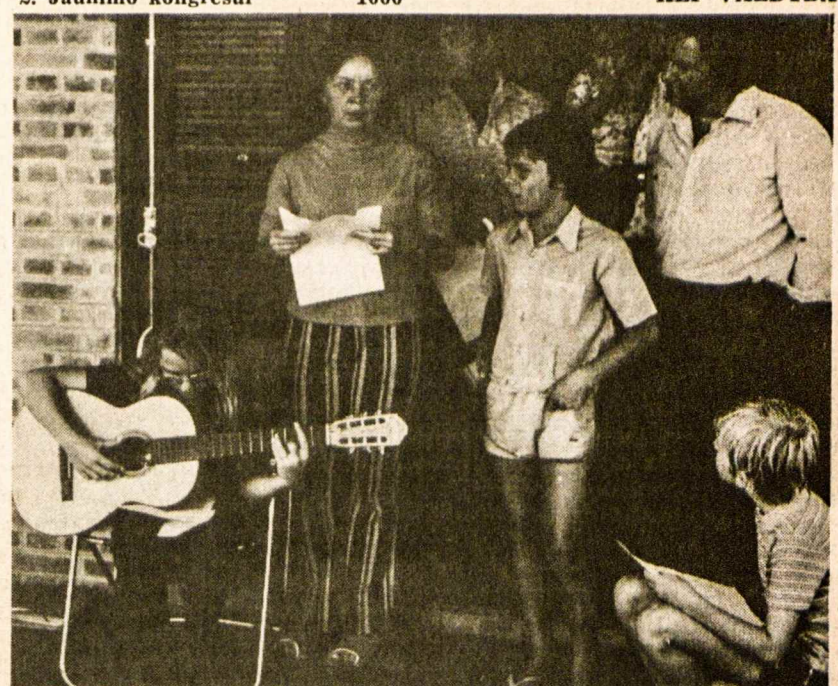
Paskirstyta iš viso \$7910

Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopos prašymas lituanistinė stipendijai skirti visiškai buvo sutampantis su Kanados Lietuvių Fondo nusistatymu. Nutarta ją skirti, kai toks asmuo atsiras.

Iš administraciniais reikalais numatytų lėšų buvo paskirta: 1. „Tėviškės Žiburiams“ \$150 2. „Tėvynės Prisiminimų“ ra-dijo val. 100

Iš viso \$250

KLF VALDYBA

Mokosi lietuviškų dainų vaikų stovykloje Brazilijoje; viduryje — p. Bacevičienė, tautinių šokių grupės „Žilvitis“ vadovė

Kaip laimėti \$100,000.00

Tai didysis prizas naujojoje Ontario loterijoje „Wintario“

Bet joje yra daug daugiau prizų. Vien tik pirmajame traukime bus keturiolika prizų po \$10,000, šimtas dvidešimt — po \$1,000 ir šimtai prizų po \$100 — iš viso 1,350.

Naujoji „Wintario“ loterija bus kas dvi savaites (kiekvieną antrą ketvirtadienį), pradedant gegužės 15. O bilietai kainuoja tik po vieną dolerį. Juos galite gauti visur: maisto krautuose, benzino stotyse, spaudos kioskuose, smulkmenų krautuose, pieno parduotuvėse, restoranuose.

Štai kaip veikia „Wintario“

Kiekvieno traukimo bilietai paruošiami serijomis. Pavyzdžiui, pirmajame traukime bus bilietų iki 15 serijų. Serijos numeris yra išspausdintas šalia traukimo datos.

Jūsų bilieto numeris, sudarytas iš penkių skaitlinių, yra išspausdintas raudona spalva prie serijos numerio.

Jeigu jūsų serijos numeris yra toks pat, kaip ištrauktojo numerio, ir jūsų bilieto numeris atitinka laimintį numerį, laimite didįjį prizą — \$100,000.

Jeigu jūsų serijos numeris yra skirtingas nuo ištrauktojo numerio serijos, bet bilieto numeris atitinka laimintį numerį, laimite didįjį prizą — \$100,000.

Kaip paskelbta š.m. kovo 21 d. VLIKo atšaukime, Čikagoje balandžio 12-13 dienomis buvo susirinkusi pagrindinių Lietuvos laisvinimo darbo institucijų ir organizacijų konferencija. Šios konferencijos tikslai, trumpai suglaudus, buvo aptarti susidariusią padėtį, sutarti ypatinguosius uždavinius, priemonės ir organizacija šiems uždaviniams vykdyti per ateinančius kelis mėnesius. Konferencija

merį, jūs laimite didžiąją \$10,000 sumą. Jeigu tik keturios paskutinės jūsų bilieto skaitlinės yra indentiškos ir išdėstytos ta pačia eile, kaip paskutinės laimincio bilieto skaitlinės, jūs laimite \$1,000. Jeigu tik trys skaitlinės yra indentiškos ir išdėstytos ta pačia eile, kaip trys laimincio bilieto skaitlinės, jūs laimite \$100.

Bilietai galioja, žinoma, tikrai tam traukimui, kuris išspausdintas ant bilieto ir tinka laimėti tik vienam prizui.

Pirmasis traukimas gegužės 15 bus rodomas televizijoje. Taigi, galėsite stebėti laimincio numerio traukimą. Vėliau, jei norėsite patikrinti laimėjusį numerį, galėsite rasti vietiniame laikraštyje.

Kaip atsiimti laimiklius?

Atsiimti laimikui reikia atnešti bilieto šaknelę arba atsiųsti ją paštu, įrašius savo pavarde, adresą ir telefono numerį šiuo adresu: Ontario Lottery Corporation, Cumberland Terrace, 2 Bloor St. West, Toronto.

Tai taip galite laimėti. Bet tai tik pusė visos „Wintario“ istorijos. Ir tai dėlto, kad per Kultūros bei Pramogų Ministeriją loterijos būdu sutelkti doleriai padės puoselėti visokią veiklą bei įrengimus Ontario provincijoje. Tai dalykai, kuriais visi džiaugsimės.

Taigi, matote, su „Wintario“ visi laimėsime.

wintario visi laimime

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

TRAUKINIO NELAIME
"T2" 16 nr. buvo rašyta apie skaudžią traukinio nelaimę okupuotoje Lietuvoje, remiantis iš Maskvos gauta ir CBC radijo bei kalkurių dienraščių paskelbta žinia. Ten buvo minimas keleivinio traukinio susidūrimas su gazoninį gabenusiu traukiniu, šimtais skaičiuojamas gyvybės aukos. Vilniškė "Tiesa", vadovaudamasi komunistams tokiais atvejais būdingu esminių duomenų nutylėjimu, balandžio 6 d. skaitytus painformavo vos keturiais sakiniais: "Šių metų balandžio 4 dieną Zaslių stotyje įvyko priemiestinio keleivinio dūzinio traukinio Nr. 513, važiuojusio iš Vilniaus į Kauną, avarija. Yra žmonių aukų. Sudaryta vyriausybinių komisija, tiriamas avarijos priežastys. Ministrų Taryba reikią gilia užuojautą tragiškai žuvusiųjų giminėms ir artimiesiems." Kadangi pranešimas skelbiamas ministerių tarybos vardu, žuvusiųjų turėtų būti didelis skaičius. Eilinių eismo nelaimių ministerių taryba neprašinėja, užuojautų žuvusiųjų artimiesiems bei giminėm nereikią.

RESTAUROS DALĮ PILIES
A. Genetinio pranešimu "Tiesos" 85 nr., Vilniaus miesto vykdomojo komiteto architektūros taryba balandžio 2 d. patvirtino architekto V. Zemkalnio projektą, pagal kurį bus restauruota ir atstatyta Vilniaus žemutinės pilies dalis, vadinama "arsenalu". Šiame pastate įsikurs Lietuvos istorijos-etnografijos muzėjus. A. Genetinis savo pranešimą papildė "arsenalo" istoriją tyrinėjusio architekto S. Lasavicko pateiktamais duomenimis: "Anksčiau iš medinių statinių Gedimino pilies kalno papėdėje, prie pat Vilnelės ir Neries santakos, atsirado dar XI-XII amžiuje. Medinė pilis XIII a. čia buvo sutvirtinta gynybinėmis mūro sienomis. XVI a. pirmoje pusėje į pilies dalis buvo rekonstruota — pastatyti dideli rūmai. Jų griuvėsiai stūkso ir šiandien. Ką jie primena? XVI a. pabaigos ir XVIII a. pradžios Vilniaus panoramų graviūrose matyti dviaukštis pastatas, apdengtas dvišlaičiu stogu. Rūmai daugelį kartų rekonstruoti, sutelkiant įvairių stilių bruožų. XVIII a. antroje pusėje dalininkas P. Smuglevičius užfiksavo jau apgruvusius, bestojus rūmus. Dar vėliau jie buvo paversti kariniu sandėliu, įtvirtinimu."

ATRAMOS PUNKTAI
Milicijai teisėtvarkos sargyboje lig šiol daugiausia talkindavo draugininkais vadinami įmonių bei įstaigų atstovai, tačiau jų talka pasirodė esanti permenka. Vidaus reikalų ministerijos valdybos viršininko E. Matuzano pranešimu "Komjaunimo Tiesos" 30 nr., okupuotoj Lietuvių dabar steigiami visuomenės ir milicijos atramos punktai: "Šių punktų svarbiausias uždavinys — koordinuoti visuomeninių organizacijų ir milicijos pareigūnų veiklą. Tai — liau-

dies draugovių štabai, draugiškieji teismai, visuomeninių vaikų kambarių tarybos, deputatų grupės, gatvių komitetai, milicijos darbuotojai bei jų visuomeniniai pagalbininkai..." Atramos punktais tikimasi sumažinti teisėtvarkos pažeidimus, kurių didžioji dalis įvyksta po darbo gyvenamoje aplinkoje. Net 85% sunkių bei apysunkių kūno sužalojimų susilaukiama dėl buitinių nesutarimų ir konfliktų. Pagrindinėmis priežastimis E. Matuzanis mini girtavimą, triukšmavimą vėlai vakare ir naktį. Atramos punktai taipgi galės skirti didesnę individualų dėmesį nepilnamečiams, kurie yra linke pažeidinėti teisėtvarka.

NEAPSIVESTAS GREITKELIS
Lietuvos pasididžiavimu yra tapęs Vilniaus — Kauno greitkelis, kuriuo daugiausia automobilių pravažiuoja 7-9 v.r. ir 5-8 v.v. Kaunietis vairuotojas J. Našlūnas "Tiesos" 67 nr. pabrėžia vieną problemą: "Vairuotojams dažnai tenka važiuoti sutemus arba prieblandoje. Saugiam eismui daug pavojų kelia magistralės ruožas prie Vievo miesto: čia ir autobusų stotis, ir mašinų stovėjimo aikštelė, ir valgykla, ir kitos įstaigos. Gausu praivių. Tačiau kelio ruožas visiškai neapšviestas, nėra šaltaligvėžių. Įjungus ilgas šviesas, čia važiuoti negalima, nes daug priešpriešias judančio transporto priemonių. Vairuotojant su trumpomis šviesomis, sunku pastebėti šalikale ar skersai magistralės einančius pėsčiuosius. Ir vairuotojai, ir gyventojai laukia, kada baigsis ši netvarka." J. Našlūnas išryškina greitkelio planuotojų klaidą — jis turėjo būti nutiestas ne per miestą, o pro miestą.

STUDENTŲ LAIKRAŠTIS
Sudabrinę sukaktį paminėjo Kauno politechnikos instituto studentų laikraštis "Už tarybinį mokslą", kurio tiražas yra 3.300 egz. Pirmuoju jo redaktorium buvo prof. A. Prokopčikas, vėlesniais redaktoriais — dabartinis Vilniaus inžinerinės statybos instituto prorektorius docentas S. Marčiulaitis, Kauno politechnikos instituto prorektorius docentas C. Jakimavičius, docentas A. Glušnis ir kt. Dabartinio red. J. Bačiulio pranešimu, šis seniausias augstosios mokyklos laikraštis Lietuvoje daug vietos skiria studentų mokslinei veiklai, komjaunimui ir ateistinio auklėjimo problemoms.

TURISTAI KLAIPĖDOJE
Lig šiol turistinės kelionės laivais organizuodavo: po Viduržemio jūrą — Odesos uostas, po Baltijos — Leningradas. "Gimtojo Krašto" 14 nr. pranešama, kad iš Klaipėdos specialiu laivu į kitas Baltijos uostus pirmą kartą išplaukė Lietuvos turistai. Tokiomis kelionėmis galės pasinaudoti ne tik lietuviai, bet ir turistai iš Sovietų Sąjungos. Klaipėdoje taipgi bus leidžiamas lankytis laivams su užsienio turistais. Juos yra pasirušę sutikti Klaipėdos ekskursijų biuras. V. Kst.

SUDBURY, ONTARIO

LIETUVIŲ DRAUGAS — jau vyskupas. Mons. Bernard Francis Pappin, S.S. Marie vyskypijos generalinis vikaras, Christ the King parapijos klebonas, pakeltas vyskupu. Balandžio 11 d. Christ the King parapijos šventovėje buvo jo šventimas. Dalyvavo 25 vyskupai, jų tarpe vienas kardinolas ir du arkivyskupai. Balandžio 13 d. čia atlaikė iškilmingas Mišias. Tuoj po Komunijos buvo įteiktos parapijos ir organizacijų dovanos su sveikinimais. Lietuviams jis buvo labai geras ir duosnus. Nemokamai duodavo salę tautiniais šokiais ir bendruomenės susirinkimams, o lietuvių religinei šaliai kiekvienais metais pridėdavo savo duosnią auką. Aldona Kručaitė ir Giedrė Poderytė, apsiėngusios tautiniais drabužiais, įteikė jam dovaną — Fernando Albrechto meniška išdrožta skulptūra — Vilniaus Aušros Vartų Marijos paveikslą. Kun. Antanas Sabas ta proga tarė padėkos žodį visų Sudburio lietuvių ir savo vardu. Vyskupiui tas paveikslas labai patiko ir augštai išlešęs rodė žmonėms, kurie nepagailėjo katūčių.

PAGERBUTUVES. Juozui Venslovačiui Juzės ir Antano Gataučių iniciatyva jų namuose buvo surengtos pagerbuvės jo pensijon išėjimo proga. Dalyvavo daug tautiečių iš Sudburio ir brolio šeima iš Toronto.

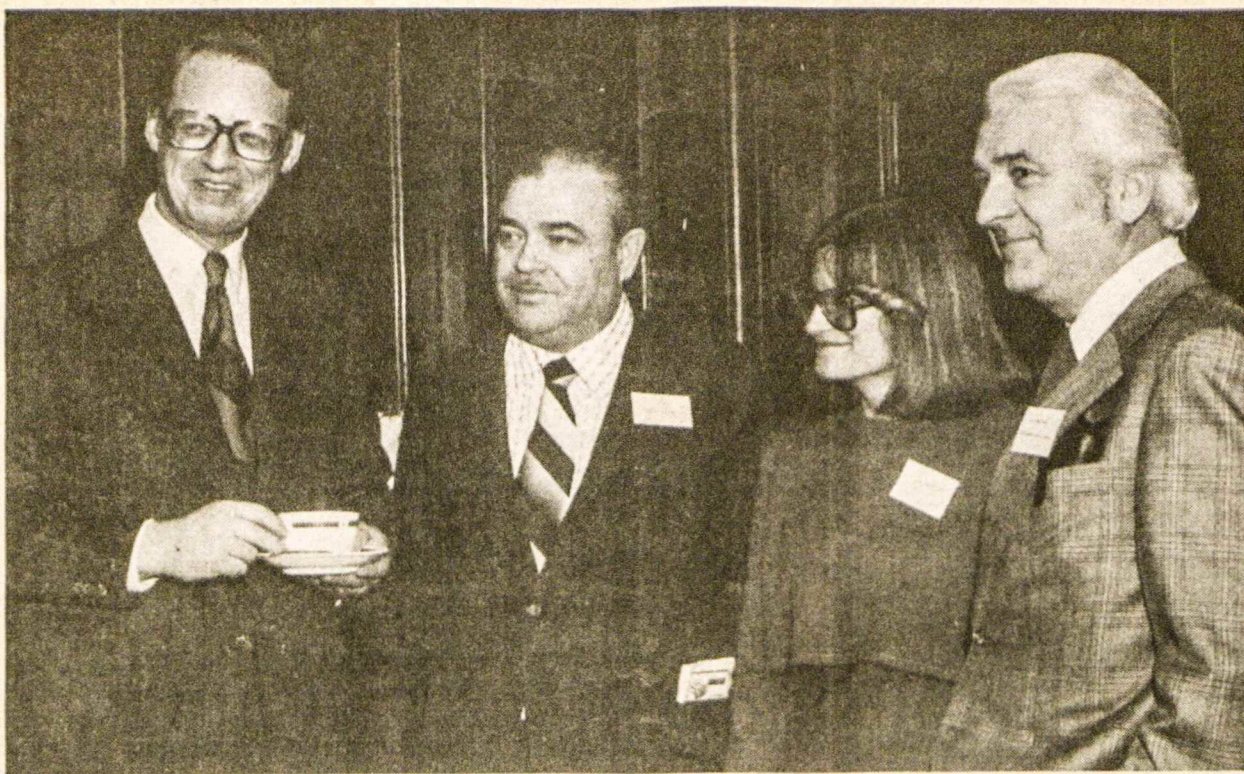
PETRAS TOLVAISA, kaip gabus ir pasižymėjęs Sv. Aloyzo mokyklos mokyns, mokytojų buvo parinktas atstovauti visai mokyklai televizijoje. **GIEDRĖ PODERYTĖ** išrinkta Sudburio lietuvių jaunimo atstove į jaunimo suvažiavimą Londone, kur bus svarstomi jaunimo kongreso P. Amerikoje reikalai.

MEDIZIOTOJŲ IR ZVEJŲ KLB. BAS "Geležinis Vilkas" surengė savo metinę tradicinę vakarinę slovakų salęje. Vyriausia šeimininkė J. Labuckienė drauge su N. Paulaitiene ir L. Remeikiene paruošė turtingą vakarinę, kurioje buvo pakviesti visi Sudburio bei apylinkės lietuviai, nariai ir nenariai. Be vietinių dalyvavo So lietuvių atstovai G. D. Poderytė. Susirinko tikrai pasigėrėtinai skaičius tautiečių. Sveikinimo žodį tarė klubo pirm. Stasys Krivickas, dėkodamas visiems, prisidėjusiems prie parengimo, ir kun. Antanas Sabas. Po vakarienės buvo šokiai. Akordeonais grojo Aleksas Kusinskis ir Antanas Gatautis. Loterijai viena dovaną davė V. Gudrūnas. Laimėję siųsųpojo P. Juteliui, B. Stankienai,

Rodney, Ontario

MOTINOS DIENOS minėjimas žada būti išskirtinai geras. Iš Toronto atvyks k. J. Staškus. Tai jaunosios kartos ir gyvo žodžio paskaitininkas. Išskirtinas įvykis šiai ir gretimos apylinkės jaunos ir jau žinomos dainininkės A. Pakalniškytės iš Hamiltono pasirodymas. A. Pakalniškytė laimėjimai dainoje yra neeiliniai, tad bus gera proga ir visoms gretimos apylinkės, kaip Londonui, Delhi, Windsorui, Woodstockui, Chatham, ja išgirsti ir pasigėrėti. Tą pačią dieną įvyks ir lietuvių mokyklos uždarymas, vad. mokyk. E. Kojalaitienės. Po minėjimo — vaisės. Nuoširdžiai visus kviečiame ir laukiamo svečių iš visur. Minėjimas įvyks lietuvišku papročiu — pirmąjį gegužės sekmadienį, t.y. gegužės 4 d., 4.30 v.p.p., Rodney Community salėje.

JAU SUSITARTA tarp augintojų ir bendrovių, kad augintojai pagamintų 210 ml. sv. tabako, po 94 ct. svarui (vidurkis). Kaina nebūtų mažai, bet neužmirština, kad trąšos pakilo dveju metų laikotarpyje dvigubai, o darbininkų užmokeskis — ½. Dėlto vidurkis kaina yra tik pakenčiama. Kukurūzų kaina — apie \$5.50 bušeliui, soja pupelių — \$3.30. Kor.

Ontario liberalų partijos daugiakultūrių reikalų komitetas surengė etninės spaudos atstovų pokalbį su provincinės partijos vadu R. Niksonu Toronto. Iš kairės: R. F. Niksonas, Kanados Etninės Spaudos Federacijos pirm. VL. Mauko, liberalų partijos daugiakultūrijo komiteto atstovė L. Zvolak, etninės spaudos agentūros "New Canadian Publications" pirm. L. Mokrzycki

HAMILTON ONT

KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJA ruošia viešą paskaitą tema "Testamentai", kurią skaitys advokatas A. Judd. Juodgalvis gegužės 4 d. tuoj po 11 v. pamaldų Jaunimo Centre. Narės, prijaučiančios ir visi kiti tautiečiai kviečiami dalyvauti. Visi bus pavašinti kava ir skanumynais.

GRAZIAI PRAEJO AV par. choro vakaras. Galėjo būti ir daugiau žmonių, bet užteko linksmos, geros nuotaikos, entuziastingo sutikimo ir gausių katūčių programos solistams. Vakaras buvo tradicinis, kiekvieną pavasarį choro rengiamas, bet šį sykį pats choras nekonzertavo — buvo pasikviestas sol. J. Sriubiškiene ir sol. V. Verikaiti, kuriems akompanavo muz. J. Govėdas. Solistai davė ir porą duetų. Publika buvo sąžuvėta. Ypatingai daug plojimų ir prašymų kartoti susilaukė J. Sriubiškiene, kuri Hamiltone jau nebe pirmą kartą ir, kiekvieną sykį čia atvykdamas, susilaukia vis didesnių publikos simpatijų. Vakaro programą sklandžiai pranešinėjo choro pirm. G. Jasevičius.

PASITRAUKUS iš KLB Hamiltono apylinkės v-bos sekretoriui, į valdybą pakviestas inž. Vyt. Zubas, kuris pradėjo eiti sekretoriaus pareigas. Jis taip pat sutiko redaguoti ir KLB Hamiltono apyl. 25 metų veiklos sukaitytinį leidinį.

PREL. DR. J. TADARASKA Hamiltono "Knights of Columbus" apdovanojo aukšinės lentos įrašą, kaip iškilųjį katalikiškos veiklos darbuotoją mieste. Tose iškilmėse dalyvavo

ir kitas lietuvis, tos organizacijos ilgametis veikėjas — inž. J. Kšivickis.

MIRE a.a. JUOZAS BILEVICIUS, 93 metų amžiaus. Kilęs nuo Vištyčio, ūkininkas, savo laiku buvęs valsčiaus viršaičiu. Paskutiniaisiais laikais gyveno Bajoruose, netoli Kybartų. Jo brolis, turėjęs sulietuvintą pavardę — Bilenas, Pr., gen. štabo pulkininkas, mirė Sibiro tremtyje. A.a. J. Bilevičius palaidotas balandžio 16 d. Port Credit Sv. Jono liet. kapinėse. Paliko Hamiltone gyvenančią žmoną, sūnų St. Bilevičių ir dukterį Ald. Trumpickienę. Dar vienas sūnus gyvena Australijoje, brolis Montrealy, viena sesuo Filadelfijoje ir viena Lietuvoje.

I PARAPIJOS KOMITETA sugrįžo dirbti Kest. Norkus, kuris iš par. komiteto kelis metus buvo pasitraukęs.

SUSITUOKĖ balandžio 19 d. Aldona Katelėytė ir Algis Tribinevičius. Iškilmes atliko jaunosios giminaitis kun. L. Januška. Jaunavedžiai yra iš Orilijos, kur Algis dirba kaip mokytojas, o Aldona — ligoninėje gail. sesute. Jinai yra atvykę čia prieš 5 metus iš Lietuvos.

ALD. IR V. KEŽINAIČIAMS draugai surengė šaunų 10 metų vedybinių gyvenimo sukaitytes paminėjimą. Slapčiom susiorganizavę jų didelis būrys šeštadienio vakarą buvo užplūde A. V. Kežinaičių namus su valgiais, gerimais ir dovanomis. Dešimties metų sukaitytininkams tai buvo tikrai maloni staigmena. K. M.

WINNIPEG, MANITOBA

MIRUSEJĖ. Balandžio 5 d., pavalsę pusryčius, savo kambarį, širdies smūgio ištiktas, 75 metų, mirė Julius Nauseda. Iš lietuvių Sv. Kazimiero šventovės palaidotas Elmwood kapinėse. Po laidotuvių Lietuvių Manitobos Klubu svetainėje buvo surengti mirusio pagerbimai pusryčiai. — Ona Noliene, sulaukusi 74 metų, metus sirgusi kaulų vėžiu, mirė Sv. Bonifacio ligoninėje balandžio 8 d. Palaidota iš Sv. Kazimiero lietuvių šventovės Brookside kapinėse. Po laidotuvių parapijos svetainėje įvyko pusryčiai, kurių metu, prašant mirusios šeimos, nebuvo jokių kalbų. Liko liūdesys jos vyrais Albertas, U. Rolando vėle Rožinis sukalbėtas sekmadienio vakarą laidotuvių koplyčioje. Karstas skendo gėlėse. Balandžio 14 d. įvyko gedulingos pamaldos Sv. Kazimiero šventovėje, kuri negalėjo sutalpinti visų dalyvių. Daugeliui teko stovėti koridoriuje ir už durų. Po šv. Mišių ligi automobilį vilkstinę nusitęsę kapinių link. Palaidotas Visų Šventųjų kapinėse. Po laidotuvių pusryčiai įvyko Timmermanų namuose.

SKAUDUS IYKIS. Balandžio 9 d. ryta rastas automobilyje negyvas 26 metų amžiaus Rolandas Timmerman. Rolandas, kaip ir visa Timmermanų šeima, reikšėsi lietuviškame gyvenime; apie 10 metų buvo Mišių

patarnautoju, dalyvaudavo jaunimo stovyklose, priklausė tautinių šokių grupei. Paskutiniu metu dirbo taksių bendrovėje, važinėjo naktimis. Balandžio 8 d., apie 11 v.v., pas tėvus atvežė pritaikyti naują eilutę, mat, už poros dienų turėjo būti savo brolio Algio vestuvės pirmuoju pabroliu. Visa šeima ruošė vestuvėms. Netikėta mirtis pakeitė visą nuotaką. Algio vestuvės su Carol Valade įvyko balandžio 12 d. tyliai, dalyvaujant tik šeimos nariams ir artimiesiems. Jungtuvės įvyko Sv. Mišių metu, per kurias taip pat pakrikštyta ir Stephanie Timmerman. Už Rolando vėle Rožinis sukalbėtas sekmadienio vakarą laidotuvių koplyčioje. Karstas skendo gėlėse. Balandžio 14 d. įvyko gedulingos pamaldos Sv. Kazimiero šventovėje, kuri negalėjo sutalpinti visų dalyvių. Daugeliui teko stovėti koridoriuje ir už durų. Po šv. Mišių ligi automobilį vilkstinę nusitęsę kapinių link. Palaidotas Visų Šventųjų kapinėse. Po laidotuvių pusryčiai įvyko Timmermanų namuose.

patarnautoju, dalyvaudavo jaunimo stovyklose, priklausė tautinių šokių grupei. Paskutiniu metu dirbo taksių bendrovėje, važinėjo naktimis. Balandžio 8 d., apie 11 v.v., pas tėvus atvežė pritaikyti naują eilutę, mat, už poros dienų turėjo būti savo brolio Algio vestuvės pirmuoju pabroliu. Visa šeima ruošė vestuvėms. Netikėta mirtis pakeitė visą nuotaką. Algio vestuvės su Carol Valade įvyko balandžio 12 d. tyliai, dalyvaujant tik šeimos nariams ir artimiesiems. Jungtuvės įvyko Sv. Mišių metu, per kurias taip pat pakrikštyta ir Stephanie Timmerman. Už Rolando vėle Rožinis sukalbėtas sekmadienio vakarą laidotuvių koplyčioje. Karstas skendo gėlėse. Balandžio 14 d. įvyko gedulingos pamaldos Sv. Kazimiero šventovėje, kuri negalėjo sutalpinti visų dalyvių. Daugeliui teko stovėti koridoriuje ir už durų. Po šv. Mišių ligi automobilį vilkstinę nusitęsę kapinių link. Palaidotas Visų Šventųjų kapinėse. Po laidotuvių pusryčiai įvyko Timmermanų namuose.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadienio — ketvirtadienio nuo 10 iki 5 val., penktadienio nuo 10 iki 7 val., šeštadienio nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgas savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gynybė ir asm. patalų drauda. Nemokamas pilnas čekių paskaitavimas. Kapitalas — virš \$5.000.000.

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skonestai — kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

PERKI ŠEVI AR OLDSMOBILĮ?

Visų rūšių varfotas arba naujos mašinos gausite per

VIC ADAMS (Viktoras Adomavičius)

CHEV - OLDS

courtesy

2749 Lakeshore Blvd.

• Raštinė: 255-9151

TORONTO

• Namai 767-7820

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

A.a. LEONARDAS ŠIMUTIS, žurnalistas ir visuomenės veikėjas, mirė Čikagoje balandžio 17 d. Vėlonis buvo žemaitis, g.mės 1892 m. Į JAV atvyko 1913 m., ką tik baigęs gimnaziją Maskvoje. Čia jis studijavo teisę, anglų kalbą, literatūrą, žurnalistiką ir sociologiją. Lygiagrečiai įsijungė į lietuvių katalikų draugijas, daugiausia dirbdamas su jaunimu. Lietuvos nepriklausomybės pradžioje buvo Tautos Fondo sekretorium ir vėliau vedėju. Per šią instituciją sutelkė Lietuvai apie \$350.000. Į Lietuvos III seimą krikščionių demokratų sąrašą buvo įšrinktas 1926 m., bet sekančiais metais pasitraukė ir grįžo į JAV. Vėlonis yra vadovavęs daugeliui organizacijų, jų tarpe Lietuvių R. Katalikų Federacijai, Lietuvių R. Katalikų Susivienijimui Amerikoje. Priklausė ALTos steigėjų gretoms, buvo jos ilgamečiu pirmininku, su kitais veikėjais suorganizavo BALFą. Spaudos darba pradėjo dar jaunystės dienomis Lietuvoje, o giliausia vaga išvarė "Drauge", dirbdamas jo redakcijoje 1927-68 m. Vėlonies veikla yra įėjusi ne tik į JAV lietuvių, bet ir Lietuvos istoriją. Su jo mirtimi mūsų tauta neteko vieno žymiausio išelvy.

PROF. JUOZUI BRAZAIČIUI skirtą Lietuvių Fronto Bičiulių "I Laivą" numerį surengė A. Rūta, Bernardas Brazdžionis ir Juozas Kojelis, gyvenantys Kalifornijoje.

DAIL. J. RIMSAI padaryta sunki arterijų operacija. Ligonis, gyvenantis Santa Monica mieste, Kalifornijoje, sveiksta dr. J. Gudausko priežiūroje.

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPEROS valdybos pirm. Vytautą Radžį sunkiai sužeidė pravažiuojantis automobilis. Jis gydomi Sv. Kryžiaus ligoninėje, kur jam teks praleisti ilgesnį laiką.

ELENA JUCIŪTĖ, sovietinių kalinimų kankinė ir knygos "Pėdos mirties zonoje" autorė, dėl širdies sutrikimų mėnesį gydėsi Bostono ligoninėje. Grįžusi namo buvo pradėjusi sveikti, globojama sesers, bet vėl buvo išvežta Bostono ligoninė.

AUKSINIS LIETUVOS DUKATAS, nukaltas Vilniuje 1401 m., Niujorko įvykusiame retų monetų pardevime buvo nupirktas už \$60.000. Tie senieji Lietuvos dukatai buvo kalmi iš gryo aukso.

SPECIALU VEDAMAJI Baltijos kraštų reikalų — "Forgive Them Their Helplessness" paskelbė didžiausias Čikagos dienraštis "Chicago Tribune". Jame skaitytoms primesta beveik prieš 35 metus prasiidėjusi sovietinė Pabaltijo okupacija, tankų vikšrais sutriuškinti Baltijos respublikų nepriklausomybė. Vienintelė tu valstybių "kaltė" — jų mažumas. Stalinas panoro jas pasiglemžti, bet nepriklausomybės idėjos Kremlius neįstengė nuslopinti. Ji ir šiandien yra gyva šimtų tūkstančių asitiminimuse. Ji taipgi yra gyva ir JAV atsisakyme pripažinti Baltijos kraštus Sovietų Sąjungai. Laikraštis pastebi, kad dabartinė JAV vyriausybė šį faktą buvo pamiršusi, kol ji vėl išklė "Chicago Tribune" dienraščio korespondentas Vašingtono Bill Anderson, patyręs, kad prez. G. Fordui siūlomas Pabaltijo atidavimas Sovietų Sąjungai. Dienraštis pabrėžia kalnus laisvų bei telegramų, užgrūvusių Valstybės Departamentą, gausius protestus telefonu. Tai buvo gera pamoka šiai institucijai, liudijanti, kad nepriklausomybė nemiršta po tankų vikšrais, kol tebėra gyva vilties kibirkštėlė žmonių širdyse.

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ ir Spaudos Tarybos posėdyje sostinėje Buenos Aires vaikų piešinių konkursui pasiruoti komisiją sudarė: kun. J. Petraitis, MIC, I. Simanaušienė, E. Šaulienė ir N. Zavickaitė. Komisija atrinks vaikų piešinius ir juos pasius į Čikagoje "Eglutės" rengiamą konkursą sidabrines šio žurnalo sukaitytes progas. Vasario 16 šventės apžvalga padarė ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas, pabrėždamas Berisso Mindaugo Draugijos, Temperley "Aušros" choro bei kitų tautininkų nuosirdų bendradarbiavimą. Ypač išpuilingos buvo Lomas de Zamora vyskupo Desiderio Collino atlaikytos pamaldos. Lietuvos gatvės lentelės Lanus mieste teks parūpinti patiems lietuviams. Jų reikės 40, kiekviena kainuos po 7.000 pezų. Šiam tikslui bus suorganizuota speciali rinkliava.

J. Šiušis pasiūlė platesniu mastu surengti lietuvių trėmimo Sibiran minėjimą, o P. Gudelevičius išklė radijo valandėles klausima. Nutarta iniciatyva perleisti jaunimui. Kun. A. Steigvilas, MIC, pranešimu, jau pradėtas ruošti ispanų-lietuvių kalbų žodynas, planuojamas suorganizuoti lietuvių kalbos kursų jaunimui, sustiprinti šeštadienines mokyklas iš JAV gautomis knygomis bei skaidrėmis. Ieškoma daugiau mokytojų.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ ir Spaudos Tarybos posėdyje sostinėje Buenos Aires vaikų piešinių konkursui pasiruoti komisiją sudarė: kun. J. Petraitis, MIC, I. Simanaušienė, E. Šaulienė ir N. Zavickaitė. Komisija atrinks vaikų piešinius ir juos pasius į Čikagoje "Eglutės" rengiamą konkursą sidabrines šio žurnalo sukaitytes progas. Vasario 16 šventės apžvalga padarė ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas, pabrėždamas Berisso Mindaugo Draugijos, Temperley "Aušros" choro bei kitų tautininkų nuosirdų bendradarbiavimą. Ypač išpuilingos buvo Lomas de Zamora vyskupo Desiderio Collino atlaikytos pamaldos. Lietuvos gatvės lentelės Lanus mieste teks parūpinti patiems lietuviams. Jų reikės 40, kiekviena kainuos po 7.000 pezų. Šiam tikslui bus suorganizuota speciali rinkliava.

J. Šiušis pasiūlė platesniu mastu surengti lietuvių trėmimo Sibiran minėjimą, o P. Gudelevičius išklė radijo valandėles klausima. Nutarta iniciatyva perleisti jaunimui. Kun. A. Steigvilas, MIC, pranešimu, jau pradėtas ruošti ispanų-lietuvių kalbų žodynas, planuojamas suorganizuoti lietuvių kalbos kursų jaunimui, sustiprinti šeštadienines mokyklas iš JAV gautomis knygomis bei skaidrėmis. Ieškoma daugiau mokytojų.

Australija

ALB KRASTO VALDYBA praneša, kad latvis dr. Edgars Dunsfordis, buvęs Melburno universiteto profesorius, parašė dokumentinę knygą anglų kalba "The Baltic Dilemma", kuri liečia Australijos de jure pripažintą Baltijos kraštų įjungimą Sovietų Sąjungon ir pateikia šio žingsnio kritiką. Knyga, jau renkama spaustuveje, turės apie 320 psl. Užsakymas priima V. Ališauskas, 27 Clarinda Rd., Essendon, Vica. 3040.

Australia. Jos kalna: iki gegužės 1 d. — \$5, vėliau — \$7.50.

VIKTORIJOS VALSTIJOS liberalų partijos konferencijoje Bendingo mieste buvo priimta rezoliucija atšaukti Baltijos valstybių pripažinimą Sovietų Sąjungai, kai dabartinės opozicinės partijos vėl perims Australijos valdymą. Šią rezoliuciją Moe liberalų skyriui pasiūlė ALB Latrobe Valley seniūnė V. Koženiausienė.

NEWCASTLE LIETUVIŲ CHORAS, įsteigtas 1955 m. pradžioje St. Zuko, kukliu pobūviu paminėjo veiklos dvidešimtmetį. Veiklos apžvalga padarė vadovas St. Zukas. Platesnio masto minėjimu bus choro surengta dainų šventė Newcastle mieste. ALB apylinkės vardu chorą sveikino pirm. A. Sernas.

Italija

A.a. MONS. DR. JONAS BICIŪNAS, Sv. Petro bazilikos kanaaninkas, po ilgos ir sunkios ligos mirė balandžio 6 d., sulaukęs 66 metų amžiaus. Vėlonis buvo baigęs Kauno kunigų seminariją, kunigų šventinąs 1938 m. Nepriklausomoje Lietuvoje vikaravo Subačiuje, Kupiškėje, Utenoje, vokiečių okupacijos metais — Vilniaus katedroje. Pokaryje geltono studijas Romoje ir įsigijo net tris doktoratus — teologijos, bažnytinės teisės, Rytų teologijos. 1958 m. buvo paskirtas Romos Sv. Juozapo šventovės rektorium, 1967 m. — Sv. Petro bazilikos kanaaninku. Vėlonis buvo spaudos bendradarbis, kelių knygų apie auklėjimą bei jaunimo švietimą autorius. Palaidotas balandžio 10 d. Romoje.

SV. METU LIETUVIŲ KOMITE-TO Romoje sudaro: vysk. A. Deksnys, prel. L. Tulaba, A. Zemaitis, kun. V. Kazlauskas ir kun. dr. V. Rimšelis, MIC. Pagrindinis lietuvių susibūrimas numatomas birželio 28 — liepos 3 d.d. šia tvarka: birželio 28 — Romos ir katalikų lankymas; birželio 29 — dalyvavimas tarp-tautinėse pamaldose Sv. Petro bazilikoje, Europos lietuvių sielovados pasitarimas; liepos 1 — Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendruomenės suvažiavimas; liepos 2 — priėmimas pas popiežių Paulių VI; liepos 3 — pamaldos prie lietuvių koplyčios Sv. Petro bazilikoje, J. Stašulienės vadovaujamos tautinių šokių grupės koncertas. Šią grupę sudaro mūsų tautinius šokius šokantis šveicarų jaunimas. Įvyks ir Lietuvių Kunigų Vienybės suvažiavimas, kuriame paskaitas skaitys kun. prof. P. Rabiškauskas, SJ, ir prel. L. Tulaba.

Britanija

SV. KAZIMIERO SĄJUNGOS ir marijonų Nottinghamame leidžiamas žurnalas "Saltinis" prieš penkerius metus pradėjo organizuoti savo spaustuve, bet lig šiol dar neturėjo visų mašinų ir buvo priverstas naudotis dalinėmis svetimtaučių paslaugomis. Žurnalo redaktoriaus ir spaustuves vedėjo kun. Stepono Matulio, MIC, pranešimu, dabar jau yra įsigytos paskutinės reikalingos mašinos, kainavusios daugiau kaip 1.000 svarų. Jos leis pagerinti knygų spausdinimą ir "Saltinio" techninę pusę.

MONS. V. BALČIŪNAS, svečias iš JAV, vedęs Gavėnios rekolekcinis V. Vokietijoje, atvyko Britanijon. Rekolekcinis Britanijos lietuviams jis pradėjo balandžio 12-13 d.d. Skotijoje, o vėliau aplankė ir kitas didesnes lietuvių kolonijas.

SV. KAZIMIERO MINEJIMĄ Mančesterio Lietuvių Socialiniam Klubui surengė skautų ir lituanistinės mokyklos tėvų komitetas, vadovaujamas pirm. V. Kupscio

Redaguoja Gabija Juozapavičiūtė ir Ramutė Birgelytė, talkinamos kolektyvo

Toronto "Atžalynas" vaidina Antano Gustačio "Sekminių vainiką". Nuotraukoje — vestuvinė scena S. Dabkus

Šiais metais nesnaudėm

TULSK VEIKLA 1974-75 AKADEMINIAIS METAIS

Š.m. kovo 12 d. įvyko metinis TULSK (Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubas) narių susirinkimas, kuriame buvo išrinkta nauja valdyba ateinančioms akademiniams metams. Valdybą sudaro: pirm. Vytas Mickevičius, vicepirm. Dalia Sokolovaite, parengimų vadovė Donata Zulytė, sekr. Snaigė Valiūnaitė, ižd. Andrius Gaputis. Vienas valdybos narys be apibrėžtų pareigų bus išrinktas rugsėjo mėnesį.

1974-75 akademiniams metais TULSK valdybą sudarė: pirm. Algis Senkus, vicepirm. Dainora Juozapavičiūtė, sekr. Teresė Jurėnaitė, ižd. Arvydas Smalys, parengimų vadovė Sigita Dūdaitė ir narys Vytas Zulus.

Perėjusi klubo vadovavimą, ši valdyba, kartu su buvusia pirmininke Ange Abromaityte, praėjusiais metais birželio 15 d. susirinko M. ir B. Abromaičių viloje Wasagoje ir pirmame savo posėdyje sudarė metinę TULSK veiklos programą. Kartu šiame posėdyje valdyba turėjo progos išsikabinti ir išdiskutuoti su M. Abromaičių galimus studentų ryšius su Lietuvių Bendruomene.

Prasidėjus akademiniams metams, rugsėjo mėnesį Toronto universiteto Hart House patalpose buvo suorganizuotas vyno ir sūrio vakaras, kuriame buvo progos susipažinti su naujais lietuvišiais studentais ir visais kitais, sugrįžtančiais į akademinį gyvenimą. Rugsėjo 21 d. būrys TULSK narių nuvyko į Stratfordą, kurio garsiam teatre buvo vaidinamas Sekspyro veikalas "Love's Labour's Lost".

Spalio mėnesį klubo susirinkime Antanas Šileika gildeno temą "TULSK savarankiškumas ar bendradarbiavimas su SALSS".

Studentai, norėdami geriau pažinti senas europiečių tradicijas, atsiminę "Student Prince", išsinuomojo autobusą ir nuvyko į Kitchener miestą dalyvauti garsiam vokiečių "Oktoberfest", kurio metu sėkmingai demonstravo lietuviškas dainas.

Spalio pabaigoje Gabija Juozapavičiūtė, kuri, kartu su savo seserimi Dainora ir Laima Gustaityte (dabar Underiene), buvo plačiai keliaususi po Pietų Ameriką, supažindino studentus su šia kelione ir būsimu trečiuoju pasaulio lietuvių jaunimo kongresu Brazilijoje.

Lapkričio pradžioje gausus studentų būrys nuvyko į "The Terrace" Toronte vienas kito "mokyti" čiuožti ant ratukų (roller skating). Tą mėnesį, kaip žinoma, Toronte įvyko metinis SALSS suvažiavimas, kurio paruošime ir įvykdyme aktyviai dalyvavo TULSK valdyba ir daugelis narių.

Gruodžio mėnesį, norint pagelbėti studentams atsigauti po kieto semestrinio darbo ir sunkių egzaminų, Lietuvių Namuose buvo suorganizuota Kalėdų šokiai.

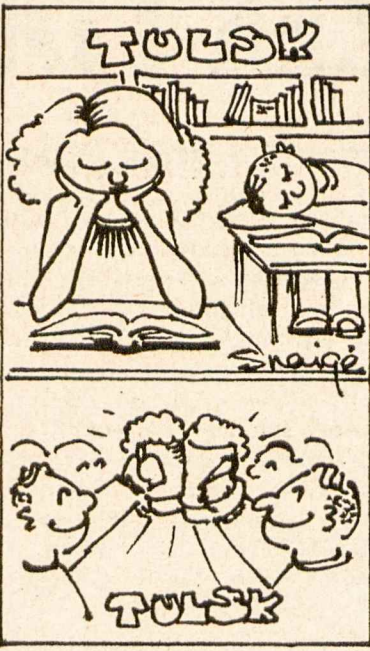
Sausio mėnesį studentai, negaudami autoritetingo paskaitininko, patys diskutavo temą "Ar Lietuvos egzistavimas yra pateisinamas?" Šioje diskusijoje studentai pareiškė daug originalių minčių, parodė labai gyvo susidomėjimo Lietuvos pa-

dėtimi ir ateitimi. Tarp kitų, buvo labai įdomus pasiūlymas, kad TULSK imtųsi iniciatyvos šią temą perkelti į jungtinį lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių studentų susirinkimą, kuriame būtų priimtas ir nusistatytas tinkamas memorandumas Kanados vyriausybei.

Tame pačiame susirinkime dalyvavo Zivilė Juraitytė iš Brazilijos, kuri lankėsi Kanadoje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse trečiojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikalais.

Sausio viduryje įvyko tradicinė studentų slidinėjimo iškyla į Toronto universiteto "Outing Cabin".

Vasario pradžioje, gavę kvietimą iš Londono Universiteto Lietuvių Studentų Klubas, TU LSK nariai nuvyko į Londoną dalyvauti "Toilet Bowl" rungtynėse tarp Londono, Windsorio ir Toronto lietuvių studentų, kurias torontiečiai "aktyviai" pralaimėjo.

Vasario mėnesio susirinkime TULSK nariai diskutavo studentų ryšius su Lietuvių Bendruomene. Vienbalsiu nutarimu buvo pasisakyta, kad studentams Lietuvių Bendruomenėje atstovautų Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga. Tas nutarimas buvo perduotas Lietuvių Bendruomenei jungtiniame Toronto Lietuvių Bendruomenės ir jaunimo organizacijų posėdyje.

Kovo mėnesį Lietuvių Namuose buvo suorganizuota gausi studentų šokiai. To pat mėnesio 12 dienos susirinkime Antanas Šileika vėl atnaujino klausimą apie TULSK priklausymą SALSS. Daugumos nutarimu, TULSK įstojo narių į SALSS studentų klubų federaciją. Šiame susirinkime oficialiai buvo užbaigta 1974-75 akademinių metų TULSK programa ir išrinkta TULSK nauja valdyba ateinančioms metams.

Reikia apgailestauti, kad šiais metais pirmą kartą neįvyko Lietuvių Diena Toronto universitete. TULSK valdybos dauguma keliuose posėdžiuose buvo nuistačiusi nerengti Lietuvių Dienos, nes jos programa kasmet kartojasi ir neįneša nieko naujo į lietuvių visuomenę. Taip pat mažai nelietuvių stebi jos parengimus. Bet čia yra ir kiti svarbūs momentai, kurie kalba atvirkščiai. Lietuvių Diena sudaro progą studentų tē-

vams susitikti savo vaikus akademiniame aplinkoje lietuviškos dvasios parengime. Jei kalbama apie kitataučius, svarbu, kad bent vienas jų dalyvautų Lietuvių Dienoje ir taptų mūsų tautos draugu. Reikia skatinti, kad nauja TULSK valdyba ateinančiais metais vėl tęstų gražią tradiciją — Lietuvių Dieną Toronto universitete.

Šiais metais pirmą kartą TULSK valdybos atstovas oficialiai buvo nariu Toronto Lietuvių Bendruomenės taryboje. Tai pradžia. Pageidautina, kad Lietuvių Bendruomenė ateityje atidžiau klausytų studentų nuomonių ir juos aktyviau trauktų į savo darbą.

Visi žino, kad bet kurios organizacijos vadovybė neįvykdys savo uždavinių, jei neturės vertingos paramos iš kitų, ne tik savo narių. Praėjusiais metais TULSK valdybai dažnai pagelbėdavo "Tėviškės žiburį" redaktorius kun. dr. Pr. Gaida, duodamas pakankamai vietos savo redaguojamame laikraštyje studentų reikalams; Lietuvių Namų valdyba, ypač administratorius Algis Juzukonis, kuris visada padėdavo organizuoti studentų parengimus Lietuvių Namuose; tuometinis Toronto Lietuvių Bendruomenės pirmininkas M. Abromaitis, kuris dažnai teiraudavosi TULSK pirmininko nuomonės įvairiais reikalais. Jiems visiems nuoširdus ačiū!

Algis Senkus,
TULSK pirmininkas
1974-75 akademiniams metais

Ateitininkuose vadovauja jaunimas

Toronto ateitininkai atšventė savo metinę šeimos šventę balandžio 19, šeštadienį. Tai pirmoji šventė, tilpusi vienoje dienoje vietoje įprasto savaitgalio. Šeštadienio popietę studentai ir moksleiviai bei jaunučiai praleido diskutuodami susirinkimuose. Vakare suėjo iškilmingajai ir linksmajai šventės daliai.

Šventės iškilmėje įžodžius davė jaunučiai, jaunieji moksleiviai ir studentai. Matėsi kaip mūsų jaunimas, sugiedojęs savo himną ir recitavęs savo "Credo", išsidžiai vaikščiojo salėje, rodydamas naujai gautus ir sunkiai per metus užtaratus ženklus bei ateitininkų juosteles. Po metų veiklos, dalyvavimo susirinkimuose ir perėjimo per egzaminų komisijas jaunuoliai tikrai jautėsi verti viso dėmesio bei garbės šios šventės metu. Po įžodžių buvo neilga paskaita, skaityta Kęstučio Seštojo, Moksleivių Ateitininkų Centro valdybos pirmininko iš Hamiltono, Ont. Jis kalbėjo apie valdybos siekimus bei veiklą. Dėmesys buvo kreipiamas į moksleivių globėjus, jų jungimą, paruošimą bei įvertinimą. Salėje visi 250 dalyvių nuoširdžiai reikė savo padėką gausių plojimų Kęstučiui už jo dvejų metų darbą.

Po labai skanios vakarienės bei pyragų su kava buvo progos visiems pasirodyti įvairioje įdomioje programoje. Pastaroji prasidėjo su jaunučiais, kurie, uždėję ant veidų šios šventės metu. Po įžodžių buvo neilga paskaita, skaityta Kęstučio Seštojo, Moksleivių Ateitininkų Centro valdybos pirmininko iš Hamiltono, Ont. Jis kalbėjo apie valdybos siekimus bei veiklą. Dėmesys buvo kreipiamas į moksleivių globėjus, jų jungimą, paruošimą bei įvertinimą. Salėje visi 250 dalyvių nuoširdžiai reikė savo padėką gausių plojimų Kęstučiui už jo dvejų metų darbą.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Idejiniai jaunimo kongreso pagrindai

Kokia turėtų būti pagrindinė trečiojo lietuvių jaunimo kongreso mintis?

Kalbu lietuviškai ir domiuosi lietuvių, dirbu lietuviškai darba. Nekartą susidūriau su problemomis ir neaiškumais. Iki šiol dar vis galėjau kreiptis į vyresnius visuomenininkus pagalbos, rasti laiko lietuviškiems parengimams, draugystėm ir idėjoms. Tačiau jau keleri metai kyla man klausimai, kurie palieka manyje abejones ir nežinios jausmą.

1. Ar ilgai aš dar kalbėsiu lietuviškai ir ar mano susidomėjimas lietuvių skatinas mane dirbti lietuviškai darba?
2. Jeigu aš dar būsiu lietuvių visuomenininkė, kiek mano amžiaus žmonių bus į mane panašūs ir kiek iš mūsų galėsime dirbti kartu?
3. Ar pasiekusi vyresniųjų eiles ir įgijusi patirties galėsiu atsakyti į visus jauniesniųjų klausimus, jeigu tokių dar bus?

Žiūrėkime realiai

Tai gal labai skeptiškas žvilgsnis į ateitį, bet problema yra ir ją reikia išspręsti, jeigu nenorime susilaukti neigiamų pasekmių. Realiai pažvelkime į savo situaciją: mes esam beveik visi gimę S. Amerikoje; susiduriame su kitokia kalba ir kultūra, kuri mums priklauso; mūsų aplinka yra amerikietiška ir kanadietiška. Bet tai tik viena medalių pusė: mes esam beveik visi lietuvių tėvų vaikai; beveik visi prie vakarienių stalo susiduriame ne tik su lietuviškais papročiais, bet ir su lietuvių kalba, kuri mums irgi sava; ne tik kalba, bet ir istorija, išgyvenimai. Savime aišku, tokiose aplinkybėse iškyla labai svarbūs klausimai: kas esu, kam priklausau, ką turiu pasirinkti, su kuo turiu draugauti, kaip turiu kalbėti? Būnant ta karta, kuri pilnai įsijungė į amerikiečių ar kanadiečių gyvenimą, neužmiršdama ir lietuvių gyvenimo, — identiteto klausimai darosi dažnesni ir svarbesni.

Tie neaiškumai iškyla įvairių organizacijų vasaros stovyklose, studijų dienose, suvažiavimuose. Tačiau kiek iš mūsų turime atsakymus į šiuos klausimus? Kiek organizacijos atsiliepia į šį susirūpinimą? Ar suvažiavimai, įvairios studijų dienos ir stovyklos, išskėlusios šiuos klausimus, priėjo tam tikras išvadas?

Kas tie pietiečiai?

Ruošiantis trečiam jaunimo kongresui, girdime visokių aidų apie jaunimą P. Amerikoje. Sakoma, kad jaunimas jau nebe-kalba lietuviškai, kad jau visa lietuvių kultūra yra nykimo procese. Bet ar mes esam įsidėmę, kad jaunimas Brazilijoje, Argentinoje, Urugvajuje ne tik suduria su Pietų Amerikos kultūra ir kalba, ne tik yra pilni braziliečiai, argentiniečiai, urugvajiečiai, bet taip pat ir mišrių šeimų vaikai, trečios ar ketvirtos kartos jaunuoliai? Stebėdami P. Amerikos situaciją, mes žiūrime į veidrodį, ateities veidrodį, kuris mus pasivys, jeigu mes nesusirūpinsim. Mes visi esam antros kartos jaunimas. Kas bus už dviejų kartų? Ar dar iškils identiteto klausimai? Gal jo visai nebus?

Jaunimas visada buvo visuomenės klaukus. Tai duoda galimybę kiekvienam apgalvoti situaciją ir įsikišti sprendimų. Ta galimybė reikia pasinaudoti. Jau nuo antrojo jaunimo kongreso, kurio pagrindinė mintis buvo susiorganizuojamas, mes stovime prieš naują — jaunimo sąjungą. Jos gairės nėra pilnai nustatytos, bet ji yra apsiėmusi organizuoti trečiąjį jaunimo kongresą.

Kodėl pietuose?

Galvojant apie šį kongresą, kyla pagrindinis klausimas: kodėl Pietų Amerikoje? Daug kas pasisako prieš tokią tolimą kelionę ir nežinomus rezultatus. Bet ar savo bendruomenės istorijoje nerandame panašių klausimų? Čia remiūsio Kanados Lietuvių Bendruomenės patirtimi, kurios susirūpinimas mažom ir negausiom lietuvių kolonijom buvo gyvas beveik nuo pirmos susiorganizuojamo dienos. Kodėl suvažiavimas organizuojamas tokioje mažoje kolonijoje? Kodėl reikia siųsti gerą ir didelę tautinių šokių grupę, kam išleisti tokius didelius pinigus tokiai mažai grupei žmonių?

Mes nevisada suprantame, kad lietuviai Europoje, P. Amerikoje yra dar mažesnė mažuma krašte, negu mes S. Amerikoje. Finansiniai jų trūkumai ne tik sukelia veiklos problemas, bet ir sužaidžia interesą bei išradin-gumą. Sustokime truputį galvo-

je apie save. Pagalvokime apie tas mažumas, kurioms mūsų atvykimas ten sudaro ne tik džiaugsmą, bet ir sukelia intereso bei vienybės jausmą. Mūsų pasirodymai ten, mūsų studijų dienos bei stovyklos, suorganizuotos jiems, ne tik juos pabudins, bet gal ir pravers mūsų akis tiems klausimams, kurie kartais neateina į galvą. O pajieškojimas ir atradimas atsakymų į P. Amerikos lietuvių klausimus — kas yra lietuvis, kas yra lietuviška veikla, kodėl svarbu lietuviškai kalbėti, kas yra lietuviška kultūra, bus ir mūsų pačių praturtinimas bei paskatinimas rasti dėmesio vertus atsakymus, dėl kurių verta angažuotis lietuviškai gyvenimui ir veiklai. Mūsų yra permažai, kad leistume ir mažiausiai kolonijai numirti. Kiekvieno mūsų jėgos yra naudingos, jeigu norime išlikti lietuviams.

Pagrindinė mintis

Čia ir prieinu prie išvadų. Mano supratimu, šis kongresas organizuojamas P. Amerikoje siekiant pirmiausia pagyventi grupę jaunų žmonių, kurie turėtų gali padaryti tiek pat, kiek ir mes. Kongresas P. Ameriko-

je išskels tų kraštų lietuvių jaunimą, įrodys, kad jis gali lygiai tiek pat, kiek ir visi kiti; svarbiausia, jiems duos į ką pasižūrėti, su kuo identifikuotis.

Mes, S. Amerikos jaunimas, turime būti labai stiprūs ir įsitikinę. Mes turime patys turėti didelį pasitikėjimą savimi, kaip lietuviams, kad šis užsimojimas pasiektų gerų rezultatų. Kongresas — tai tik didelio namo pamatai. Jie turi būti labai stipriai pastatyti. Manau, kad pagrindinė kongreso mintis turėtų būti aptarimas jauno lietuvi ar lietuvis identiteto. Trečiasis jaunimo kongresas turi nurodyti jaunuolei ar jaunuoliui kelią, kuriuo einant jam būtų lengviau surasti atsakymus į savo identiteto klausimus. Tuo būdu įgysim didesnį pasitikėjimą savimi bei savo veikla ir įsitikinsime, kad P. Amerikos, Australijos ir Europos jaunimas yra lygiai tiek svarbus, kiek ir S. Amerikos.

Klausimai ir atsakymai

Ruošiantis jaunimo kongresui ir kongreso metu turėtume atsakyti į šiuos tris klausimus, kurie yra ne tik man, bet ir daugeliui esminiai.

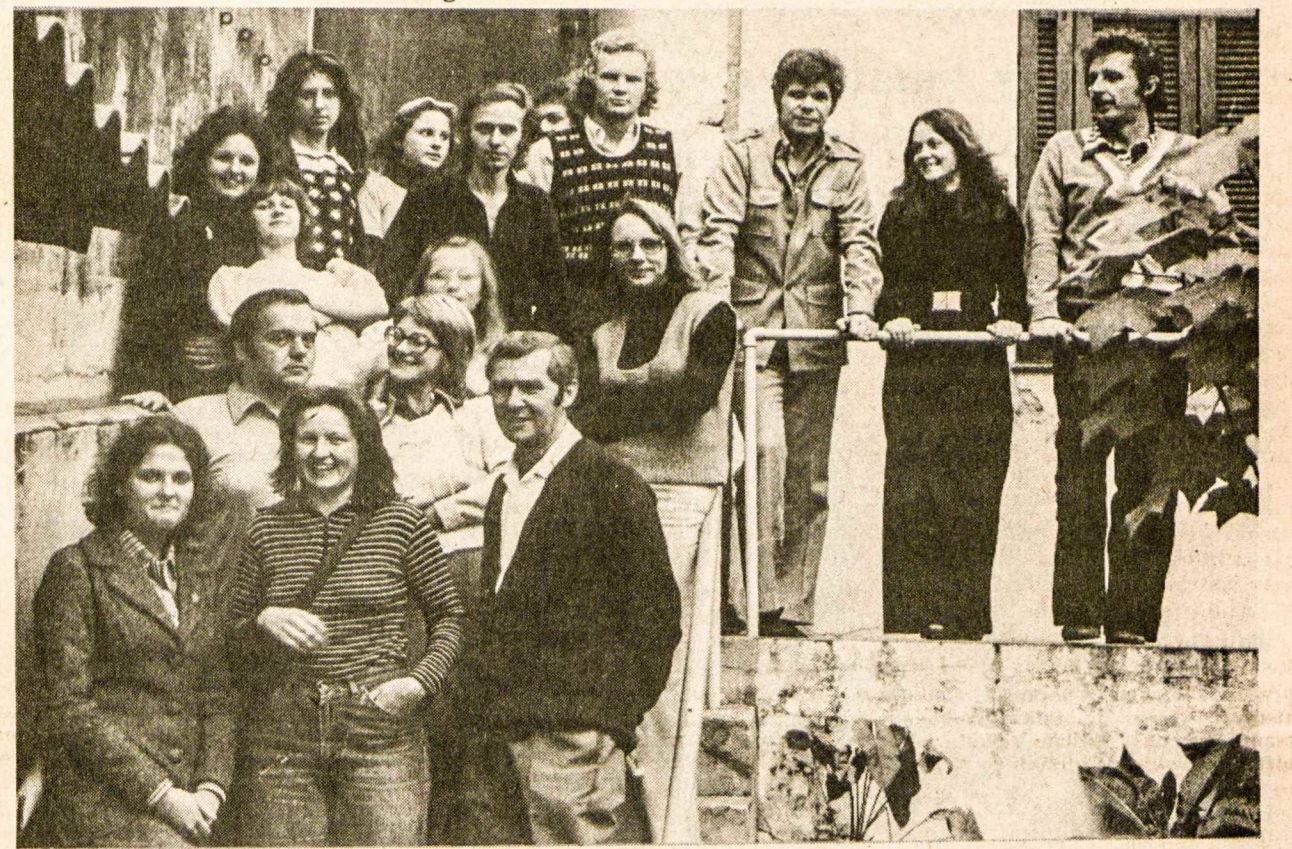
1. Kalbos ir veiklos klausimas: ne-mokėdami savo kalbos, uždaramė sau kelią į betkokią lietuvišką kultūrą, į betkokią organizacinę veiklą.

2. Organizacinės veiklos klausimas: jeigu mes dirbsime negalvodami apie ateitį ir jos pasekmes, mažai tas darbas nugrims ir paliks mus stovintčius ir pražiliusius. Mes turime ugdyti ne tik naujas idėjas, bet ir jų įvykdytojus bei naujus visuomenininkus.

3. Testinumo klausimas: organizuotą darbą dirbdami, dalyvaudami veikloje, mes paliksim gaires jauniesiems

Priekongresiniame laikotarpyje ir kongreso metu mes turime surasti būdus, kaip galime ne tik atsakyti į šiuos klausimus, bet ir būdus, kaip sudominti tuos, kurie gal visai nenori šių klausimų kelti. Turėdami atsakymus, mes savo rankose laikysime identiteto gaires, kežnijos pašalins abejones bei nežinios jausmus ir pažadins įsitikinimą, kad tai, ką jaunuolis gavo gimdamas lietuviui, amerikiečiui, kanadiečiui, braziliečiui, australiečiui..., yra vienas ir tas pats gyvenimas, reikalaujantis geresnio susiorganizuojimo ir didelės vienybės.

Rasa Lukoševičiūtė,
Montrealis

Po pasitarimo jaunimo kongreso reikalais Sao Paulo, Brazilijoje. Antroje eilėje pirmas iš kairės — kun. A. Saulaitis, SJ, trečiojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirmininkas; pirmas dešiniajame krašte — Alg. Sliesoraitis, BLB pirmininkas; Zivilė Juraitytė, Brazilijos lietuvių jaunimo komiteto narė; Romas Kasparas, PLB valdybos vicepirmininkas jaunimo reikalams

Žinių žiupsneliai

• III PLJK KANADOS ATSTOVŲ RINKIMAI įvyks 1975 m. birželio 1 d. Norintys kandidatuoti į atstovus (18-30 m. amžiaus rinkimų dieną) turi pareikšti norą kandidatuoti raštu savo apylinkės atstovų rinkimų komisijai per apylinkės LB valdybą bei KLJS tarybos narį iki balandžio 28 d. Kandidatų kvalifikacijos bei rinkimų taisyklės buvo paskelbtos "Tėviškės žiburį" 15 nr., 1975. IV. 10 "Jaunimo žiburį" skyriuje.

• KANADOS JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS įvyks Londone, Ont., gegužės 17-19 d.d. University of Western Ontario patalpose. Registracija bei informacija per Liną Kairį arba KLJS valdybą. Kviečiamas dalyvauti visas jaunimas. Dalyvaus ir JAV jaunimas bei JAV LJS tarybos nariai. Tai jau trečias Saurės Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas aptarti jaunimo veiklos reikalams.

• TALKA PIETŲ AMERIKAI: Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos jaunimas pageidauja organizacinėje veikloje patyrusį iš S. Amerikos, kad atvyktų bent nuo vasaros iki kongreso talkinti JK ruošos darbus. Maistas, butas ir pragyvenimas būtų jų parūpinami. Kreiptis pas R. Kasparą, PLB vicepirm. jaunimo reikalams, 220 Southcote Rd., Riverside, III. 60546, USA.

• III PLJK bus 1975 m. gruodžio 20 d. — 1976 m. sausio 7 d. Tai Kalėdų atostogų laikotarpis. Kongreso pradžia bus Argentinoje, Buenos Aires mieste, tęsis Urugvajuje, Montevideo mieste, ir baigsis 1976 m. sausio 7 d. Brazilijoje, Sao Paulo mieste.

• VYKSTANTYS Į LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ PIETŲ AMERIKOJE turi turėti įrodymą, kad priklauso Lietuvių Bendruomenei ir yra užsimojęs nario mokėstis, nes kitaip negalės naudotis ekskursija, kurią organizuoja PLB valdyba. Turi būti LB narys bent 6 mėnesius prieš išvyką. Taigi, reikia gauti nario kortelę jau nuo 1975 m. liepos 1 d. Tokios yra "Charter flight" taisyklės JAV.

• KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS VALDYBA kartu su KLB valdyba yra išsiuntusi apylinkių pirmininkams bei KLJS tarybos nariams atstovų rinkimų Kanadoje taisykles. Visi jas turėjo gauti kovo mėn. gale. Balandžio mėnesio pradžioje buvo išsiųsti papildomi rinkimų paaiškinimai apylinkių atstovų rinkimų komisijoms. Komisijų užduotis

— tikrinti kandidatų kvalifikacijas, pasirūpinti rinkimais, pranešti išrinktų atstovų vardus vyriausiaj rinkimų komisijai ir tuo baigti savo veiklą.

• ATSTOVŲ RINKIMŲ KOMISIJOS JAV SUDARYTOS sekančiose apylinkėse: Londone, Ont., Montrealyje, PQ., Sudbury, Ont., Otavoje, Ont. Tikimasi, netrukus praneš apie savo komisijas ir kitos apylinkės.

• KANADA GALI SIŪSTI 26 AS-MENIS Į KONGRESĄ. Kanadai yra paskirta 17 atstovų į III PLJK. Gauta žinia, kad taip pat galima siųsti ir antrininkus. Kanadai tenka 9 antrininkai. Atstovai paskirstyti pagal apylinkės gyventojų skaičių, antrininkų tenka kiekvienai apygardai po vieną. Taigi, iš viso Kanada gali siųsti 26 asmenis atstovauti Kanadai studijų dienose, kurios bus uždaros.

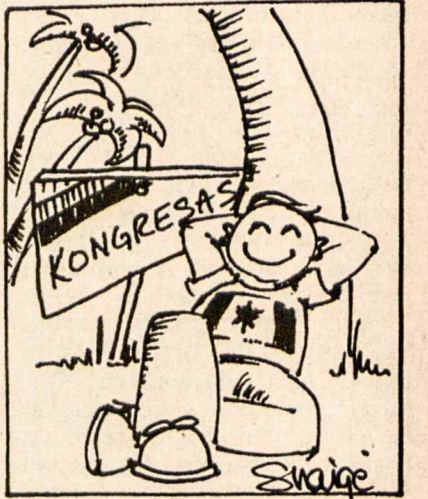
• JAUNIMO KONGRESO ŠUKIS "Tevų žemė Lietuva — mūsų širdy vada!" Šūkis kilo iš Pietų Amerikos jaunimo bendruosio trijų kraštų pasitarimuose. Taigi, šiame kongrese dėmesys kreipiamas lygiagrečiai į šelvisvojį ir Lietuvos jaunimą.

• "ARGENTINOS JAUNIMAS" — tai lietuvių jaunimo laikraštėlis. Jis leidžiamas ispanų ir lietuvių kalbomis. Redaktorius — Karolis Baltrušas. Jam talkina Nelida Zavackaitė ir Nelida Burbaitė. Jame per 18 puslapių supažindinama su III PLJK, su Lietuvos geografija, klimatu. Aprašyti tautiniai lietuvių šokiai. Vienas puslapis skirtas lietuvių kalbai mokytis. Atspausdintos A. Solženicovo knygos "Gulago salynas" ištraukos apie Pabaltijo kraštus.

• PLJS RYŠIŲ CENTRAS buvo įsteigtas antrojo PLJK atstovų Kent universitete vykusiose studijų dienose. Jis atsakingas PLJS valdybai, kuriai vadovauja kun. Antanas Saulaitis, SJ, Brazilijoje. PLJS valdyba tvirtina vadovybę, veiklą ir paveda vykdyti įvairius uždavinius.

• EKSKURSIJOS Į PIETŲ AMERIKĄ. Kelionės kaina gali siekti iki \$500. Ekskursijoje kviečiami dalyvauti visi lietuviai — jaunimas bei vyresnieji. Norinčius ekskursijoje dalyvauti registruoja Saulius Mikaliukas (III PLJK išvyka, 4428 So. Rockwell, Chicago, III. 60632, USA. Tel. 312-476-0601).

• KONGRESO TALKAI iš S. Amerikos išvyko Marija Saulaitytė į Braziliją balandžio pabaigoje, Daiva Vaitkevičiūtė (taip pat į Braziliją) išvyks gegužės pabaigoje; į Argentina

vyks sesuo M. Ignė Marijoškaitė (rugsėjo mėnesį) ir Rasa Solianaitė. Trūksta dar norinčių važiuoti į Urugvajų.

• BRAZILIJOS JAUNIMO VEIKLA. Čia lietuviai jaunimu laiko iki 15 m. Jaunimas sudaro 45% visų lietuvių Brazilijoje. Veikia jaunimo sambūris "Žilvitis", kuriame yra 55 nariai. Tautinių šokių grupė "Nemunas", vadovaujama Jono Lukoševičiaus, dažnai pasirodo televizijoje, tarptautinėse varžybose; dalyvavo 1972 m. JAV-se tautinių šokių šventėje. Veikia ateitininkų moksleivių kuopa. Skautams vadovauja kun. H. Sulcas. Stovyklos ruošiamos mažamečiams ir jau paaugusiems. Pastaraisiais metais stovyklautojų skaičius didėja.

• AKADEMINIO BRAZILIJOS LIETUVIŲ SAMBURIŲ tikslas — jungti lietuvių akademikus ir profesionalus, jų mokslą ir polinkus panaudoti lietuviškiems reikalams. 1973 m. sudaryta komisija, kuri parėnka lietuviškus veikalus, parūpina portugalų kalba vertimus, skelbia informacijas, kuriomis braziliečiai supažindinami su lietuviais ir Lietuva. Ruošiami pietūs baigusiems mokslus. Vadovauja Algirdas Sliesoraitis.

• BRAZILIJOS LIETUVIŲ LITERATūros BŪRELIS veikia nuo 1971 m. Kalbamasi susirinkimuose literatūros klausimais, skaitomi bei deklamuojami parinkti kūriniai, siūpajstama su tiek senesnių laikų rašytojais, tiek su pačiais naujaisiais. Dalinamasi žiniomis apie lietuvių iš-eilvoje ir Lietuvoje. Būrelis platina lietuviškas knygas, plokšteles. Vadovauja Alfonsas Petraitis ir H. Mošinskienė.

Torontiško "Gintaro" šokėja Rasa Dargytė šoko metu, besiruošiant koncertams
Nuotr. O. Burzdžiaus

GINTARIETĖS PRISIMENA "GINTARĄ"

"Miško balsas suskambėjo, bet tik girdis aidas jo...". Prisimenu šiuos žodžius ir mūsų entuziazmą liaudies dainoms bei šokiams. Daina, nuotaika ir vadovas V. Turūta tada lydėjo mūsų torontiško "Gintaro" grupę į antrą tautinių šokių šventę 1963 m. Jis įkvėpė drąsos šokti televizijos programoje, Lietuvių Dienose bei kituose parengimuose ir minėjimuose.

Niekada neužmiršiu kelionės į pasaulinę parodą Niujorke 1964 m. Jauniausias dalyvis buvo mūsų gabus ir bailus 13 metų akordeonistas Algis Dimskis. Traukinio kelionėje jis mums padėjo išdainuoti visas dainorelių dainas. Atvažiavus į Niujorką, prasidėjo mūsų vargai — pasimetom po žeminiame ir pavėlavome į bendrą repeticiją. Neužmirštas buvo sekmadienio pasirodymas. Saulė negailėstingai kepino šokėjus, kad net batų padai nuo asfalto pradėjo tirpti. Pagalvojau — kaip Rūta Lee gali pranešinėti programą su tokia šypsena, kai termometras rodė 98°.

Tada "Gintaro" grupė nebuvo didelė — maždaug 20 šokėjų. Bet mažo būrelio didelė draugystė rišo mus visus. Ne tik kartu šokom repeticijose, bet ir kartu eidavom šeštadienių vakarais į lietuviškus šokus. Ten, pilni jaunystės nuotaikos, eidavom ratelius ir dainuodavom liaudies dainas...

Dešimtmetis greitai praėjo. Su geriausiais linkėjimais ir ašarom atsiveikinom su "Gintaru", pereidami į veteranų eiles. Dvi "Gintaro" porėlės nepasidavė ir šiandien tebežygiuoja kartu. Viena jų — dabartiniai "Gintaro" vadovai.

Nauji ir jaunesni veidai užėmė mūsų vietas. Jų tarpe — ir buvusios paukštytės... Bet ir jų laikas atėjo skirtis bei skristi kita linkme.

Šiandien mes, veteranai, grįžtam į praeitį. Nors kojos suminkštėjo bei vienas kitas žilas plaukas atsirado, vėl mėginam sušokti bent vieną šokį. Per repeticijas su klaidom ir juoku ateina tie jaunystės prisiminimai ir lietuviška "Gintaro" nuotaika. Uždūstam ir pagalvojam, kaip seniau galėjom atlikti 3 šokus iš eilės po nemiegotos nakties ir nevalgę pietų! Jėgų vis atsirasdavo, nes jautėm, kad turime atlikti savo uždavinį. Artėjant "Gintaro" koncertui, mes, buvusieji gintariečiai, sveikinam dabartinius šokėjus, muzikantus, dainininkus, vadovus.

Linkime ilgaiųjų metų. Tegul torontiško "Gintaro" vardas niekad nenustoja skambėti! Buvusi gintarietė Giedrė

"Sok, trypk subatėlė, mergužėlė pašokdink..."

Šiuos žodžius daug, daug kartų esu girdėjusi. Jie man primena daugelį valandų darbo, repetavimo ir pagaliau išmoktą šokį Subatėlė. Bet tie žodžiai kartu sukelia ir norą šokti. Tai tokie linkimai, lengvi žodžiai. Kai aš išgirstu tuos žodžius, atsimentu praleistą laiką "Gintare".

Kai įstojau į Toronto "Gin-

taro" tautinių šokių grupę, ji jau buvo iškilusi — dalyvavusi dviejose tautinių šokių šventėse, koncertavusi daugelyje Šiaurės Amerikos miestų. Tą rudenį, kai aš pradėjau šokti, ruošėmės vienai labai svarbiai išvykai, būtent, į Europą kartu su skautais, kurie šią išvyką rengė. Aš buvau labai nepatvirtusi tiek daug repetuoti, tiek daug atsiminti. O kai reikėjo Aštuonytį išmokti, tai maniau, kad galą gausiu. Buvo labai sunku, reikėjo daug energijos ir mums, ir mokytojams.

Tą žiemą taip pat turėjome šokti ir įvairiuose kituose parengimuose. Dėlto laiko buvo mažo, o darbo daug. Atėjo pavasaris ir "Gintaro" koncertas, kurio pelnas buvo skirtas kelionei į Europą. Koncertas praėjo su dideliu pasisekimu. Atsimenu, kad mano karūnelė nukrito šokant Aštuonytį. Buvo baisu! Nežinojau ką daryti — juoktis, kaip mus mokė, ar verkti? Gerai, kad tas šokis toks greitas, tai greitai viskas pasibaigė.

Europa! Vakara prieš išskrendant iš Toronto negalėjau miegoti. Jau prieš dvi savaites buvau pasirošiusi ir persirošusi. Nebuvo kas veikti — tik sėdėti, laukti ir jaudintis. Kai pagaliau pakilo lėktuvas, pamaciau debesis ir dangų. Atrodė, kad aš tikrai skrendu į tolimas šalis... viena. Bet apsidairiusi pamačiau savo drauges, draugus ir pažįstamus. Pasijutau kaip namie. Ir tikrai per visą kelionę mūsų grupė keliauvo ir gyveno šeimyniškoje nuotaikoje. Visi gerai pažinojo vienas kitą, užtardavo viens kitą, padėdavo viens kitam.

Kelionė buvo smagi, įvairi ir labai greitai praėjo. Pergreitai. Aš buvau pilna išpučių. Mačiau naujų vietų, pergyvenau daug dalykų — gerų ir nevisai gerų. Aš jaučiausi, kad daug išmokau Europoje kartu su savo šokių grupe. Grįžus į Torontą, gyvenimas atrodė toks vienodas, toks neįvairus. Labai norėjau grįžti į tą tolimą Europą, kurią buvau pamilusi.

Man atrodo, kad Europoje "Gintaro" grupė išliko labai augštai. Po kelionės kvietimai daugėjo, bet tuo pačiu ir darbas gausėjo. Buvome išvažiavę Čikagon į tautinių šokių šventę, į Otavą, Montrealį ir kitus miestus. Pavasarį vėl šokom savame koncerte-baliuje. Ten atsiveikiname ir paskutinį kartą šokome su "senais" gintariečiais. Visi tie, kurie garsino "Gintaro" vardą, pasitraukė dėl įvairių priežasčių. Daug kas sumainė žiedus tą pavasarį. Kiti susidraugavo. Labai buvo įdomu visus šokėjus grupuoti į poras ir paskui pažūrėti, ar kas iš to išeis... Daug kartų šokau Sadutę, atsiveikindama su kuria nors gintariete. Atrodė, kad mūsų būrys mažėjo.

Praėjusį pavasarį "Gintaro" tautinių šokių grupė tapo ansambliu. Prie tautinių šokių buvo prijungtas orkestras ir mergaičių oktetas. Tą pavasarį buvo to pilno ansamblio koncertas su šimtais šokėjų, muzikan-

Nuolat progresuojantis sambūris

Toronto "Gintaru": nepavargti, nepalūžti, šviesių laimėjimų sulaukti

Šiandien nė vieno nebestebina sukaktys. Įvairių jų turime ir dar daug turėsime. Tačiau didesnio dėmesio susilaukia jaunimo veiklos sukaktys, taip pat jau rašomos dviženkliais skaitmenimis. Reikia manyti, kad tą didesnę dėmesį sukelia džiaugsmas: jei išveivijoje užaugusios jaunimo grupės savo veiklą jau dešimtmečiais skaičiuoja, reiškia nėra pagrindo kalbėti apie netikrą ateitį, stoką tautinio spinduliavimo tarp didžiųjų tautų ir kultūrų.

Torontiško "Gintaro" dvidešimtmetis yra vienas tų ateities užtikrinimą skelbiančių spindulių.

Dar nė dabartinio vardo neturėdamas, jis 1955 m. pradėjo savo pirmuosius žingsnius. Įsteigė ir globojo Toronto "Satrijos" bei "Rambyno" skautų tautinių vadovybės. Buvo mokomas patyrusios mokytojos A. Ličkūnaitės-Miliuvienės, kuri tolimesniam grupės augimui padėjo stiprius pagrindus. Vadovė po poros metų persikėlus gyventi į JAV, buvo pakviestas vadovauti Vyta. Turūta. Per dešimtį reguliaraus darbo metų jis "Gintarą" išvedė į pirmąjį tautinių šokių grupių eilę, paruošdamas jaunesnių instruktorių, kurie domėjosi tautinių šokių menu ir, progoms pasitaikius, lankė tautinių šokių mokytojų ruošti kursų. Jaunesniams pasirošus, Vyta. Turūta pasitraukė iš vadovo pareigų, likdamas iki šių dienų talkininku ir instruktoriumi. Grupę perėmė J. Karasiejus su nauju užsimojimu šokėjų skaičių padidinti ir pagal amžių suskirstyti į tris grupes. Vaikų grupei ėmė vadovauti D. Balsytė-Vadladienė, jaunesniųjų — R. Narušytė-Karasiejienė. Mažųjų įsijungimas į "Gintarą" buvo neabejotinas užsitikrinimas, kad visą laiką bus paruoštų šokėjų, kurie savo amžiaus ir galimybių ribose galės tobulintis tautinio šokio mene. Nebuvo apsirikieta — "Gintaras" augo kiekviu kokybe.

Pasiekus ritmo, tempo, nuotaikos ir išraiškos darną, nebebuvo bausi įieškoti didesnių ir

Ateitininkuose...
(Atkelta iš 5-to psl.)
lietuviška daina ir pianino muzika. Nebuvo užmirštos ir lėlės — scenon išbėgo padainuoti ir pašokti keistos lėlės, t.y. jaunieji berniukai, aprenkti kaip lėlės. Moksleiviai pasirodė su vaidinimėliu — operete apie Vinčą Vilką, kuris nežinojo kas jis yra ir kur jis eina. Jam padėjo surasti gyvenimo kryptį jo laiminga laumė — krikšto mama. Vaidinimas parąštas pačių moksleivių ir studentų. Sendraugiams atstovavo kun. J. Staškus savo humoristine paskaita: "Ar sendraugiai snaudžia?" Visų atmintyje liko studentų chorelio dainos žodžiai: "Išmokyk kalbos mano senelių!" Šventė buvo paruošta ir vykdyta jaunimo. Tai duoda vilties, kad ano senelio kalba dar ilgai liks gyva.

GABLIJA

Mėgstate rašyti?

Esate kūrybiškas?

Mums reikia teatro veikalo, filmų scenarijų, televizijos skriptų bei idėjų, trumpų novelių, poezijos, biografijų, romanų, populiarios muzikos ir jos tekstų anglų kalba. Susidomėkite, parašykite ir siųskite: **ENTERTAINMENT CENTURY LTD.** 7966 Beverly Blvd. #102 Los Angeles, Cal. 90048, USA

Jieškote geros dovanos? Užsakykite lietuvišką laikraštį arba nupirkite lietuvišką knygą.

tų ir dainininkių! Man tada nebuvo nuotaikos šokti. Labai visi bijojom, kad orkestras nemokės ir mus suklaidins. Panašiai ir atsitiko, nors iš viso nebuvo labai blogai. Tą vasarą "Gintaro" ansamblis važiuo į Vakarų Kanadą. Aš ir kiti nevažiavome. Taip ir atsiskyrė nuo grupės.

Mano atsiminimai yra malonūs ir įvairūs. Daug pamačiau, daug išmokau ir daug draugysčių supyniau būdama "Gintaro" grupėje. Aš linkiu būsimam "Gintaru" daug energijos ir laimės, o vadovams — ištvermės bei kantrybės, nes žinau, kad buvo, yra ir bus daug darbo ir rūpesčių. Buvusiai "Gintaro" šeimai — ačiū.

Asta Senkevičiūtė

net tarptautinių auditorijų. Ir juo daugiau kur grupė angažavosi, juo labiau šokėjai stengėsi tobulėti, nes matė ir jautė plačios publikos simpatijas.

Be "Gintaro" nebeapsiejo Toronte rengiami tarptautiniai šokių festivaliai, neapsiejo tautinių šokių šventės ir visi bendruomeniniai minėjimai. Penkiolikos metų gyvavimo proga su Kanados skautų organizuota ekskursija "Gintaras" aplankė Europą, kur koncertavo Anglijoje, Vokietijoje ir Austrijoje. Tenykštis priėmimas ir įvertinimas liudijo užtarnautą pasisekimą.

Augimo linkme einant, buvo suorganizuotas 14 asmenų orkestras ir dainininkių būrelis. Su tais papildiniais koncertuota Otavoje, Niagara Falls, Ročesteryje, Hamiltone, St. Catharines, Bostone, Čikagoje, Detroite, Montrealyje. Vyrčiausybės paramą gavęs, "Gintaras" sėkmingai garsino lietuvių vardą Vakarų Kanadoje 1974 m. Įdomu tai, kad ten dauguma žiūrovų lietuvių tautinius šokius ir drabužius matė pirmą kartą.

Siuo metu "Gintara" sudaro 150 narių, kurie suskirstyti į tris grupes. Vyresniųjų grupė su orkestru ir dainininkėmis sudeda iš 50 asmenų. Orkestrui vadovauja muz. J. Govėdas, dainininkėms — R. Garbaliuskienė, šokėjams R. Karasiejienė. Visus koordinuoja J. Karasiejus.

Jaunesniųjų grupėje yra 45 šokėjai. Vadovauja J. Karasiejus. Vaikų grupė turi — 50 šokėjų. Vadovė — D. Nausėdienė.

"Gintaras" yra savarankiškas, nepriklausomas vienetas, talkinamas gintariečių tėvų komiteo, kurį šiais metais sudaro: V. Balsienė, A. Jagėla, A. Kaminskas, E. Namikienė, A. Nausė-

Geros žinios! !

Pigiausias persiuntimo būdas!!!

Dabar jūs giminės gaus daugiau nei anksčiau

Užsakykite dabar per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

PIGIAUSIOMIS KAINOMIS GERIAUSIĄ DOVANĄ

! LIETUVĄ

SPECIALIUS RUBLIŲ PAŽYMEJIMUS

INTERTRADE EXPRESS CORP. jums pirmiau patarė ir

jūsų giminės su tuo sutiko

Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės galės nusipirkti ką tik nori už dalį reguliarios kainos. Tai lyg kad nuotium į krautuvę su \$100 ir gautum \$200 ar \$300 vertės prekių ar net daugiau.

Intertrade Express Corp. mielai gali atsiųsti įrodymus visai nemokamai.

Specialūs rublių pažymėjimai gali būti išeikiami į pinigų, t.y. į reguliarius rublius augščiausia verte.

PILNAI GARANTUOTA GREICIAUSIAS PRISTATYMAS

Pristatoma per 3 savaites Mokama už specialų rublį \$2.63

SI KAINA APIMA VISKĄ — JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ

PRASYKITE MŪSŲ NEMOKAMU ILIUSTRUOTU KATALOGU

Užsakykite dabar tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd St., Fifth Floor New York, N.Y. 10010, USA

Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai

Pigiausiomis kainomis Garantuotas skubiausias pristatymas.

Prašome rinktis iš šių naujų modelių:

"ZIGULIS" VAZ 2101 \$3706.00

Naujausias pagerintas Eksportinis modelis "ZIGULIS" VAZ 2103 \$4246.00

Station Wagon "ZIGULIS" VAZ 2102 \$4082.00

Eksportinis modelis "MOSKVICIUS" 412IE \$3756.00

"MOSKVICIUS" 408IE \$3454.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 426IE \$3919.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 427IE \$4205.00

"ZAPOROZEC" ZAZ 968 \$2368.00

Visos kainos JAV doleriais

Prašykite mūsų specialių biuletenių su automobilių ir aptarnavimo iliustracijomis.

VARTOTI DRABUŽIAI

Svarbu žinoti lankytojams iš Sovietų Sąjungos.

Prašykite mūsų specialių biuletenių

Mes turime 26 metų patyrimą ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Per Kalėdas įvykusiame antrajame jaunimo suvažiavime buvo nutarta, kad būtų tikslu ir reikalinga suruošti trečiąjį toki suvažiavimą. Tai būtų proga jaunimui plačiau susipažinti su III pasaulio lietuvių jaunimo kongresu P. Amerikoje bei jam pasiruošti čia, iš anksto svarstant tenai diskutuotinus klausimus. Ypatingai svarbu, kad kuo daugiau jaunimo suvažiavime dalyvautų, kadangi tai jiems proga išreikšti savąias mintis, nors ir kongrese negalėtų dalyvauti. Siame suvažiavime pagėdaujama, kad dalyvautų visi kandidatuojuojantys į kongreso atstovus Kanadoje. Taigi, suvažiavimo dalyvių tarpe bus ir tie asmenys, kurie po rinkimų birželio 1 d. atstovaus Kanados jaunimui P. Amerikoje. Jiems pažįsti viso jaunimo galvoseną yra būtina. Suvažiavimo programoje pramatomas svarstyti "tautinės savitalkos" sąvoką, kuri yra priimta kongreso rengėjų kaip pagrindinė studijų dienų tema, informuoti apie kongreso ruošos darbus kituose kraštuose, pasidalinti mintimis apie darbus apylinkėse bei nustatyti gaires Kanados pranešimui kongreso metu P. Amerikoje.

Suvažiavimas įvyks Londone, Ont., University of Western Ontario patalpose (Community Centre, salės numeris 215), gegužės 17-19 d.d. Tai Kanadoje ilgasis savaitgalis. Bus ideali proga studentams ir jaunimui, baigiančiam ar jau baigusiam mokslus, pasukti mintis į pietus, kur vyks kongresas. Atvyks ir iš JAV jau išrinkti kongreso atstovai bei jaunimas.

Registracija prasidės penktadienio vakarą King's College, kur bus parūpintos ir nakvynės. Šeštadienį registracija bus University Community Centre. Registracijos blankus iš anksto galima gauti savo apylinkėse pas KLJS tarybos narius. Taip pat galima registruotis atvykus. Visas informacijas teikia KLJS valdyba bei Linas Kairys, 460 St. George St., London, Ont. N6A 3B5. Telefonas—439-4937.

Kainos vienam asmeniui, apsiostojant bendrabutyje: 1 naktis — \$12, 2 naktys — \$20, 3 naktys — \$25. Į šią vieno asmens kainą įeina: suvažiavimo registracija, įėjimas į šokius šeštadienio vakarą, ruošiamas kongreso nauda, vakarienė šeštadienio vakarą suvažiavimo dalyviams, sekmadienio pietus ir vakarinę programą.

Suvažiavime būtinal turėtų dalyvauti visi galvojantys vykti Pietų Amerikon KLJS tarybos nariai bei visas jaunimas, kuriam rūpi lietuvių jaunimo veikla Kanadoje. KLJS valdyba

Norite supažindinti savo bičiulius su "Tėviškės žiburiais"? Atsiųskite jų adresus "T2" administracijai. Ji nemokamai siųs keletą numerių susipažinti.

MINIMALINIO ATLYGINIMO PAKĖLIMAS ISIGALIOJO NUO GEGUŽĖS 1 DIENOS

Dabar jis apima ir žemės ūkio darbininkus

Kiekvienas Ontario gyventojas, kuriam gali būti taikomas minimalinio atlyginimo įstatymas, dabar apims ir žemės ūkio darbininkus, turi teisę į pakėlimą nuo gegužės 1 dienos.

Naujas minimalinis atlyginimas — \$2.40 į valandą.

Visi žemės ūkio darbininkai, pasamdyti nuėmimui derliaus — vaisių, lauko daržovių ir tabako, turi teisę į naują atlyginimo kainą.

Asmenys, agentūrų samdomi kaip namų tarnautojai, taipgi asmenys, dirbą kaip laidotuvių direktoriai ar balzamotojai, turi gauti nemažiau kaip \$2.40 į valandą. Mokiniams bendro pobūdžio pramonėje turi būti mokama mažiausiai \$2.30 į valandą per pirmąjį jų darbo mėnesį, o po to — pilnas atlyginimas.

Dirbantieji statyboje arba statybinio sklypo sargai dabar turi teisę gauti mažiausiai \$2.65 į valandą. Statybos srityje nėra mokinio atlyginimo. Pirmosios pagalbos autovežimui vairuotojai, pagalbininkai ir pirmosios pagalbos talkininkai dabar turi gauti mažiausiai \$115.20 į savaitę, o jeigu jie dirba mažiau nei 48 valandas į savaitę — reguliarią valandinį atlyginimą \$2.40. Studentai, jaunesni kaip 18 metų, jei dirba 28 valandas į savaitę ar mažiau, taip pat atostogų metu, turi gauti bent \$2 į valandą.

Jei tarnautojai naudojami patalpa arba valgo darbdavio tiekiamą maistą, tai, apskaičiuojant minimalinį atlyginimą, gali būti įskaitoma \$10 į savaitę už patalpą ir \$1.05 už kiekvieną valgį arba \$ 22 į savaitę už maistą.

Darbdaviai žemės ūkio darbininkų, turinčių teisę į minimalinį atlyginimą, gali daryti atskaitas iš jų minimalinio atlyginimo iki nustatytos maksimalinės ribos, būtent, už kambarį ir maistą iki \$32.00 į savaitę, už pilnai aptarnautą namą iki \$40.00 į savaitę, už nepilnai aptarnautą namą \$30.00 į savaitę.

Jei turite kokių nors klausimų arba norite gauti daugiau informacijų, kreipkitės į artimiausią darbo ministerijos įstaigą.

Ministry of Labour

Ontario

HAMILTON
1 West Ave. South 527-4501
KENORA
808 Robertson St. 468-3128
KINGSTON
1055 Princess St. 542-2853
KITCHENER
824 King St. W. 744-5211
LONDON
560 Wellington St. 438-7291
OTTAWA
2197 Riverside Dr. 731-7200

SAULT STE. MARIE
125 Brock St. 949-3331
SUDBURY
1538 LaSalle Blvd. 566-3071
THUNDER BAY
435 James St. South 345-2101
TORONTO
400 University Ave. 965-5251
WINDSOR
500 Ouellette Ave. 256-8278

KULTŪRININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Kanados lietuvių kultūros darbuotojų suvažiavimas įvyks š.m. gegužės 24 ir 25 dienomis Toronte, Lietuvių Namuose. Atstovų registracija prasidės gegužės 24 d., 9 v.r. Atidarymas — 10 v.r. Nuo 11 iki 12 v. visi apylinkių atstovai kultūrininkams reikalams turės progos trumpai nušviesti savo apylinkės padėtį: veiklos sąlygas, ateities planus ir pageidavimus. Po pietų nuo 1 iki 4 v. numatomas simpoziumas "Kultūra — tautos gyvybė". Įvairių kultūrinių šakų kvieisti atstovai nagrinės pateiktus klausimus. Pirmininkaus dr. H. Nagys, tautiniam šokiam atstovaus — G. Breichmanienė, tautinei muzikai — D. Viskontienė, lietuviškajai kulinarijai — p. Sondienė, tautodailei — A. Tamošaitienė, daugiakultūrei veiklai — kun. dr. Pr. Gaidas, lietuviškajai žurnalistikai — (neaišku), teatrui — A. Kairys. Suvažiavimo dalyviai taipgi turės progos diskutuoti dalyvauti.

Po vakarienes nuo 5.30 iki 7.30 v.v. vyks atskirų kultūrinių sričių sekcijų posėdžiai. Tautinių šokių sekcijoje G. Breichmanienė skaitys paskaitą: "Tautinių šokių vystymasis", o B. Nagienė — "Kokios įtakos išraiškos šokis galėtų padaryti tautiniams šokiams".

Dramos sekcijoje numatoma trumpa įžanginė paskaita: "Mėgėjų teatro reikšmė". "Aukuro" ir "Aitvaro" aktoriai paskaitys keletą ištraukų iš naujų dramų veikalų. Bus taipgi tariamasi

dėl sekančio dramos festivalio, kuris 1977 m. vyks Kanadoje.

Tautodailės sekcijoje bus nagrinėjami atsivežtieji rodiniai, Ir. Lukoševičienės vadovaujamos Montrealio skautų "Vaivorykštės" grupės tautodailės parodėlė. Taipgi bus ruošiamasi sekmadienio parodai.

Muzikos sekcijos programa, kuriai vadovaus V. Verikaitis, dar nėra paruošta.

Seštadienį, 7.30 v.v., įvyks balius, kurio metu bus renkama 1975 m. Vilniaus karalaitė. Taipgi bus kulinarijos paroda, o scenoje išgirsime įvairias humoro prošvaistas.

Sekmadienio rytas skirtas pamaldoms. 12.30 v. įvyks mėgėjų dailininkų, tautodailės, spaudos, foto mėgėjų, filatelijos ir numizmatikos parodų atidarymas. Nuo 1 iki 3 v.p.p. vyks bendras posėdis "Gedimino pilies" menėje. Bus tariamasi įvairiais suvažiavimo metu iškilusiems klausimais. Suvažiavimas bus baigtas 4 v. rengiamu koncertu, kuriame montažo forma dalyvaus Londono ansamblis "Baltija", Niagaros pusiasalio ansamblis "Nemunas", Toronto Priskelimo par. choras, Hamiltono teatras "Aukuras", Toronto teatras "Atžalynas" ir B. Vaitkūnaitės-Nagienės išraiškos šokėjos iš Montrealio.

Šį pirmąjį Kanados lietuvių kultūrininkų suvažiavimą rengia KLB kultūros komisija, pirmininkaujama E. Dauguvietytės-Kudabienės. Inf.

DAILININKŲ MICKŪNŲ PARODA

TELESFORAS VALIUS

Toronto Lietuvių Namų "Gedimino pilies" menėje dailininkų Irenos ir Osvaldo Mickūnų paroda š.m. balandžio 5-6 dienomis buvo pirmoji LN Moterų Būrelio rengta paroda. Tai malonus faktas, nes dabar Toronto lietuviai turės dar vieną patalpą, kur bus rengiamos parodos.

Dailininkų Mickūnų pasiryžimas organizuoti šią parodą Toronto lietuvių žiūrovams buvo reikšmingas lietuviškosios kultūros misijai Toronte. Ši dailininkų šeima atėjo mūsų dalei atstovauti Kanadoje labai laiku ir kartu nelauktai. Laiku, nes kaip tik dabar mums taip reikalingi lietuviškieji atstovai Kanados dailės gyvenime. Vienas po kito ir vis nelauktai pasitraukia iš šio taip svarbaus forumo, todėl šių jaunų lietuvių dailininkų vardai padės pratesti mūsų dalyvavimą Kanados dailės gyvenime. Tik dalyvaujant oficialioje Kanados dailininkų sąjungų parodose, kur dalyvaujama su vertintųjų komisijos atrinktais darbais, yra imanoma įsigyti pripažinimą. Nelauktai, nes maloniai suteikia žinia apie naujus lietuvių dailininkus, gyvenančius tarp kanadiečių ir dalyvaujančius jų parodose. Nedaugeliui buvo žinoma apie Ireną ir Osvaldą Mickūnus, kurie su dvasiniu užsidegimu, kantrybe, ryžtu bei ištverme dirbdami

Australijos Melburno dainininkų kvintetas atlieka koncertinę programą Lietuvių Namuose, svetainės atidarymo iškilmėje. Iš kairės: E. Seikienė, A. Baltrūnienė, E. Balčiūnienė, L. Milvydienė, E. Čypienė

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampos Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir menšiai. Užsakydamas atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nesukabėdami atlikti visą menšią darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Balandžio 12-13 dienomis Klevelande įvyko dailininkų M. B. Stankūnienės ir V. Balukienės kūrinių paroda, kurioje su savo poezija dalyvavo ir J. Svabaitė - Gylėnė. Pirmoje eilėje iš kairės: dail. V. Balukienė, dail. M. B. Stankūnienė, PLB garbės pirm. St. Barzdukas, supažindinęs dalyvius su J. Svabaitės poezija, ir J. Svabaitė - Gylėnė. Parodą surengė Žaibo moterų tinklinio komanda

Nuotr. J. Garlos

Drąsieji miršta tikrai kartą

Sibiro kalinės mokytojos Elenos Juciūtės kančios epopėja

Elenos Juciūtės knyga yra drąsios širdies epopėja; drąsios širdies, kiato ryžto, tikėjimo į Lietuvą ir pasitikėjimo Dievu. Nors knyga kalba apie sovietų savivaliavimą, suėmimus, tardymus, kankinimus, kalėjimus, konclagerius, badą, šaltį, ligas, nužmogėjusius sovietų budelius, absurdiško režimo sužalotus žmones, — ji yra lengva skaityti. O lengva todėl, kad ji parašyta drąsaus žmogaus. "Bailys", — sako Sekspyras, — "miršta daug kartų; drąsus žmogus tik kartą." Elena Juciūtė mirs tik kartą. O gyva būdama ji liudija tiesą. Ir mes visi jos pasiklausykime, nes gyvenime niekas taip nepatraukia, kaip drąsa.

Pradėjęs skaityti, negali šios knygos atidėti į šalį ir seki kiekvieną Elenutės žingsnį iki pasidūtinio puslapio. O tų puslapių iš viso 532.

Knyga pradeda sovietų grįžimą į Lietuvą 1944 m. ir baigiamą 1966 m. autorės atvykimu į JAV. 1945 m. sovietams vėl įsitvirtinus Lietuvoje, prasidejo plataus masto šeimimai ir išvežimai. Juciūtė šitaip rašo:

Kas rytą išgirdavome vis naujus gaudus apie areštuotus arba įjėskomus. Tada žmonės ėmė bėgti į miškus, sudarinėti gynimos būrius, ki-
taip sakant, Lietuva išėjo į partizaninį karą, kuris įsiliepsnojo 1946 metais ir tęsėsi iki 1954 metų, kai kur dar net ilgiau (33 pst.).

Sovietai įjėškojo "liaudies priešų", o pati liaudis sukilo prieš juos. Ilustracijai Juciūtė cituoja L. Zitkevičiaus posmelį: Liaudi maudė, maudė, maudys... Nieks nežino, kas ta liaudis, Nes ta liaudis, kad ją biesas, Pats didžiausias liaudies priešas (18 psl.)

1946 m. Juciūtė įsijungia į partizanų pagrindinės spaudos platintoja, plunksnos darbuotoja, tuo pačiu metu mokytoja, daina gimnazijoje. 1949 m. ji suimta ir nugabenta tardyti į saugumo ministeriją Vilniuje. Nuteisiamą 10-čiai metų konclagerio. Teismo sprendimas atėjo iš Maskvos (viskas sovietuose centralizuota). Sprendimo be laukdama Lukiškio kalėjime autorė suserga. Patalpinama kalėjimo ligoninė. Draminis ligoninės aprašymas atskleidžia mums ne tik autorės asrų pastabumą, bet ir taiklų, rašytojišką sugebėjimą perteikti įvykius be jokių pagrąžinimų, paprasta, tiesia proza.

Nusigandau, pamačiusi vieną jauną mergaitę (18-kos metų). Ji sėdėjo ant palangės, atkišus į priekį kruvinas rankas, ir dainavo kažkokią kalinių dainą: Priprato akys prie tamsos, Sirdis priprato prie skausmų, Priprato rankos prie rėtelių, Pripras ir kojos pamazū... Toliau vienoje lovoje gulėjo jauna mergina, apmirusiomis kojomis iki kelių. Kiti pasakojo, kad per tardymus ją nušė per kojų padus, atmušė nervus ir kojos liko neįjautrios... Pačiame gale palatos lona buvo tuščia. Jai priklausanti ligonė visą laiką lindėjo po lona. Tai buvo jauna mergina Kalvaitytė (Bronė). Ji buvo išprotėjusi, taip pat politinė kalinė (84).

I Sibiją vežamos moterys pasimeldė, sugiedojo "Marija, Marija". Pradėjo giedoti ir Tautos himną, tik sargai nutraukė. Panašią Golgotą į Sibiją perėjo

šimtai ir tūkstančiai lietuvių moterų.

Sibire Juciūtė, kaip ir visi kaliniai, kilnojama iš vienos kolonos (konclagerio) į kitą. Tos kolonos turi numerį, kaip ir patys kaliniai: 21-ma kolona, 30-ta kolona, 46-ta kolona, 15-ta kolona. Ir taip be galo: patikrinimai, žygiuotės, traukinių vagonai, vėl žygiuotės ir vėl patikrinimai. Kaliniai atlieka didžiules socialistinio "rojaus" statybas. Įrankiai primityviausi, darbo jėga pigi, teapmokama tik maistu, o "normų" neišpildžius ir tas mažinamas.

1953 m. Juciūtė trumpam gražinama į Lietuvą pakartotiniam tardymui, "akistatai" su naujai suimtuojų, jai pažistamų, buvusių partizanų. Paskui vėl atgal į Sibiją.

Pagaliau 1956 m. Juciūtei, jau ligonei, likusi bausmė nubraukiama (manyta, kad ji mirs). Ji grįžta į Lietuvą. Grįžsianti į Sibiro Lietuvoje nepažeidžiamai — tokia bolševikų politika. Nevienas priverstas savu noru kraustyti atgal į Sibiją ir gyventi tarp buvusių, atkalėjusių politinių kalinių. Norint gauti darbą Lietuvoje, reikia turėti gyvenvietę. Neturi reikiamos kubernijos — kraustyti kitur. Juciūtei pagaliau pavyksta gauti "kubaturą" ir šokią tokią tarnybą už 30 rublių mėnesiui, nors, pagal pačių sovietų statistiką, minimaliam pragyvenimui žmogui reikia 50 rublių. O tokių 30-rublinių buvo daug. Jei ne parama užsienyje gyvenančių giminių, pragyvenimas būtų buvęs neįmanomas.

Negalėdama reikiama įsitaisyti Lietuvoje, Juciūtė paduoda prašymą vizai į JAV. Pirmą kartą prašymas atmetamas. Bando antrą kartą. Galų gale vizą gauna ir 1966 m. atvyksta pas serį į JAV.

Jei bolševikai būtų pramatę, kad Juciūtė sugebės parašyti tokią didžiulį, įtikinamą jų santvarkos pasmerkimą, nebūtų jos išleide. Bet ji laikėsi nuosalią, niekur nesikišo, nieko be reikalo nekalbėjo. Ji pati apie tai rašo:

Ruošiausi paduoti prašymą išvykimui į JAV. Tokiu atveju geriau būtų kviail, nieko neišmanančių ir nesidominčių, nes gudrių, politikujančių valdžia nenori išleisti į užsienį, kad neišneštų teisybės ir "dienos šviesa" ir nepakentų jų melagingai propagandai (451).

Citatomis tokios didelės apimties knygos neišsakysi — ją reikia perskaityti. Knyga — dveju dalių. Antroji dalis apima autorės gyvenimą Lietuvoje 1956-1966 m. Pirmoje dalyje — 105 skyriai, antroje — 41. Kiekvienas šios epopėjinės mozaikos skyrelis gvildena vieną temą, todėl, nežiūrint plačios apimties, knyga lengvai skaitoma, jau nekalbant apie autorės neeilinį stilistinį sugebėjimą rašyti aiškiai, nepasimetant skausme. Tikras skausmas, kaip įrodo Juciūtė, nėra sentimentalus. Jis yra kietas, ryžtingas ir todėl prasmingas. Toks skausmas nemurdo, o, atvirksčiai, pakelia, išjudina ir surambėjusį, ir dvasiškai aptukusį, tik sau gyvenantį individą.

Tėvynė šaukia visus. Kiekvieną pastanga, kad ir tariamai menkutė, yra svarbi tautiniam gyvastumui išlaikyti. Ši knyga tarsi ragina mus visus mirti tik vieną kartą.

Elena Juciūtė, PEDOS MIRTIES ŽONOJE. Išleido LSST Simo Kudirkos kuopos Niujorko sudarytas specialus komitetas 1974 metais. Spaudė Pranciškonų spaustuve Brooklyne, N.Y. Tiražas — 1500 egzempliorių, 544 psl. Kaina — \$10. J. Papartis

Atsiųsta paminėti

AIDAI nr. 1 (276-291), 1975 m. sausis. Mėnesinis kultūros žurnalas, redaguojamas dr. J. Girmiaus, leidžiamas Tėvų pranciškonų Administracijos adresu: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

1975 KALENDORIUS. Priskelimo Parapijos Ekonominės Sekcijos leidinys. Paruošė Stasys Prapakas. Toronto, 1975 m., puslapių be numeracijos. Kaina — \$2. Gaunamas: Ekonominė sekcija, 1011 College St., Toronto 4, Ont.

MŪSŲ SPARNAI. Lietuvių evangelikų reformatų žurnalas. 1974 m. nr. 37. Redaktorius — Jokūbas Kregždė, leidėjas — Lietuvos Evangelikų Reformatų Kolegija, administratorius — Jonas Palšis, 5718 So. Richmond St., Chicago, Ill. 60629, USA.

LIETUVIŠKŲ ŽURNALISTAS. Lietuvių žurnalistų Sąjungos nepierodinis leidinys 1974 m. 5 nr. Redaktorius — Vyt. Kasnūnas. Administratorius — J. Janušaitis, 2534 West 69th Street, Chicago, Ill. 60629, USA.

SEJA. Tautinės, demokratinės minties laikraštis. 1974 m. 3 ir 4 nr. Leidėjas — Varpininkų Leidinių Fondas. Redaktorius — Liudvikas Smulkštys. Administratorius — J. Urbelis, 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160, USA.

Rasa Draugelytė ir Petras Sturmas, torontiško "Atžalyno" nariai, "Sekminių vainiko" scenoje

Nuotr. S. Dabkiaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV LIETUVIŲ FONDAS, vykdydamas specialius projektus, paskyrė \$2.000 stipendiją prof. dr. Antanui Maceinai parašyti veikalui "Filosofijos kilmė ir prasmė". Autorius šią knygą, turėsią apie 350-400 mašinos puslapių, tikisi užbaigti per porą metų. Prof. dr. A. Maceinas "Filosofijos kilmė ir prasmė" ypač bus naudinga mūsų jaunesniajai kartai, kuriai šiais neramiais laikais labai reikia literatūros, padedančios formuoti asmenybę.

"DRAUGO" ROMANO KONKURSO XXIV premijos įteikimo iškilmė Čikagos Jaunimo Centre įvydiniu žodžiu pradėjo red. Br. Kvilyks. Vertintųjų komisijos — V. Ramono, D. Bindokienės, N. Užubalienės, P. Gaučio ir Pr. Razmino sprendimą premiją skirti Jurgiui Gliadui už "Pagairę" perskaitė programos vadovė Z. Kevalaitytė - Visockienė. Tūkstančio dolerių premijos mectėnatai — a.a. inž. F. Giedrio Šeima, pagerbiantį velionies atminimą penktųjų mirties metinių progą. Dėl pūgos Čikagos negalėjo atvykti šios šeimos atstovė Rita Minkūnienė, neatvyko ir pats laureatas J. Gliada. Premiją iš "Draugo" administratoriaus kun. P. Ciniko, MIC, priėmė rašytojas Anatolijus Kairys, pasiūlydamas J. Gliados kūrybiniais laimėjimais ir "Draugo" sėkmingais konkursais. Laureato J. Gliados kalbą ir ištrauką iš premijuoto romano skaitė Z. Kevalaitytė. Mocarto, Čiurlionio, Debussy, Šopeno ir Jakubėno kūrinių programą atliko pianistė Aldona Kepalaitė. Baigiamame žodyje kun. P. Činikas, MIC, priminė popietės dalyvius, kad sekančias konkursas bus jau XXV ir kad jis bus pažymėtas padidinta premija, kurios mectenatas yra Zigmas Umbržiūnas.

PROF. JUOŽA BRAZAITI Niujorko lietuvių pagerbė specialia akademija Kultūros Židinyje. Rengėjų vardu jau pradėjo ir užbaigė V. Vaitiekūnas. Su velionies žurnalistine veikla dalyvius supažindino S. Sužiedėlis, su rezistencine — dr. A. Damušis. P. Jurkus kalbėjo apie J. Brazaiti literatūros profesorių, St. Santvaras — apie J. Brazaiti tarp meno žmonių. Aktorius H. Kačinskas skaitė ištraukas iš J. Brazaičio knygų "Lietuvių rašytojai", "Vienų vieni" ir paskaitos "Gyvasis Valančius". L. Tamošaitis paruoštas J. Brazaičio nuotraukų skaidres rodė V. Radzvanas, aiškino P. Jurkus. Planuoto velionies balso perdavimo garsintuvų sistema teko atsisakyti dėl techninių problemų. Tarp gausių svečių buvo 1941 m. sukilimo laikinosios vyriausybės ministras pirmininkas plk. K. Skirpa, vyriausybės nariai plk. J. Šlepetys, Pr. Vainauskas ir dr. A. Damušis. Sceną puošė fotografo V. Maželio parūpinta didžiulė velionies J. Brazaičio portretinė nuotrauka.

PREL. MYKOLO KRUPAVICIAUS MONOGRAFIJA, parašyta pedagogo Petro Maldeikio, tikimasi išleisti iki š.m. gegužės 26 d. Čikagos Sv. Kazimiero kapinėse tą dieną bus pašventintas antkapinis prel. M. Krupaviciaus paminklas. Monografijos leidėjas — Lietuvių Krikščionių Demokratai Sąjunga, 4050 So. Campbell, Chicago, Ill. 60632, USA. Numatoma kaina — \$15. Monografijos autorius P. Maldeikis, užbaigęs šį didelį darbą, sutiko redaguoti krikščionių demokratų žurnalą "Tėvynės Sargas".

LIETUVIŲ KALBOS vasaros semestro kursų birželio 16 — rugpjūčio 4 d.d. rengia amerikiečių Yale universitetas, 460 Temple Street, New Haven, Conn. 06520. Lietuviškai kalbantis skirti kursai lankytojams duos 6 valandų užskaitas-kreditus. Patyrę mokytojai su kursantais kiekvieną savaitę dirbs po 15 valandų. Kursų mokestis — \$375.

ČIKAGOS SPAUDOS FOTOGRAFŲ DRAUGIJOS 16 premijų laimėjo dienraščio "Chicago Tribune" fotografai. Vienas jų yra lietuvių kilmės M. Budrys, nufotografavęs versliu šaudantį Wisconsin ūkininką.

"OLD TOWN PLAYERS" TEATRE Čikagoje sėkmingai reikišias aktorė Laima Rastenyte - Lapinskienė, vaidinanti "After the Rain" spektakliuose. "Sun-Times" dienraštis, aprašydamas šį veikalą, išspausdino spektaklio nuotrauką su aktorė Laima Rastenyte ir Barbara Steele.

KLEVLANDO ČIURLIONIO ANSAMBLIO šokėjai su O. Mikulskienės vadovaujamu kanklių orkestru gastrolavo dviejose amerikiečių mokyklose. Šiuose koncertuose mokslieji su Lietuvos geografija, istorija, kultūra bei jos dabartinėmis problemomis supažindino inž. H. Bankaitis. Tokie koncertai amerikiečių mokykloms planuojama ir daugiau.

CARLTON UNIVERSITETE Otavoje prof. Mogrige dėstė kursą "Community in fiction" — bendruomenė literatūroje. Kursas buvo skirtas lyginamosios literatūros ir vokiečių kalbos studentams, besirušiantiems akademiniams laipsniam. Devynių studentų tarpe buvo ir lietuvis V. Priškepionka. Kurse buvo nagrinėjami du rašytojai — Bobrowskis ir Naipal (iš Trinidado). Studentai turėjo progą susipažinti ir su kankurių aspektais iš Lietuvos bei Rytprūsų gyvenimo. Bobrowskio kūryba, dažnai vaizduojanti lietuvių gyvenimą, paskatino studentus susipažinti su lietuvių liaudies dainomis, papročiais, Donelaičiu, Čiurlioniu ir kt.

BRONĖ KURMYTE-MONKEVIČIENE, dramos aktorė, po sunkios ligos mirė balandžio 4 d. Kaune, sulaukusi 61 metų amžiaus. Baigusi Kauno teatro baletą ir dramos studijas, dirbo Kauno, Vilniaus ir Kauno jaunųjų žiūrovo teatruose, sukurdamą apie 250 vaidmenų. Velionė skaudus gyvenimo smūgis ištiko 1943 m. rudenį, kai neišaiškintų banditų buvo nušautas jos vyras Juozas Monkevičius, Kauno dramos teatro vyr. režisiorius. Likusi su mažais vaikais, po trumpos pertraukos ji vėl grįžo į sceną, kur jos laukė jaunamartės vaidmuo St. Santvaro "Zvejuose". Šioje dramoje jaunamartei taip pat grėsė vyro netekimas audros metu, primindamas asmeninį tragediją. Nuo galimo apalpimo B. Kurmytė gelbėjosi amoniako uostymu, nusileptu nuo žiūrovų, audros kulminacinės scenos.

KOMPOZITORIŲ IR ARCHITEKTŲ NAMUOSE Leningrade buvo surengti du lietuvių kompozitorių J. Juzeliūno ir V. Barkausko autoriniai vakarai. J. Juzeliūno du styginius kvartetus atliko Lietuvos kvartetą — Tanejevo kvartetas, "Elegiją" ir fantastinę tokatą fortepionui — pats autorius, "Partitą smuikui" — R. Katilius, "Legendą apie M. K. Čiurlionį" — Vilniaus konservatorijos studentė S. Barkauskaitė.

M. K. ČIURLIONIO MUZEJUS Kaune šio didžiojo menininko šimtas gimimo metines pažymi koncertų ir paskaitų popietėmis. Muzėjuje jau viešėjo fortepioninė trifulė — E. Urbonas, S. Narūnaitė, H. Radvilaitė, atlikėjai — E. Ignatonis, K. Kanišauskas, A. Šivickis, R. Vaitkevičiūtė, Vilniaus styginis kvartetą — A. Vainiūnaitė, P. Kuncas, A. Vasiliauskas ir D. Katkus. G. Vaitkūnas skaitė paskaitą "Siulokišnis dailės srovės ir M. K. Čiurlionis". J. Bruberis kalbėjo apie tautinius M. K. Čiurlionio kūrybos bruožus, Z. Ralienė — apie M. K. Čiurlionį ir pirmąjį lietuvių dailės parodą.

LIETUVIŲ TAPYBOS IR GRAFIKOS 50 darbų paroda, truksianti visą mėnesį, atidaryta Suomijos Joens mieste. Kūriniai buvo nusiųsti iš Vilniaus. Jie atstovauja vilniečiams A. Gudaičiui, V. Karatajui, R. Bičiūniui, R. Gibavičiui, S. Krauskui, A. Makūnaiti ir kitiems dailininkams.

LIETUVOS AKLŲJŲ DRAUGIJOS kamerinis choras, vadovaujamas Rimanto Zdanaviciaus, savo repertuare turi apie 100 įvairių kūrinių, pradedant tarptautine klasika ir baigiant dabartinėmis kompozicijomis. Su savo gausiais koncertais choras jau peržengė ir Lietuvos ribas — praėjusią vasarą gastrolavo Rygoje. Šiuo metu jis ėmėsi sveikintinos iniciatyvos rengti koncertus su komentarais moksleiviams. Vieną didžiulį laimėjimų tenka laikyti italų klasiko A. Vivaldi oratorijos "Magnificat" atlikimą su vargonininku L. Digriu ir Lietuvos kameriniu orkestru. Naujųjų kūrinių perklausoje aklyjų choras su Vilniaus filharmonijos orkestru yra atlikęs kompoz. A. Senderovo poeto E. Mieželaičio tekstu sukurta simfoninė poema "Ikaras" erdvių užvaldoma tema. Kompoz. Jurgis Juozapaitis dabar chorui įteikė naująjį savo penkių dainų ciklą "Tylėk, saulele", kurio teksto autorius yra poetas St. Žilbinas. Choro vadovai R. Zdanavicius talkina chormeisterė Tamara Blažienė, koncertmeisteris Stasys Žilėvičius ir dainavimo pedagogė Danutė Kaspariūnaitė.

SRITINĖS KALBOTYROS IR ETNOGRAFIJOS tyrinėjimų konferencija įvyko Leningrade. Slavų ir baltiečių sekcijoje buvo trys pranešimai, susiję su baltistika. Ukrainos Mokslių Akademijos kalbotyros instituto vyr. mokslinis bendradarbis A. Nepokupnas savo pranešime "Prūsų kalbos sritinės rekonstrukcijos klausimu" analizavo vakarinių lietuvių kalbos tarmių ir prūsų kalbos sritinių vientisumą, remdamasis "Lietuvių kalbos atlaso" duomenimis. Leningrado kalbotyros instituto kalbininkės J. Lautčiūtės pranešimas "Įvairių kalbų paribinių tarmių leksinių skolinių, gautų iš tos pačios kalbos šaltinio, ypatybės" daugiausia nagrinėjo žydų kalbos leksinių lituanizmo semantikos pakitimus. Bendrą pranešimą "Kaikurie lietuvių kalbos interferencijos reiškiniai vakarinės gūdų tarmėse" buvo paruošusi Lietuvos Mokslių Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto dialektologijos skyriaus vadovė E. Grina-veckienė su Gudijos Jakubo Koloso kalbotyros instituto dialektologijos skyriaus vadove J. Mackevič. Šis pranešimas apibendrina tarmių tyrinėjimus, kuriuos gūdų ir lietuvių dialektologai vykdė vakariniame Gudijos pasienyje.

MOKSLŲ AKADEMIJOS centrinė biblioteka Vilniuje velionies prof. Juozo Balčikonio 90-tąsias gimimo metines paminėjo specialia paroda, kuriai buvo surinkti jo grožinės literatūros pavyzdžiai, rankraščiai, straipsniai, laiška, knygos, kitų kalbininkų atsiliepimai apie jo darbus. VILNIAUS STATYBININKŲ KULTŪROS rūmuose įvykusiame poezijos vakare savo kūrinius skaitė poetai J. Vaičiūnaitė, V. Marcinkevičius, J. Grigorjevas, N. Blaževičiūtė ir A. Karosaitis. Vakaro dalyviai vie taipgi supažindino su savo kūrybinio darbo pradžia, atsakinėjo į klausimus.

V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 7 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8½%
Antradieniais 10-3	taupomąsias - savišios s-tas 7½%
Trečiadieniais uždaryta	depozitų - čekių s-tas 6%
Ketvirtadieniais 10-7	
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-12	asmenines 9½%
Sekmdieniais 9.30-1	nekiln. turto 9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 DUNDAS St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sov. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius laktus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.

telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Čių metų įves metinį papildą pragyvenimo pabrangimui kompensuoti. Sutartį turi patvirtinti 16.000 unijos narių. Praktiškai ji reikiama atlyginimų padidinimą 38%. Dabartinis vidutinis laiškanėsio \$177.60 savaitinis atlyginimas tuojau pat pakeliamas iki \$205.60 nuo š.m. sausio 1 d. Š.m. liepos 1 d. alga padidinama iki \$217.60, 1976 m. sausio 1 d. — iki \$233.60 ir tu pačių metų liepos 1 d. — iki \$245.60. Be sutarties dar yra likusi paštininkų unija, kuri yra pareikalavusi savaitinio atlyginimų padidinimo \$130.40 per vienerius metus, t.y. nuo šių metų pradžios iki jų pabaigos. Šiuo metu unija dar neturi teisės pradėti streikus, bet jau greit turės, kai bus padarytas taikintojų pasiūlymas. Pašto ministras B. Mackasey dideliais atlyginimų padidinimais tikisi pakelti laiškanėsių bei paštininkų moralę ir paspartinti jų lėtą darbą. Jis taipgi mano, kad geri atlyginimai sumažins pašto paslaugas pristabdantią įvairių agitatorių įtaką.

Premjero P. E. Trudeau vyriausybės sudarys karališką komisiją ištirti didžiųjų bendrovių įtaką krašto gyvenime. Paskata pirmajai šios vyriausybės karališkajai komisijai yra dviejų bendrovių planuojamas susijungimas. Opozicija pranešimą sutiko skeptiškai. Ji jau daug kartų buvo reikalavusi karališkosios komisijos chuliganizmo veiksmams pasizymėjusiai tarptautinei SIU žurnininkų unijai, iš kurios kažkurie liberalų politikai ir net ministrai buvo susilaukę finansinės paramos parlamento rinkimuose. Premjeras P. E. Trudeau betgi pasiūlymą tik RCMP policijos prastu tyrimu ir padaryta išvada, kad nelegalių veiksmų ryšiuose su politikais nebuvo rasta.

Tyrimo susilaukė ir valstybinė "Air Canada" orinio susisiekimo bendrovė, kuri Montrealio kelionių biuro agentui R. Y. McGregor'ui yra sumokėjusi \$100.000 už jo įtaką Artimųjų Rytų ir P. Amerikos vyriausybės, nors į tuos kraštus "Air Canada" neturi skrydžių. Opozicija reikalauja, kad tyrėjų paskirtas Ontario teisėjas W. Estey nesiribotų tik šiuo klausimu, bet atkreiptų dėmesį ir į kitus įtartinus pinigų švaistymus.

Ontario premjeras W. Davis sudarė karališką komisiją ištirti žiaurumo televizijos programose ir kino filmuose. Komisijos pirmininke jis pakvietė buvusią federacinės liberalų partijos ministrę Judy La Marsh, kuriai už darbo dieną bus mokama po \$250. Arčiausias kritikos jis susilaukė iš Ontario NDP socialistų vado S. Lewis, teigiančio, kad panašūs tyrimai, palietę net ir pornografiją, jau buvo padarytas 1971 m., bet lig šiol tebėra nepasibaigus. Be to, visus televizijos reikalus tvarko federacinė televizijos ir radijo taryba, vadovaujama prancūzų kilmės kanadiečio Pierre Juneau. Ji duoda leidimus televizijos stotims, nustato kanadiškų ir importuotų programų proporciją. Provincinės vyriausybės neturi teisės kištis į televizijos reikalus. Taigi, J. LaMarsh paskelbtos išvados geriausiai atveju tegalės būti patiriamojų pobūdžio. Savo tiesioginėje žinioje Ontario vyriausybė turi tik televizijos stotį švietimo reikalams.

Premjeras P. E. Trudeau ir teisingumo ministras O. Lang atsiskė išleisti iš Montrealio Bordeaux kalėjimo gydytoją H. Morgentalerį, kuriam už nelegalų abortą buvo paskirta 18 mėnesių kalėjimo bausmė. Pradinio teismo prisiėmusių tarybą ji išteisino, bet nusikaltimą patvirtino Kvebeko apeliacinis teismas ir augščiausias Kanados teismas. Amerikos Humanistų Draugija ji ir kovotoja už moterų teises F. Friedman yra pripažinusi žymiausias 1975 m. humanistas. Dr. H. Morgentaleris yra iš Lenkijos kilęs žydas, kalintas nacių koncentracinėje stovykloje, kur buvo vykdomos masinės žudynės. Nesikaitindamas su Kanados įstatymais, Montrealyje jis yra padaręs apie 6.000 abortų. Humanistai ji laiko kankiniu, smerkdami abortus varžančius įstatymus. Augščiausias teismas betgi pabrėžė, kad tą dieną, kai Dr. H. Morgentaleris buvo suimtas, nuo 10 v. r. iki 12 v. jis spėjo padaryti šešis abortus ir už juos paėmė po \$150. Taigi, už dviejų valandų nelegalų darbą kilsen susižėrė \$900. Iš šių duomenų aiškiai matyti, kad Dr. H. Morgentaleriui rūpėjo ne humaniz-

Vėlykų bobutė ir šiemet buvo atvykusi pas Toronto lietuvių mažuosius į Prisikėlimo salę. Jos vaidmenį atliko A. Dargytė - Byškevičienė. St. Dabkus

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Leningrade 50 m. ilgumo baseine įvyko tarptautinės plaukymo rungtynės R. Vokietija — Sov. Sąjunga. Šiose jaunių rungtynėse gerai pasirodė šiaulietis V. Petkevičius. Kartu su kitais rusais 4 x 200 m. l.s. estafetėje jis pasiekė naują Sov. Sąjungos jaunių rekordą. Be to, dar plaukė 200 ir 400 m. l.s. ir abiem atvejais pasiekė Lietuvos vyrų jaunių rekordus. 200 m. plaukime jis pirmasis iš lietuvių peržengė 2 min. ribą įveikęs šį nuotolį per 1:59.20. Šioje rungtyje jis buvo trečias, 400 m. l.s. jis baigė antras per 4:09.42 sek.

Vilniuje pasibaigė asmeninės stalo teniso pirmenybės. Moterų klasėje iškilo nauja ir jauna žaidikė Džiuljeta Bartkevičiūtė, 14 m. Ji nugalėjo vyresnes, jau žinomas stalo tenisininkes ir laimėjo I v. Ją paruošė trenerė B. Balaišienė, kuri Lietuvos stalo tenisui yra paruošusi daug gabių žaidikų.

Taškente įvyko bokso turnyras. Ši kartą neblogai pasirodė veteranas sunkiasvoris V. Bingelis — iškovojo III v. Reikėjo kautis baigmėje dėl I v., tačiau turėjo sužeistą kairę ranką, ir gydytojas neleido.

Klaipėdietis Stasys Mėčius ir Liudas Čičirka iš Pagėgių pakvietė į Sov. Sąjungos jaunių sunkumų kilnojimo rinktinę, kuri liepos mėn. vyks į Prancūziją dalyvauti pasaulio jaunių sunkumų kilnojimo pirmenybėse. Atranka padaryta Sov. Sąjungos pirmenybėse Ulanovske. Čia S. Mėčius dviem veiksmams iškėlė 332.5 kg. (142.5 + 190), laimėjo I v. ir pasiekė naują Lietuvos sunkiasvorių jaunių rekordą. L. Čičirka rungtyniavo pusvidutinio svorio grupėje ir laimėjo II v. pasekme — 295 kg. (127.5 + 167.5).

Vilniaus specializuotos vaikų ir jaunių krepšinio mokyklos komanda laimėjo Sov. Sąjungos jaunių krepšinio pirmenybėse I v. Dniepropetrozrinske. Komanda buvo sutrinta keliais žaidėjais iš Kauno ir Klaipėdos.

Lietuvoje viešėjo Čekoslovakijos krepšinio rinktinė, kuri čia žaidė kelias rungtynes su Žalgirio, Statybos ir Lietuvos rinktinės komandomis. Pirmose rungtynėse čekai nugalėjo Žalgirį 79:72, antrose rungtynėse Lietuva įveikė Čekoslovakiją 85:77. Po to čekai nugalėjo Statybą 91:68. Paskutinės rungtynės Lietuva vėl nugalėjo Čekoslovakiją 107:100. Čekoslovakijos krepšininkai yra augsto lygio — dalyvauja Europos ir pasaulio pirmenybėse. Taigi, jei Lietuva būtų nepriklausoma, ją matytume sėkmingai dalyvaujant augščiausio lygio krepšinio žaidynėse.

Vytas Gerulaitis vėl pasižymėjo lauko tenise — būdamas jauniausias WCT teniso grupės žaidėjas laimėjo St. Louis įvykusių teniso turnyrą. Baiginiame žaidime jis nugalėjo R. Tanner 2-6, 6-2, 6-3. Šio turnyro pirmame rate jis nugalėjo vieną pajėgiausių tenisininkų — garsųjį australietį Rod Laver (lietuvių kilmės) 4-6, 6-3, 6-4. V. Gerulaitis yra jauniausias ir vienas pažangiausių šių metų teniso žaidėjų. Jis yra mėgstamas žiūrovų dėl jo gražaus žaidimo stiliaus. Dažnai jis yra vadinamas "Lithuanian Lion". A. S.

VYČIO ŽINIOS

Mergaitės A (18) — S. Amerikos lietuvių krepšinio meistrės. Balandžio 19-20 d. d. Čikagoje įvykusiose krepšinio ir tinklinio žaidynėse dalyvavo 4 Vyčio krepšinio komandos ir grįžo su viena meistryte. Mergaitė A klasėje vytytės pirmose rungtynėse nesunkiai nugalėjo Žaibą 35:7. Baiginiame žaidime nugalėjo Aušrą 27:18 ir laimėjo I v. ir S. Amerikos mergaičių A klasės meistrytę. Komandoje ir vėl geriausia buvo S. Underlyte 32, tačiau ir likusios žaidėjos Stočkutė 4, Jurkaitė 4, G. Zukauskaitė 6, L. Zukauskaitė 3, Matulaitytė 13 sužaidė be prieikaisto. Meisterių komandai

mas, o kanadiški doleriai ir noras praturtėti, įgyvendintas 6.000 abortų dėka. Kaikurie gydytojai taipgi konstatuoja, kad Dr. H. Morgentalerio naudotas aborto metodas buvo pavojingas moterims — galėjo atnešti įvairių komplikacijų, iskaitant net nevaisingumą. Kanados ligoninėse yra leidžiami abortai, jeigu už juos pasisako gydytojų komisija. Dr. H. Morgentaleris visus abortus darė savo paties nuožūra.

vadovavo A. Stankus.

Blogiau sekėsi vyrų krepšinio komandai, kuri žaidė B klasės varžybose. Nors ir turėjo pajėgią komandą, tačiau nepasisekė pasiekti augštesnių laimėjimų. Pirmas rungtynes teko žaisti tik išlipus iš autobuso. Rungtynėse su Detroito Kovu vytičiai kelis kartus pirmavo, tačiau teko rungtynes pralaimėti 50:54 (27:27). Antrose rungtynėse teko pralaimėti Lituanikai 63:64 (28:29). Nuovargis ir visos nakties kelionė kaikiurius žaidėjus gerokai paveikė. Didžbali visuomet yra geras 20 taškų žaidėjas per rungtynes, bet ši kartą teimė 6 ir 10 taškų. Panašiai atsitiko ir su Juzėnu — 10 ir 0. Buvo žaidėjų, kurie labai gerai sužaidė. Iš jų išsiskyrė Lorencas 16 ir 15, Akelaitis 6 ir 16. Komandoje dar žaidė Dementavičius 10, Kilmas 12, Stankus 4, Petronis 2, Nacevičius 6, Stančevičius 2.

Jauniai B pirmose rungtynėse pralaimėjo Detroito Kovui 27:38. Antrose rungtynėse, nors vytičiai ir pirmavo kurį laiką, pralaimėjo Aušrai 30:37. Komandoje ir vėl geriausias buvo R. Duliūnas (17, 17), kurio žaidimas prilygo amerikiečių žaidimui. Komandoje dar žaidė: Kravčak 12, Stauskas 6, Taryvdas, Ivanaukas, Bajorinas, Petronis 2, Bumelis 2. Komanda labai pasigedo L. Kaknevičiaus.

Jaunių C komanda, sudaryta daugiausia iš pirmamečių žaidėjų sugebėjo laimėti vienerias rungtynes. Po pralaimėjimo Lituanikai vytičiai nugalėjo Nerį II 44:39. Šiose rungtynėse žaidė: Augaitis 2, Radzevičius 10, Zenkevičius 2, Kasperavičius 5, Ignatavičius 16, Putrimas 8, Banelis. Po to žaidė paguodos turnyro baigmėje, kur skaudžiai pralaimėjo labai augsto ūgio D. Kovo žaidėjams.

Si išvyka nežūrint kaikiurių nesėkmų, turėjo ir gerų pusių. Parsivečė vieną meistrytę, gausiai dalyvavome prieauglio klasėje ir jaunuosius sportininkus įtraukėm į lietuvišką bendravimą.

Sol. Stasiui Barui ir Ponai, mūsų krepšinio klubas pavašinusius pyragaičiais išvykstant iš Čikagos, nuširdžiai dėkojame.

Vytis — H. Kovas apsilimo rungtynės jaunių C klasėje, prieš išvykiant į Čikagos žaidynes, įvyko Anapilio salėje. Rungtynės nesunkiai laimėjo Vytis 52:17. Žaidė: Ignatavičius 22, Radzevičius 8, Augaitis 5, Zenkevičius 10, Putrimas 2, Kasperavičius 6. A. S.

AUSROS ŽINIOS

SALFAS tarpapgydines žaidynės bus gegužės 2-3 dienomis Rosteryje. Ten bus varžomasi stalo teniso, plaukimo ir šachmatų srityse. Norintieji dalyvauti prašomi kreiptis į Kanados apygardos sporto vadovą Leoną Baziliuską tel. 279-8226.

Krepšinio treniruotės bus tęsimos ligi birželio pabaigos Prisikėlimo parapijos salėje: berniukams ir vyrams — antradieniais, mergaitėms ir moterims — ketvirtadieniais. Moterų krepšinio komanda balandžio 22 d. įtemptai žaidė su York Raiders dėl Toronto ir apylinkių moterų krepšinio čempionato. Žaidimą visą laiką vedė ausrietės žymia persvara, bet prieš pabaigą pavargo. Priešininkės išlygino ir paskutinėse sekundėse įmetė baudą, kuri nusvėrė rungtynių laimėjimą. Šias atžaidė rungtynes laimėjo York Raiders 36:36 (15:20). Dabar yra vienerios rungtynės laimėtos ir vienerios pralaimėtos. Balandžio 29 d. bus lemiamos rungtynės dėl čempionato. Baigminės rungtynės žaidė: J. Klimaitė 11, J. Simonaitytė 7, S. Ranonytė, D. Norkutė ir L. Jullė. Kėkštaitė po 4, M. Rost-Ramonovaitė 3 ir R. Breen-Birstonaitė 2. V.M. HAMILTONO KOVAS

S. Amerikos lietuvių krepšinio ir tinklinio pirmenybėse Čikagoje dalyvavo Kovo vyrų ir jaunių penketukai. Vyrų B grupėje mūsų krepšininkai nugalėjo Čikagos Lituaniką 56:55, tačiau baigmėje turėjo pasiutuoti Cicero Atėčiai 65:78 bei užimti antrą vietą. Jauniai nugalėjo Klevelando Žaibą 78:56, tačiau pralaimėjo Lituanikai ir Cicero Atėčiai, likdami 4-je vietoje. Žaidė jauniai — A. Kybartas, E. Navickas, R. Trumpeckas, R. Kalvaitis, J. Rickus P. Gutauskas, R. Antanaitis, A. Grajauskas. Komandai vadovavo J. Enskaitis.

Astostogų pas tėvus buvo atvykęs T. Kudaba. Jis žaidžia futbolą BC universitete ir yra komandos kapitonas. Jo teises tolimosnėje futbolo karjeroje turi Hamiltono Tiger-Cats klubas. K. B.

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

MISSISSAUGA, gražus 7 kambarių modernus namas. Visi dideli kambariai. Kilimai. Parduoda dėl išvykimo iš Toronto. Kaina \$85.000.

SWANSEA, gražus, pilnai modernizuotas 5 kambarių namas per du augštus. Palieka naujus — šaldytuvą, virimo krosnį, plovimo mašiną ir džiovintuvą. Kilimai. Garažas. Prašoma kaina \$49.900.

GLENLAKE gatvėje, gerame stovyje per du augštus 6 kambarių namas; 3 prausyklos, dvi virtuvės, užbaigtas rūsys. Galima greitai užimti. Kaina \$49.900.

ST. CLARENS GATVĖJE, modernus 10 kambarių atskiras namas su dideliu kiemu; garažas, pilnai modernizuotas, užbaigtas rūsys. Netoli Prisikėlimo parapijos šventovės. Apie \$10.000.00 įmokėti.

RONCESVALLES gatvėje, atskiras 12 kambarių dvibutis (duplexas), moderniai įrengtas, vandeniu šildomas; galima naudoti kaikiuriams verslams; privatus įvažiavimas; greitas pardavimas. Įmokėti apie \$20.000. 9% mortgačius.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

A. L. GARBENIS
Namų tel. HU 9-1543STASYS DARGIS
Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8½% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 9 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmdienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v.r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lėmpos ir baterijos. • Prityrę specialistai su ilgo praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilninių, odinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma
Toronto 3, Ontario NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor

• Sąžiningas patarnavimas
• Parūpiname mortgičius
perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę betkuriame rajone.
102 Riverwood Parkway
Toronto, Ontario M8Y 4E9 Telefonas 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario 537-3433

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ontario

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

R. CHOLKAN & CO.
LTD. REALTORREAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

MISSISSAUGA, gražus, didelių kambarių, 3-jų miegamųjų, vienaugštis, pasakiška, moderni virtuvė su įmontuota indams plauti mašina, spalvota kepiniai-virimo plyta, šaldytuvai ir kiti priedai, 2 didžuliai kambariai su baru ir kilimais rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, kiemas su vaismedžiais. Prašoma kaina tik \$89.800.

RONCESVALLES — HIGH PARK, apie \$15.000 įmokėti, puikus didžiulis 11 kambarių, atskiras mūrinis namas, 2 prausyklos, 3 virtuvės, gražiai įrengtas didžiulis poilsio kambarys rūšys su baru; gauna apie \$5000 nuomos, be to, butas šeimininkui.

RATHBURN — KIPLING, atskiras mūrinis 3-jų miegamųjų vienaugštis, didžiulis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, galima tuojau užimti, prašoma kaina tik \$64.900.

KINGSWAY, puikus vos keliųolikos metų senumo, atskiras, mūrinis 6 butų pastatas (sixplex), 3 ir 2 miegamųjų, didžiuliai kambariai, balkonai, 6 garažai su privačiu įvažiavimu, netoli krautuvų bei susiekimo, neblogas pirkiny, kaip 6 vienaugščiai viename name.

RUNNYMEDE — BLOOR, apie \$15-20.000 įmokėti, atskiras, mūrinis 12 kambarių dvibutis, garažas su privačiu įvažiavimu, gražioje, ramioje gatvėje.

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukty kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatvę tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Jaunam muzikui E. Kriščiūniui pagerbti bei pristatyti visuomenei buvo surengtas koncertas Toronto Priskėlimo salėje. Programą atliko parapijos choras ir solistai. Iš kairės: sol. R. Strimaitis, sol. J. Sriubickienė, muz. E. Kriščiūnas, muz. D. Remeikytė, sol. A. Simanavičius

TORONTO, ONT.

Buvęs torontietis Bronius Pauza, teisininkas, 74 m., mirė š.m. balandžio 17 d. New Port Richey, Floridoje. Lietuvoje liko dukte su šeima ir viena puseserė Niujorke. Žmona buvo likus Lietuvoje ir žuvo automobilio nelaimėje. Velionis buvo kilęs iš Suvalkijos. Baigęs Marijampolės mokytojų seminariją, kurį laiką mokytojavo Tau-ragės augšt. komercijos mokykloje. Vėliau, palikęs mokyklą, įstojo į VDU teisės fakultetą, kurį baigęs, vertėsi advokatura. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Karui pasibaigus, emigravo į Kanadą. Čia, kaip imigrantui ir netvirtos kūno kompleksijos žmogui, teko daug pavargti, sunkiai padirbėti pas ūkininkus ir prie statybos. Buvo įsigijęs mažą bilijardo verslą Toronto mieste. Keletą kartų buvo apipilėtas ir sumuštas. Sulaukęs pensijos amžiaus, apsigyveno Floridoje. Čia klimatas velioniui patiko. Gyveno vienas, įsigijo nekilnojamo turto ir tikėjosi palisėti po visų vargų. Smuikavo ir manė prikipti iki Beethoveno veikalų. Deja, staigi mirtis paguldė į amžiną poilsį.

Velionis buvo ramaus būdo, jautrus Lietuvos reikalams ir sakydavo, kad didesnę savo tur-

to dalį paliksiąs Lietuvos Fon-dui. Reikia tikėtis, kad jis savo žodį tesėjo. Tai parodys testa-mentas, kuris yra vietos paliki-mų teisme (Probate Court).

Tiek turui žinių apie velionį, su kuriuo likimas leido bend-rauti nuo Vokietijos laikų iki šiol. S.K.

PLUMBING and HEATING

J. LISIAUSKAS

valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

MEDUS-

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas.

Induose ar korijuose.

Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.

Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Kliento skundas

— Padavėjau, jūs man atne-šėte ne sriubą, o pamazgas!

— Atleiskite, gerbiama, niekada nesu ragavęs pamazgų, todėl nesiryžtu tvirtinti, jog sa-kote netiesą.

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas posėminio. • Prieš perkdami

kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutapymas.

TAISOM — PARDUODAM — NUOMUOJAM

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

Viešėdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.

Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258

TORONTO, ONTARIO

• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Dovanos be maito: Motociklai, skb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavojejas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiūti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilį skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co. 480 Roncesvalles Ave. Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

SKAITYTOTOJAI PASISAKO

NETEISINGA INFORMACIJA

"T2" šių metų kovo 13 d. laidoje, 6 psl., išspausdintas Rimo Amalviškio rašinys "Atgarsiai iš Brazilijos", kuriame aprašomas Vasario 16 minėjimas. Tame aprašyme yra palies-ta ir III pasaulio lietuvių jaunimo kongreso finansų komisija. Autorius apgailestauja, kad komisijos pirmininkas yra vyresnio amžiaus, silpnos sveikatos tautietis. Įdomu, kuo remiasi tai tvirtindamas korespon-dentas? Finansų k. pirmininkas nie-kad nebuvo pas po slapyvardžių pa-sislepusį korespondentą sveikatos tikrinti. Toliau rašo apie "pagalbi-ninkus", slėgiamus amžiaus naštos ir beveik visus pensininkus. Iš tik-rųjų nė vienas "pagalbininkas" ne-ra pensininkas. O jei ir būtų pensi-ninkai, tai ar nusikaltimas? Kas už-draudė pensininkams dirbti visuo-meninį ir kultūrinį darbą? Gi ir pats Rimas Amalviškis jau pensininko amžiuje.

Finansų komisijon nė vienas na-ryns nesiveržė. Juos kongreso rengė-jai kvietė susirinkimui ir klausė, ar jie sutiktų šias pareigas ant savo pečių užsikrauti. Netai jau lengva buvo sudaryti finansų komisiją.

Kodėl finansų komisijos pirminin-kas ir sekretorė nedalyvavo Vasario 16 minėjime? Viena, kad jiems nėra pareigos patenkinti korespondento smalsumą ir paaiškinti nedalyvavi-mo priežastis; antra — visi reikalai buvo numatyti ir sutvarkyti iš anks-to. Vasario 10 d. finansų komi-sijos posėdyje buvo susitarta, kad kongreso finansų reikalais kalbės kun. J. Šeškevičius. Tai nebuvo sprag-os užpildymas, kaip koresponden-tas rašo, bet iš anksto suplanuota. O pinigams priimti dalyvavo komi-sijos išdėdinkai, turintys šimtapro-centinį visuomenės pasitikėjimą. J. Tatarūnas ir V. Banys, antroji sek-retorė G. Zarkauskaitė, vicepirmi-ninkas N. Stasiulionis.

Dėl jaunimo dalyvavimo finansų komisijoj. Jaunimas turėjo gražios progos ir daug laiko, daugiau kaip pusmetį, sudaryti komisiją iš jauni-mo. Bet jaunimas įsiekiojo senimo, nors jau pavėluotai.

Patartina korespondentui, ko ne-žino, nerašyti, nes toks rašymas pa-žeidžia tiesą!

Mons. P. Ragažinskis,
III PLJ Kongreso Brazilijoj
finansų komisijos pirmininkas

PADEKOS

Keista skaityti laikraštyje padė-kas, kuriose dėkojama už lankymą liginėje savo vyru, žmonai, vai-kams, gydytojams ir t.t. Ar nepagal-vojame, kad šeimos nariai atlieka savo pareigą — rūpinasi savo arti-maisiais, o gydytojai turi rūpintis savo pacientais ir juos gydyti ne tik savo kabinete, bet ir ligoninėje. Gal aš klystu, bet manau, kad jiems už tai apmoka OHIP, kitos draudos bendrovės, o jeigu draudos nėra, ap-moka patys pacientai. Ad.

Skautų veikla

• Mindaugo dr-vės sueigoje ba-landžio 21 d. egzaminus išlaikė: I pat. 1. psl. V. Asevičius, II pat. 1. V. Simkus, E. Slapšys ir L. Grybas. Paskutinė dr-vės darbo sueiga — gegužės 5 d., 7 v. v., Priskėlimo muzikos studijoje. Po to dr-vė rink-sis išskylauti ir stovyklauti.

• Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas nuoširdžiai dėkoja už pini-ginę paramą KLB Toronto apylinkės valdybai, "Paramos" ir Priskėlimo parapijos kooperatyvams. Vienetas ruošiasi išvykti į Vašingtoną gegu-žės 17-18-19 d. d. Ten koncertuos liet. mokyklos mokslo metų pabaigos šventėje.

• Balandžio 19 d. vengrų skautų suaktyvinę šventėje LS seserijai atstovavo V. Grybielė.

• Tryliktosios Romuvos stovyklos pagrindiniai klausimai aptarti ba-landžio 20 d. vadovų-vių posėdyje, kurį sušaukė rajono vadovybė. Pir-mininkavo vadeiva s. Vl. Morkūnas. Nustatyta, kad stovykla įvyks liepos 19 — rugpjūčio 2 d. Viršininkais su-tiko būti ps. V. Turūta ir s. R. Žilinskienė (antrai savaitė). Siūlyta peržiūrėti stovyklavimo laiką, kad galėtų stovyklauti vasaros metu dir-bas jaunimas. Kviečiami vadovai-vės turėtų pasistengti savo laiką sutvar-kyti taip, kad galima būtų bent vie-ną savaitę stovyklauti. Posėdyje da-lyvių buvo iš Hamiltono, Londono ir kitų vietovių.

• Kanadiečių organizuojamas "Church parade" — gegužės 25, sek-madienį, 10.30 v. r., žygiuos iš Alex-andra parko. Nutarta šiame parade dalyvauti. Č. S.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS
SŪRIUS, estišką duoną. Didelis
mėšos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

MAŽIEJI IR DIDIEJI

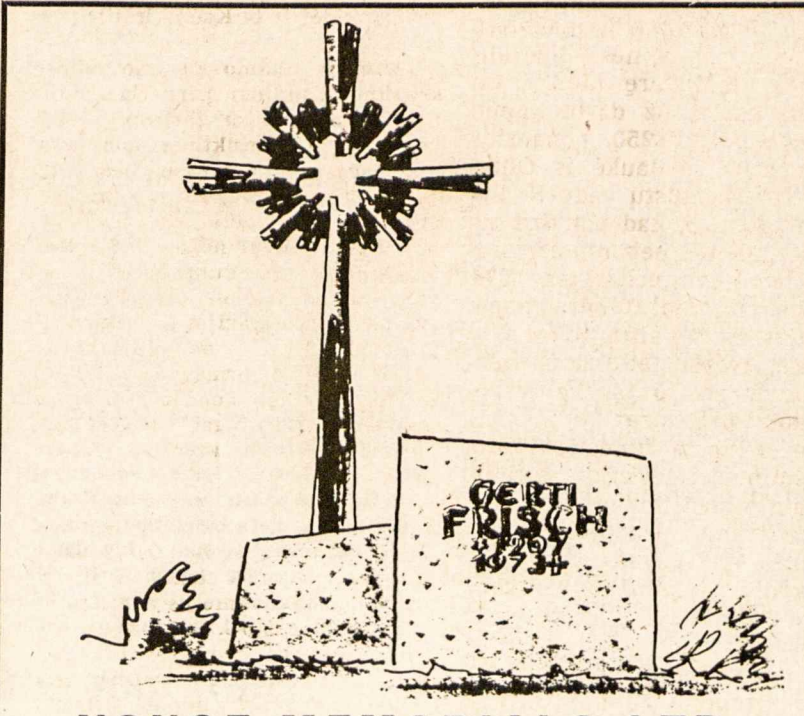
Retkarčiais pasigirsta mūsųose vie-nas kitas balsas, kad mūsų kovingu-mas lietuviško darbo baruose silp-nėja, kad aukotojų duosnumas mažė-jas, vietomis pasireiškia lyg ir apatija lietuviškam reikalui. Bet 1974-5 m. liks mūsų istorijos lapuose pažymėti kaip didelis šuolis tik vieno papras-tuio žmogelio S. Kudirkos dėka. Ne-skaitant didžiųjų liet. kolonijų, pa-inkime kad ir Floridos pietryčių — Atlanto bei Meksikos įlankos pakraš-čius. Kur tik 5-6 lietuvių šeimos ga-lėjo susiburti, šventė Vasario 16 ir gausias aukas siuntė į centrus. Tai rezultatas tos žiežirbos, kurią įžiebė S. Kudirka.

Bet kai mažytės grupelės rodė di-delį gajumą ir įvairiais būdais kėlė Lietuvos vardą, tai kaikuriuose didė-snės kolonijose pasireiškė apsilėdi-mas. Imkime, kad ir St. Catharines, Ont., kur liet. koloniją sudaro tik 37 šeimos ir keletas pavienių as-me-nų. Ten keletas šeimų niekad ne-pasirodo nei lietuvių bažnytelėje, nei kokiame nors lietuviškame pa-rengime. Gi visi kiti š.m. Vasario 16 proga nužygiavo su savo trispalve pas miesto burmistrą, gavo jo pro-klamaciją, skelbiančią vasario 16 Lietuvių Diena, pasirašę garbingų svečių knygoje ir prie miesto ro-tušės iškėlė lietuvišką trispalvę. Pa-našiai buvo ir Hamiltone, bet su gar-bingu svečiu S. Kudirka. Tuo tarpu Toronto, kur pro miesto rotušę kas-dien praeina tūkstančiai įvairių tau-tybių žmonių, neišskiriant nė ko-munistų bei jiems simpatizuojančių, lietuviška trispalvė šiais metais ne-buvo iškelta. Vasario 16 minėjimo rengėjai aiškina, kad buvo pažadėta iškelti, bet neįsėdėta. Lietuviška iš-mintis sako: pasitiekė Dievu, bet ir pats nežiopsok. Kai jau kartą pro-ga prarandama, tai paskiau esti la-bai sunku ją atgauti. Tad nežiūrint turimų nuopelnų bei užimamos po-zicijos, kartais labai pravartu pasimo-kyti ir iš prasioktelio. al.

KOLCHOZINIS ATLYGINIMAS

Neseniai viena beraštė JAV se-nosios kartos lietuvių paprašė mane perskaityti iš Lietuvos gautą laišką. Jos sesers dukte, dirbanti karvių melžeja viename kolūkyje, nepapas-tai esanti dėkinga tetulei už prisius-tą dovaną, susidedančią iš vienos skarelės, vieno nertinio ir dar vieno moteriškos dėvėjimo dalyko. Tokios kokybės spalvingų dalykų pas juos krautuvėse nėra, bet turguje kaika-da galima gauti. Už tai jai reiktų dirbti porą mėnesių kovas bemel-žiant, kad galėtų tikus daiktus nu-sipirkti. Gi tie trys dalykai tetulei tekainavo \$27 su persluntimu. Tai sudaro tos beraštės pensininkės vie-ną dešimtąją dalį jos gaunamos mė-nėsinės valstybinės ir fabriko pen-sijų. Gr.

Jieškote geros dovanos? Už-sakykite lietuvišką laikraštį ar-ba nupirkite lietuvišką knygą.

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

FRANK BARAUSKAS Limited REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

• Nuosavybių pirkimo ar pardavimo reikalais Jūsų vartojamomis kalbomis padės

- Valteris Drešeris Realtor Mgr. 231-6226
- Helen Bailey (Balčiūnienė) 233-3323
- Arvidas Zakarevičius 233-3323
- Pranas Barauskas, F.R.I. 743-0100

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

MIRĖ VIENYTOJAS

Balandžio 17 d., ligų ir operacijų iškankintas, mirė ilgametis Ameri-kos Lietuvių Tarybos pirmininkas, "Draugo" vyr. redaktorius ir kitų katalikiškų organizacijų veikėjas Leonardas Simutis, perkopęs 82 m. amžių. Su L. Simučio mirtimi lietu-vių išeivija neteko vieno didžiųjų vienytojų ir nepalaužiamų kovotojų už Lietuvos laisvę. 1940 m. birželio mėnesį, kai raud. armija smurtu už-ėmė Lietuvą ir panaikino jos nepri-klausomybę, didelėmis L. Simučio ir kitų pastangomis labai susiskaldę Amerikos lietuviai surado bendrą kalbą, visos pagrindinės srovės susi-jungė į Amerikos Lietuvių Tarybą, kad bendromis jėgomis galėtų dir-bti, siekiant Lietuvai šviesesnių atei-ties dienų. Taip iki 1949 m., iki to laiko, ku nauja išeivijų banga pasie-kė JAV krantus, iškilo L. Simučio, adv. A. Olio, dr. P. Grigaičio, M. Vai-dylos ir kitų pavardės. Iš jų šian-dien gyvas liko tik M. Vaidyla, taip pat gerokai ligų kamuojamas. Pirmū-nį keliu dabar žengia nauji, jaunes-ni ALTOs veikėjai, deja, pilnai gal jau neatstovaudami tai didžiaiai jungčiai, kurios dviasioje ALTA per 25 metus vairavo L. Simutis.

Ketverius metus su L. Simučiu te-ko dirbti "Daruge", dešimtis kartų susitikdavome įvairiose spaudos kon-ferencijose, minėjimuose, pokyluo-se. Oficialiose tribūnose jis buvo puik-us oratorius, uždegantis mases, pri-vačiuose pokalbiuose — labai drau-giškas, pakantus ir atviras. Pokyluo-se ar šiaip pobūviuose jam kažkaip mieliausi buvo jo tiesioginės profe-sijos draugai — rašto žmonės. Daž-niausiai, laikydamas taurėlį ranko-jė, jis su rašto žmonėmis praleida-vu nemažai valandų. LŽS cv L. Si-mutį, kaip buvusį ilgametį "Draugo" vyr. redaktorių ir stiprų publicistą, buvo pakėlusį sąjungos garbės nariu, gi a.a. L. Simučio paliktame testa-mente įrašytas pagėdavimas, kad jo karštą, šalia kitų, nešty ir LŽS atsto-val. Balandžio 21 d. L. Simučio pa-laikai iš laidotuvių koplyčios perkel-ti į Marquette Parko lietuvių šven-tovę. Ten įvyko visuotinis atsisveiki-nimas su didžiuoju išeivijos lietuvių vienytoju. Balandžio 22 d. po gedu-lingų Mišių palaikai išlydėti į lietu-vių Šv. Kazimiero kapines. Apie L. Simučio mirtį plačiai rašo ne tik lie-tuvių spauda, bet ir didieji amerikie-čių dienraščiai. Laidotuves aprašy-siu kitoje apžvalgoje.

"GYVATARAS"

Vieną vakarą, grįžęs iš darbo, ra-dau malonią p.p. Breichmanų do-vaną, atsiųstą iš Hamiltono. Tai Hamil-tono tautinių šokių grupės "Gyva-taras" 25 metų sukakties proga iš-leistas leidinys. Kai pažvelgi į to lei-dinio viršelį, į daugybę nuotraukų,

vaizduojančių gyvą ir kūrybingą "Gyvatarą" 25 m. kelią, į puikiai techniškai atliktą spaudos darbą, leidiniui kito žodžio nerandu, kaip suaktyvinis albumas. Jis įdomus ne tik "Gyvataro" dabartiniam ir bu-vusiems šokėjams, bet ir daugeliui po pasaulį išsklaidytų lietuvių, ku-rie domisi knyga, lietuvių kultūra, mūsų tautiniu šoku ir aplamai jau-nimu. Panašus leidinys, gal dar di-desnės apimtys, buvo suplanuotas išleisti Čikagoje po istorinės IV tau-tinių šokių šventės, kurią savo daly-vavimu pagerbė ir JAV buv. prezi-dento R. Niksono žmona. Puikiai ži-nau, kiek pastangų tokiam leidiniui išleisti dėjo buv. tos šventės meno vadovė G. Breichmanienė, kaip pra-džioje buvo užsidedęs šventės rengė-jų k-to pirm. dr. L. Kriaučiūnas. Pasiekė jiems surasti leidinio re-daktorių, dalininką, buvo surinkta šimtai gerų nuotraukų, įvairios iš-kaupos ir t.t. Nėkėlė klausimo ir lė-šos, nes šventė davė gražaus pelno. Bet staiga nei iš šio, nei iš to IV tautinių šokių šventės albumo planai sugriuvo. Žinau, kaip dėl to susi-jaudino G. Breichmanienė ir kiti. Tas laiko dulkis jau užnešamas lū-dešys vėl prisikelia bevartant "Gy-vataro" suaktyvinį albumą. Juk į jį įeina ir didingi IV taut. šokių šventės, vykusios Čikagoje, vaizdai. Kokie jie gražūs! Ak, kad tokį tur-tą būtų turėję viename puikame al-bume! Gal ateityje pasimokysim ir pasistengsim. Ko pasigiesdau "Gyva-taro" albumo? Mažiau prastos po-ezijos ir citatų iš spaudos, bet dau-giau konkrečių faktų. Dabarties aki-mis "Gyvataro" suaktyvinis leidi-nys be prieikašty. Tik abejoju, ar ateities istorikais iš to spalvingo al-bumo taip lengvai suras jam reika-lingus faktus. "Gyvataro" savo aki-mis dar nesu matęs. Atidžiai perskai-čiu ir peržiūrėjus jau suaktyvinį al-bumą, kyla didelis noras, jei ne Či-kaagoje, tai specialiai nuvykus į Ha-miltoną, pamatyti jų gyvą ir kūry-bingą programą, palyginti su "Gran-dimi", "Grandinėle", "Gintaru".

OPEROS ATGARSAI

Tik ką praėjo du "Mėilės eliksyrą" spektakliai, statyti Čikagos Lietuvių Operos 19-tojo sezono proga. Abu spektaklius dirigavo maestro Vyt. Marijošius. Publikos atsiliepimai apie šių metų operos šventę tokie entuziastingi, kokiu, rodos, niekad dar neteko girdėti. Ypač plačiai linksniuojama profesionalo solisto A. Vokietičio ir kitų pavarės. Į premjerą daug svečių buvo suvaži-avę iš kitur. Kadangi ši karta pasirin-kau trečiąją operos spektaklį, diri-guono tautinių šokių grupės "Gyva-taras" 25 metų sukakties proga iš-leistas leidinys. Kai pažvelgi į to lei-dinio viršelį, į daugybę nuotraukų,

LŽS cv rengtame IV spaudos baliuje "Martini" restorano pokylių salėje prieš svečiams renkantis į balių, kur jų buvo net 650, sustikė balius ren-gėjai LŽS cv nariai su žmonomis. Iš k. į d.: B. Pužauskienė, "Martini" vedėjas, J. Janušaitis, I. Kasniūnienė, D. Vakarė, V. Kasniūnas, D. Būtenienė, Vl. Būtenas, kun. J. Vaišnys, SJ

JOHN'S ELECTRIC APPLIANCES and SERVICE

343 Roncesvalles Ave. • Tel. 535-4646

Saldytuvai nuo \$59.95 • Elektrinės krosnys nuo \$49.95 • Džiovintuvai nuo \$55.95 • Pataisyti ir pilnai garantuoti • Vaziuojame taisyti ir į namus • Aptarnaujame ir taisome visų rūšių namų apyvokos reik-menis. • Turime didelį pasirinkimą dalių ir elementų.
PERKAME — PARDUODAME — MAINOME

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. 531-4251

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerčiniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario

M 6 R 1 X 3

Visais kelionių reikalais
betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r iki 7 v. v.

TORONTO

Anapilio žinios

Telefonas 277-1270

— Mississaugos miestas patvirtino Lietuvos Kankinių šventovės statybos planus. Šventovėi projektą paruošė architektas dr. A. Kulpa-Kulpavičius. Parapijos taryba pakvietė E. Čuplinską, R. Paškauską ir H. Lapą, kurie, kaip specialistai inžinieriai, parapijos tarybai bus patarėjais statybos metu.

— Balandžio 26 d. Anapilio sodyboje tautos būdų vyko medelių sodinimas ir aplinkos valymas po žiemą. Paruošta vieta šimtui naujų medelių ir pasodintos septynios didžiulės eglės prie Anapilio salės šiaurinėje pastato pusėje. Medelių sodinimo talka vyks ir ši šeštadienį. Labai prašomi tulkintinkai.

— Anapilio statybai aukėjo \$1,000: S. A. Kazlauskai (4000), \$300: A. B. Salkai (1000), \$100: A. A. Jasiukai (500), \$50: E. Docienė (500). M. Pranas Anapilio sodybai paaukojo \$30 vietoje gėlių a.a. Petro Tutlio laidotuviams. Visiems geradariams nuosirdi padėka.

— Pirmosios Komunijos vaikų iškilmės bus gegužės 11, sekmadienį, 11 v. pamaldų metu.

— Balandžio 28 d. Šv. Jono liet. kapinės palaidota a.a. Milda Lapinskaitė, 35 m. amžiaus. Velionės motina ir broliui nuosirdi užuojautai.

— Sveikiname Toronto lietuvių ansamblių "Gintaras", švenčiantį savo gražios 20 metų veiklos sukaktį. Linkime daug džiaugsmingų jaunatvės metų tautinių šokių, dainos ir muzikos bare.

— Pamaldos: ši sekmadienį, 10 v. r., už a.a. Elzbieta Stankienę ir a.a. Petronėlę Grigaitę; 11 v. už a.a. Raimundą Laurinavičių (velionės penktosios mirties metinės) ir a.a. Adomą Urnavičių (antrosios mirties metinės).

— Pakrikštyta: Darius-Gailius Viskontas.

— "Paramos" kredito kooperatyvas artėja prie 10 milijonų dolerių balanso — balandžio 15 d. balansas buvo \$9,955,000.00. Šiuo metu "Paramoje" yra pakankamai pinigų asmeninėms paskoloms ir mortgijoms. Nariai kviečiami pasinaudoti pigiu kreditu. Siekiant sudaryti geresnes sąlygas narių patarnavimui "Paramos" raštinė nuo gegužės 12 d. bus atidara dar ir ketvirtadienio vakarais. Štai naujos "Paramos" darbo valandos: pirmadieniais 10 v. r. — 6 v. v. (buvo iki 8 v. v.); antradieniais ir trečiadieniais 10 v. r. — 3 v. p. p.; ketvirtadieniais 10 v. r. — 6 v. v. (buvo iki 3 v. p. p.); penktadieniais 10 v. r. — 8 v. v.; šeštadieniais 9 v. r. — 1 v. p. p. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta. Taupyk ir skolinkis Paramoje! (Skib.)

Sporto klubas "Vytis" leidžia biuletenį, kurį redaguoja Algis Stankus (201 Springdale Blvd., Toronto, Ont.). Balandžio mėnesį išėjo 4 nr. Jame daug žinių iš savojo klubo veiklos. Daugiausia rašo šiam numerį a.a. Supronas. Linkėtina biuleteniui sėkmingai informuoti savo narius ir išvengti lietuvių kalbos klaidų, kurių yra gana daug.

NORĖCIAU PIRKTI akordeoną "Hohner Gola". Turi būti gerame stovyje. Tel. 844-9310.

PARDUODAMAS

žema kaina naujas mūrinis namas: dviejų aukštų, 5 miegamųjų, įrengtas rūšys, balkonas, 3 prausyklos. Niagara Falls, Ont. Skambinti po 6 v. vakaro tel. 685-0585 St. Catharines, Ont.

VIENIŠKAS KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKAI. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M., N.Pt. R.N.A. Natūralus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. 3-8008.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. v. B. Tarydai tel. 534-5615.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v. p. p. telefono 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimą, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

BARONESSA

Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė

2265 Bloor St. W.

kampas Bloor-Durie gatvių

Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai,

pusmetiniai, dažymas, peru-

kai ir t.t. Prieinamos kainos.

Toronto "Gintaro" sukaktuvinis KONCERTAS

įvyks gegužės 4, sekmadienį,
4 valandą po pietų, punktualiai,
St. Lawrence Centre salėje

Bilietai gaunami prie įėjimo.

"Gintaro" tėvų komitetas

Paskaita apie testamentus. Lietuvių verslininkų sąjungos valdyba rengia paskaitą tema "Testamentai, palikimai ir paveldėjimai šių dienų šviesoje". Ją skaitys adv. G. Balčiūnas gegužės 4, sekmadienį, 1 v. p. p., L. Namų III aukšto salėje. Visi kviečiami atsilankyti.

Wasagos - Staynerio ir apylinkių lietuviai Motinos Dieną minės gegužės 10, šeštadienį, 7 v. v., "Golden Apple" restorane Staynerio. Kviečiame visus minėti apylinkių lietuvių dalyvauti minėjime. Norintieji po programos dalyvauti vakarienei tepaskambina tel. 428-3234 p. Stanevičiui Rengėjai

Mokslo metų užbaiga. Gegužės 11, sekmadienį, 4 v. p. p., Anapilio salėje įvyks dvigubos šventės iškilmės — Motinos Dienos minėjimas ir Maironio mokyklos mokslo metų iškilmingas užbaigimas. Pirmoje programos dalyje gen. konsulas dr. J. Žmuidzinai įteiks mokyklą baigusiems pažymėjimus, o visuomenės atstovai juos pasveikins. Antroje dalyje vyresniųjų skyrių mokiniai atliks dienai pritaikytą programą, kuri užtruks neilgiau kaip dvi valandas. Visi tautiečiai maloniai kviečiami atsilankyti ir tuo pagerbti motinas bei įvertinti mokyklos darbą. O patys mokiniai ir jų tėveliai turi jausti maloniją pareigą šventėje dalyvauti. Šiemet mokyklą baigia 42 mokiniai.

"Nepriklausomos Lietuvos" spaudos balius balandžio 26 d. Toronto Lietuvių Namuose susilaukė apie 250 dalyvių, užplūdiusių Vytauto D. menę. Programai vadovavo J. Karka, pakeitęs rengėjų komiteto pirm. J. R. Simanavičių, kuris, kaip KLB valdybos pirmininkas, buvo išvykęs į "Aido" 5 metų sukakties vakarą Hamiltone. Ją tautiniai šokiais pradėjo "Atžalyno" vyresnieji ir vaikai, liudijantys, kad šis naujasis vienetas jau iš anksto yra susirūpinęs prieaugliu. Buvo tikrai malonu stebėti tu traktaliukų, ypač mažiausiųjų, entuziastingas pastangas. Kupletų, parodijų bei satyros programą, pritaikytą Torontui ir Montrealui, atliko hamiltoniško "Aukuro" vadovė E. Dauguvietytė-Kudabienė, aktorės M. Kalvaitienė ir L. Stungevičienė. Buvo žadėtas ir montrealiečių pasirodymas, bet jis neįvyko dėl studentus užgulusių egzaminų. Padėkos žodį baliaus rengėjams ir jo dalyviams tarė "NL" red. F. P. Paukštaitis, šia proga trumpai paliesdamas lietuviškos spaudos problemas, "NL" ryšius su Torontu — ji kadaise buvo leidžiama šiame mieste. Tradicinę spaudos baliaus karalaitę ši kartą nebuvo renkama. Antrus metus iš eilės šias pareigas ėjo pernai išrinkta D. Simanavičiūtė. Ir jaunima, ir vyresniuosius išjudino geras orkestras prieškarinėmis bei dabartinėmis melodijomis. Vakaro dalyvių taip pat laukė laimikiais gausi loterija, gėrimai ir lietuviški patiekalai. Visas pelnas buvo skirtas montreališkam "NL" savitraščiui. Baliaus metu taipgi buvo teikiama ir finansinė parama.

Stud. Vytas Mackevičius yra išrinktas Toronto Lietuvių Studentų Klubo pirmininku sekančioms mokslo metams. Jis ir klubo valdybos sekretorė Snagė Valiūnaitė lankėsi "T2" redakcijoje ir painformavo apie studentų veiklą.

PADEKA

Nuosirdi padėka visiems, prisidėjusiems prie Velykų Bobutės karnavalo. Ši metinė vaikų šventė praėjo giedrojo nuotakio, nepaisant sniego ir ledų. Dalyviams ačiū už atsilankymą, o gausiam būriui tulkintinkų didelė padėka už pasiaukojimą. Dėkojame ypač pyragų kepėjoms ir loterijos dovanų aukotojams.

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys

ANAPILIO MOTERŲ BŪRELIS

maloniai kviečia atsilankyti į

Klevelando

"Grandinėlės"

gegužės 10, šeštadienį,
7 v. vakaro,
ANAPILIO salėje

Po programos — šokiai, bufetas, baras

Įėjimas — \$4.00, studentams — \$2.00. Bilietai gaunami pas p. Ščepavičienę 766-3726 arba p. Mažeikienę 274-4322.

Brangiai Mamytei

a.a. Natalijai Baltakienei

mirus, sūnų JONĄ, dukrą IRENĄ ir jų šeimas
nuosirdžiai užjaučiame —

M. V. Vaitkai

Ald. J. Jankaičiai

Kanados Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimas įvyko balandžio 25 d. dr. J. Yčo bute. Dalyvavo apie 50 gydytojų. Jų tarpe buvo ir neseniai iš okupuotos Lietuvos imigravęs geologas dr. Khosid su šeima. Jis painformavo apie gydytojų darbą Lietuvoje. Buvo apgailestauta, kad nedalyvavo taip pat neseniai iš Lietuvos su šeima imigravęs chirurgas dr. Saunoris. Susirinkusieji svarstė visą eilę klausimų, išrinko atstovus į gydytojų suvažiavimą Čikagoje (gegužės 24-25 d. d.), paskyrė \$500 jaunimo kongresui, nutarė organizuoti straipsnių seriją "T. Žiburiuose" sveikatos klausimais (juos koordinuos dr. Kvedaras). Gydytojai ir metus moka \$40 nario mokesčio, kurio \$12 tenka Vasario 16 gimnazijai, \$10 lietuvių medicinos žurnalui, likutis — labdarai ir organizaciniais reikalams. Dabartinę valdybą sudaro: pirm. dr. V. D. Kvedaras iš Hamiltono, vicepirm. dr. J. Yčas, sekr. dr. A. Kazlauskienė, išd. dr. J. Uleckas, narys dr. S. Kazlauskas.

Apie torontiški "Gintara", koncertavusį Bostone š.m. vasario 1 d., gana plačiai rašė K. Nenortas "Keleivyje" 1975. II. 18. Pasak jo, visos 380 vietų salėje buvo publikos išpirtos savaitę prieš koncertą. O apie patį koncertą rašo:

"...Orkestrui lydint, šokėjai viena po kito pašoko 15 šokių. Trumpas pertraukų metu pritaikoma atliko gerus mergaičių sekstetas. Įdomiai buvo sukombinuoti perėjimai iš vieno šokio į kitą, iš lėto tempo į greitą. Tai žadino publikos karštą ovaciją."

"Aido" penkmečio koncertas

Hamiltoniškis mergaičių choras "Aidas" balandžio 26 d. jaunimo Centre paminėjo savo veiklos penkmetį specialiu vakaru. Susirinkus, palyginti, gausiai publikai, programą pradėjo "Aido" dirigentas sol. V. Verikaitis, sulaukusiu entuziastingų publikos katūčių. Visų žiūrovų dėmesys nukrypo į jaunų dainininkių "armiją", kai ji išsiriškiavo scenoje — iš viso 52 choristės. Ryškiomis savo uniformomis scenoje jos atrodė kaip baltos gėlės su raudonais žiedais. Programoje vyrovau daugiausia dabartinių lietuvių kompozitorių dainas, pajavintuos sol. Verikaitio solo intarpais. Patyrusia ranka sklandžiai akompanavo muz. J. Govedas.

Penkmečio proga "Aidas" išleido antrą savo dainų plokštelę "Keliaujam su daina". Choro dirigentas ją įteikė atsilankiusiems svečiams.

Sukakties proga "Aidas" susilaukė daug sveikinimų, išreiškiančių džiaugsmą aidiečių laimėjimais ir skatinančių toliau puoselėti lietuvišką dainą. Žo-

jas. Ypač pasigėrėtinai vyrai atliko Pakeltkoji ir merginos Kepurinė. Aplamai buvo juntamas geras ritmo pajautimas, nuostabus grakštumas ir vikrumas ir šviesi nuotaika. Pažymėtini ir gražūs ir tvarkingi sudurtų spalvų šokėjų ir orkestrantų tautiniai rūbai, didinė koncerto šventiška nuotaika. ...Mus stebino ne tik ansamblio šokiai, dainos ir muzika, bet ir jo narių mandagumas, susiklausymas ir apskritai kultūrinis laikysena, ko labai dažnai mūsų kitam jaunimui trūksta. Tai jau gero auklėjimo rezultatas."

Apie "Gintaro" koncertą Detrote plačiai rašė "Laisvoji Lietuva".

Maironio mokyklos VII ir VIII-ųjų skyrių mokiniai Motinos Dienos proga atliko programą "Tėvynės prisiminimų" kabininės televizijos programoje. Prisikėlimo parapijos kredito bankelis Maironio mokyklai paskyrė \$1000, o KLB Toronto apylinkės valdyba — \$500. Mokyklos vadovybė nuosirdžiai dėkoja.

KLB švietimo komisija gavo pranešimą iš Onos Gailiūnaitės, kuriame sakoma, kad š.m. kovo 25 d. Prisikėlimo bankelinį įnešė \$10 švietimo reikalams. Tai padaryta pagerbiant a.a. Oną Pabedinskaitę, mirusią 1974 m. ir nenorėjusią greit vistantčių gėlių. Velionė buvo mokytoja nepriklausomos Lietuvos kūrionių laikotarpį.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. Luby. Tel. WA 2-7981, 261-0537.

MONTREAL

Kviečiame visus į Hamiltono Mergaičių Choro "AIDAS", vadovaujamo solisto Vaclovo Verikaitio

KONCERTAS

gegužės 10, šeštadienį, 6 v. v.,

Verdun Catholic High School salėje, 6100 Champlain Blvd.

Po koncerto, 8 v. v., Aušros Vartų parapijos salėje

įvyks svečių

PRIĖMIMO BALIUS,

šokiai, baras, loterija, šilta vakarienė. Šokiams gros Montrealio lietuvių studentų orkestras "PERKŪNAS".

Pelnas skiriamas "Baltijos" stovyklavietei ir lituanistinei mokyklai. ĮEJIMAS Į KONCERTĄ suaugusiems — \$3.50, jaunimui — \$2.00; Į BALIŲ — \$3.50 ir \$2.00

RENGIA — KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Parapijos choras, balandžio 19 d. suruošė šaunią margučių vakariene parapijos svetainėje, į kurią atsilankė per 250 dalyvių. Pradžioje choristai padainavo keletą dainų ir iš publikos susilaukė nemažai plojimų. Po trumpos programos buvo premijuojami 3 gražiausi margučiai. Scenoje, šalia bavary orkestro, ma-

vis pasitaiko atvejų, kad lietuviai staigiai miršta ir nepalieka testamentų. Beveik visos jų santaupos atitenka valdžiai. Visi turėtų laiku pasirūpinti testamentais. Patarnauti testamentų sudaryme gali lietuviai advokatai: Augaitis (Collingwoode), G. Balčiūnas, Neimanas, A. Pute-ris, H. Steponaitis.

Lietuvių verslininkų bei profesionalų sąjunga išrinko naują valdybą: pirm. dr. J. Kaškelis (šiuo metu atostogauja po širdies priepuolio), vicepirm. S. Janušauskas (eina pirmininko pareigas), sekr. B. Jackus, išd. V. Butrimas, narys A. Kairys. Planuojama draugiją pertvarkyti, įjungti jaunuosius profesionalus ir išplėsti veiklą. Panašias draugijas ar klubus turi daugelis kitų tautybių. Jie padeda susiorganizuoti, palaikyti ryšius su valdžios įstaigomis ir kitų tautybių panašiom organizacijom.

Jau keletas metų iš eilės klebonas išsiuntinėdavo kiekvienai šeimai parapijos aukotojų sąrašus. Tokių sąrašų šiais metais negavome. Praėjusiais metais jie buvo išsiųsti tik 35 šeimų — pačių stambiausių aukotojų. Kaikurie parapijiečiai jų pasigedo ir reikė nepasitenkinimą (gal stambesnieji aukotojai). Visi mes turėtume suprasti, jog skiriam savo auką parapijai ne tam, kad visi žinotų ir galėtume tuo didžiuotis prieš kitus, mažiau aukojančius. Niekas dėlto nėra nuskrustas, nes metį pradžioje klebonas išduoda pavatavimą mokesčiams ir aukotų sumą įrašo į asmeninę kiekvieno parapijiečio šeimos knygėlę. K. A.

Paskutiniu metu draudimo kainų struktūroje įvyko pakeitimu

- Galite būti ir nustebinti gavę draudimo atnaujinimą
- Todėl verta pasitarti su savarankišku agentu, kuris remiasi tradicija, profesiniu supratimu, pastoviomis draudimo bendrovėmis, turinčiomis plačias galimybes

Teirautis:

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Telefonas: 722-3545

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA. Tel. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
aisakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	6.0%	Asmeninės	10.5%
Taupomasis s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.25%
Term. ind. 1 m.	8.0%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	8.5%	Investicines nuo	10.75%
Term. ind. 3 m.	9.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorius apdrauda.

Kreiptis: Gil Constant, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.